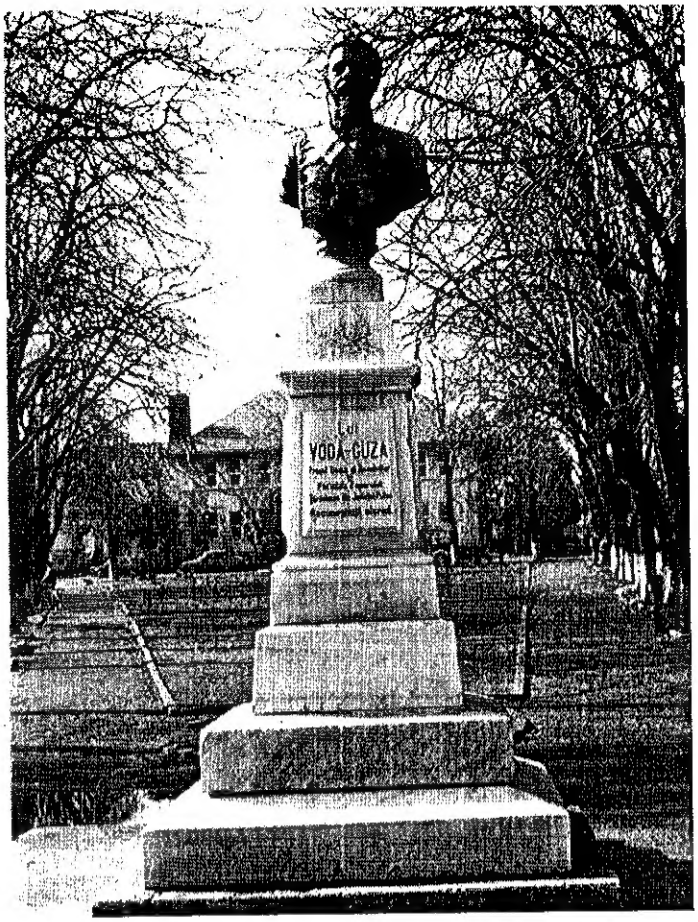

Prima statuie din țară, ridicată de locuitorii Mărășeștiului în memoria marelui domnitor **Al. I. Cuza**

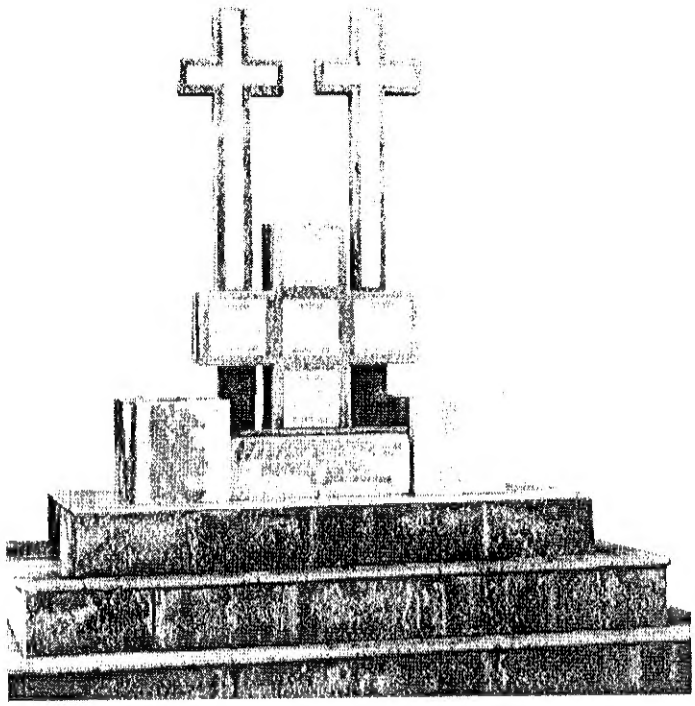

Troița Eroilor
după proiectul profesorului Valerian Simion, amplasată în fața Clubului Elevilor

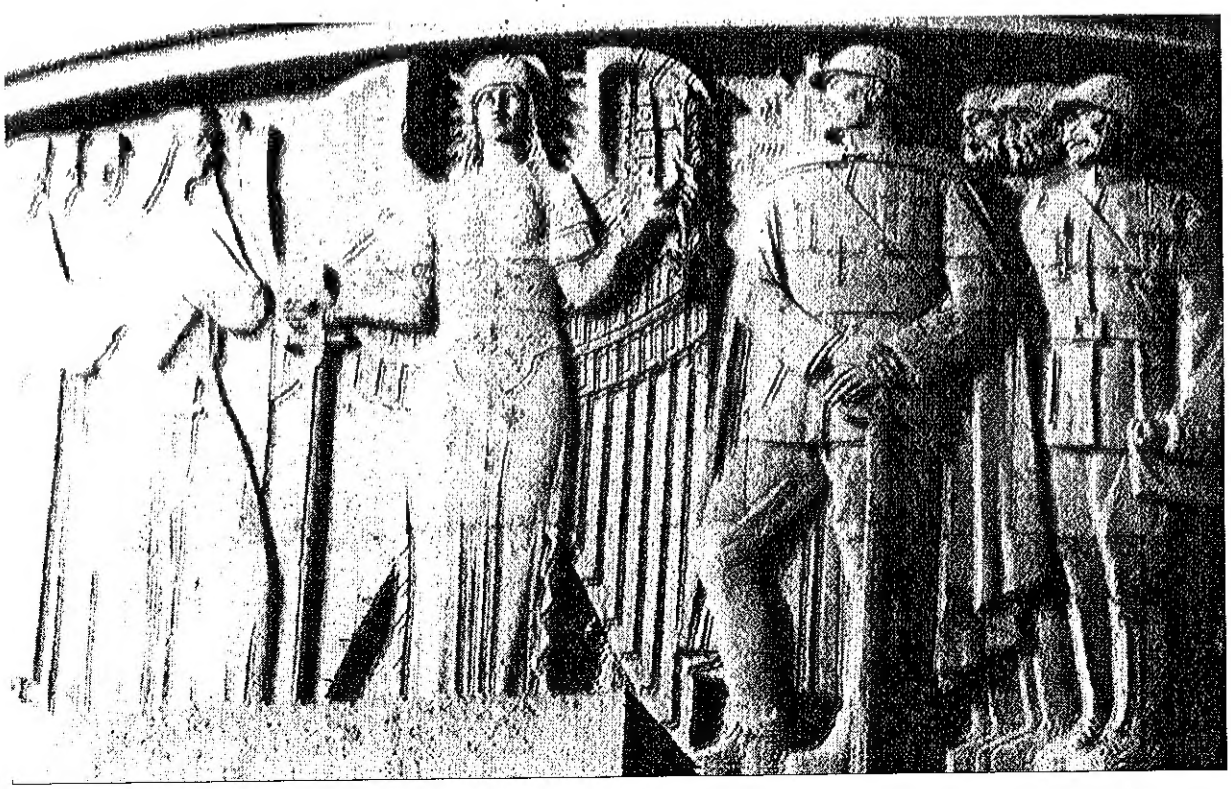

Arhanghelul Mihail, din metopa în basorelief, care înconjoară cupola Mausoleului ales ca stemă a orașului Mărășești, în ședința extraordinară a Parlamentului Țării din 17 august 1920

ARHANGHELUL MIHAIL
PATRONUL SPIRITUAL AL ORAŞULUI MĂRĂŞEŞTI

~ colecție Constantin Ghiniță ~

CUPRINS:

MĂRĂŞEŞTI sau ISTORIA LA EA ACASĂ 1
CUVINTE DESPRE MĂRĂŞEŞTI 2
Un gând pios despre veteranii Mărăşeştiului 3
Nu trebuie să uităm niciodată 4
Clipa de acum devine peste o altă clipă – Istorie 5

COMITETUL
SAU FORȚA CARE SE NAŞTE DIN DRAGOSTE FAȚĂ DE COMUNITATE ŞI DIN GRIJA FAȚĂ DE OAMENI 6
ÎNCEPUTURILE 7
ATESTARE DOCUMENTARĂ 8
ETIMOLOGIE 9
Perioada anilor 1500 – 1899 10
Perioada anilor 1900 – 1920 14
Perioada anilor 1921 – 1989 20
De la Revoluție până la data editării Cărții de Aur 25

MĂRĂŞEŞTIUL ÎN MEMORIA LUMII 28
File de calendar istoric: 6-22 AUGUST 1920 30

MAUSOLEUL 31

VETERANII 34
I. SOLDAȚI - din Reg. 10 Dorobanți căzuți în Războiul de Neatârnare (1877 - 1878) 35
II. SOLDAȚI - căzuți pe câmpul de luptă în Primul Război Mondial (1916-1918) 36
III. SOLDAȚI - căzuți în luptă în Al Doilea Război Mondial (1941-1945) 37
IV. VETERANI DE RĂZBOI - care au luptat în ambele războaie şi au murit acasă 39
V. VĂDUVELE VETERANILOR DE RĂZBOI - rămase în viață după soțul decedat 50
VI. SOȚIILE VETERANILOR - care convieţuiesc cu soțul lor şi în prezent 52
VII. VETERANI DE RĂZBOI - în viață, la data terminării acestei lucrări 53

NEGROPONTES 59
MONUMENTUL DE LA MĂRĂŞEŞTI - „MONUMENTUL II JOFFRE" 60
Istoric privind datele premergătoare decorării Mărăşeştiului 64
REMEMBER 69
Eroii francezi şi români cinstiți de ambasadorul Franței 70

OAMENI CE-AU CONDUS DESTINELE URBEI 71
VIAȚA CULTURALĂ 71
EVENIMENTE ISTORICE, CULTURAL-ARTISTICE, SOCIALE 76
PE AICI AU TRECUT: 81
OAMENI, DESTINE, PERSONALITĂȚI CARE S-AU NĂSCUT, CARE AU TRECUT SAU CARE SI-AU PUS AMPRENTA ÎN VIAȚA URBEI 81

COLOFON 84

MĂRĂŞEŞTI

sau

ISTORIA LA EA ACASĂ

Va fi AICI, la Mărăşeşti, o permanentă şi sfântă sărbătoare a Neamului Românesc. Aici, pentru că nu ne lasă Istoria în pace, istoria acestor locuri încărcată de fapte înălțătoare, de eroism dar şi de demnitate umană, de dragoste față de această țară greu încercată din cele mai vechi timpuri şi față de valorile născute de pământul românesc, pământ binecuvântat de Dumnezeu.

Iată de ce era nevoie şi de această lucrare: pentru a nu uita niciodată nimic, pentru a menține trează candela ce-a fost aprinsă de părinții şi strămoşii noştri, pentru că cei care se vor naşte şi cei care vor trece prin oraşul nostru să-şi aducă mereu aminte cu cinstire şi recunoştință de înaintaşii noştri şi, în primul rând, să nu uităm că pe aceste câmpuri de luptă memorabilă s-a semănat sămânță de pace. Testament politic semnat de irepetabilii Eroi ai Neamului Românesc, ce ne învață că PACEA este cel mai minunat dar dat de Dumnezeu oamenilor şi care reprezintă cea mai înaltă menire a omului spre trăinicia Vieții şi a nepreţuitelor valori create cu atâta trudă de-a lungul veacurilor.

Această CARTE DE AUR A ORAŞULUI MĂRĂŞEŞTI, având ca inițiatori pe Veteranii noştri, naşte o nouă pagină de istorie care va deveni istorie în timp. Rămână, deci, memorabilă această zi, ea însăşi zi de aur în recunoştința noastră, un nou început pentru urbea noastră, cu noi pagini, în care se vor înscrie rezultatele muncii noastre şi cuvintele de bun augur ale oaspeţilor noştri ce vor trece prin Mărăşeşti.

Şi fie această CARTE DE AUR, carte de învățătură ZILEI DE MÂINE, unde să ne spălăm sufletul, să ne limpezim conştiința, să ne întărim iubirea, să ne trezim credința şi să ne vindecăm Speranța, pentru a deveni mai buni, mai îngăduitori unul față de altul, ca împreună să ridicăm oraşul Mărăşeşti pe culmile de cinstire şi progres ce le merită cu prisosință !

Astăzi,
21 iunie 2004
EMILIAN BRAŞOV
Primarul Oraşului Mărăşeşti

CUVINTE DESPRE MĂRĂŞEŞTI

Când este vorba de a stabili vechimea unei aşezări, atestarea documentară nu reflectă nicidecum adevărul istoric. Ea nu este altceva decât un reper, un punct de plecare şi care ne dă siguranţă prin sursele istorice scrise şi autentificate. Nu ne putem însă mulţumi cu atât pentru că este în firea omenească să ne căutăm rădăcinile cât mai adânc cu putinţă. De aceea descoperirile arheologice vin cu noi „atestări" care devin, cu sau fără acordul istoricilor, elemente de rezistenţă la temelia tot mai adâncă a existenţei umane.

Iată de ce, spre lămurirea tuturor celor ce vor trece pe la noi şi vor deschide această CARTE DE AUR, înainte de a-şi lăsa gândurile şi numele în paginile ei, vor afla câteva din naşterile acestor locuri binecuvântate a rămâne în Marea Carte de Istorie a Neamului, acea Lecţie de Istorie ce trebuie învăţată permanent. Pentru a nu ne pierde în anonimat, spre a ne cunoaşte rădăcinile în toată complexitatea existenţei strămoşilor noştri, pentru un prezent trăit cu demnitate şi un zbor spre un viitor cât mai trainic.

Şi iată de ce se poate spune că Mărăşeştiul are o soartă cu totul specială. Acel sat necunoscut până la 1917 avea să treacă brusc în cele mai ilustre cronici. Avea să cunoască gloria şi să i se deschidă paginile unei cărţi cu adevărat de aur, fără însă a-i fi de prea mare folos, fără să devină şi să îndeplinească rolul misionar de propovăduitor a Păcii, pe care îl merita cu prisosinţă. Celebrele cuvinte ale lui Eremia Grigorescu „NICI PE AICI NU SE TRECE" au devenit în timp o realitate şocantă, ca şi cum, inexplicabil, îngăduinţa unei expresii sfinte se transformă, pe nevăzute, într-o permanenţă cu destin nefericit, într-un zbor cu aripi frânte de indiferenţă şi alunecare în uitare şi anonimat. Martiri şi Eroi, cu moartea pre moarte călcând, născători de pilde ce-ar fi trebuit să rămână modele şi învăţături de credinţă şi înţelepciune au însufleţit pentru eternitate cu sângele şi dragostea lor, LOCUL DE CASĂ, cu acel cântec înalt rămas în trupul Osuarului şi care avea să primească numele suprem de MAUSOLEUL NEAMULUI. Elogiile aduse de presa vremii, decernarea „Crucii de Război Franceze", pelerinajul a milioane de frunţi plecate prin faţa Bisericii Neamului ca şi marile sărbători anuale din zilele comemorative, şi peste toate, recunoaşterea Mărăşeştiului ca ORAŞ-EROU, ar fi trebuit să se înmulţească într-o mare de motive, să îmbogăţească imboldul urmaşilor de a da alt sens expresiei marelui general: DA, PE AICI SE TRECE mereu cu toţi cei plini de recunoştinţă, de dragoste şi gânduri curate, cu cei care ştiu, preţuiesc şi sunt plini de râvnă întru ridicarea Mărăşeştiului pe scara valorilor universale.

Constantin Ghiniţă
Redactor responsabil de carte

Un gând pios despre veteranii Mărăşeştiului

La 29 aprilie 1902, armata română consemnează existența unui document cu valoare istorică. Înaltul Decret Regal prin care Majestatea Sa, Regele Carol I, atribuie foştilor luptători participanți la Războiul de Independență Națională, calitatea de VETERAN DE RĂZBOI. A fost prima lege care oficializa acest drept moral şi care a unit pe toți veteranii de toate gradele.

După cum se ştie, în 1991, preşedintele României de atunci, Ion Iliescu, a adus completări la această lege, fiind declarați veterani toți cei care au luptat în Primul şi Al Doilea Război Mondial şi au fost recunoscute văduvele de război şi văduvele de veteran de război. Lege care a fost benefică şi pentru noi cei din Mărăşeşti şi satele componente.

Se făcea astfel o reparație morală, pentru că noi, veteranii de astăzi şi ostaşii de atunci am răspuns la chemarea țării, lăsând acasă părinți, frați, surori, soție, copii, plugul în brazdă, strungul sau catedra şi ne-am oferit de bunăvoie să apărăm ființa națională şi glia străbun. Unii dintre noi au parcurs mii de kilometri, au învins anotimpurile târâş, pe coate, pe genunchi, călare, pe jos, în căruțe, în avioane sau pe nave de război – DAR – şi-au făcut **datoria** față de țară fără şovăire. Unii au rămas pe câmpurile de luptă, alții, cu ajutorul lui Dumnezeu, s-au întors acasă.

În 1991, Mărăşeştiul înregistra peste 150 veterani de război, din Primul şi Al Doilea Război Mondial, 9 văduve de război şi cca. 180 văduve de veteran de război. Vitregia vremurilor, bolile, grijile, rănile de pe front şi vârsta înaintată au făcut ca la 1 iunie 2004 să mai rămână în viață în jur de 38 veterani şi 18 văduve de veteran de război.

Mulți alții însă din Mărăşeşti şi satele arondate au căzut la datorie pe câmpurile înghețate ale Rusiei, prin Ungaria sau Cehoslovacia.

Tuturor acestora, tuturor celor care şi-au dat viața şi care se odihnesc în pământul scump al patriei şi ne veghează prezentul şi viitorul, le aducem permanent Recunoştința noastră nemărginită.

Cultul Eroilor a fost, este şi va trebui să fie datoria sfântă a fiecărui cetățean al țării în procesul de educație a tineretului, care are obligația să ştie că integritatea teritorială a țării şi suveranitatea națională a statului român nu pot fi niciodată şi în nici o împrejurare subiect de negociere.

De aceea, noi, veteranii din Mărăşeşti, puținii care mai suntem în viață, precum şi cei care şi-au jertfit viața la datorie, am dovedit prin faptele noastre că suntem urmaşii Eroilor deveniți legendă ce au zdrobit în 1917 cea mai puternică armată din lume. Ei bine, noi am înțeles că avem la rândul nostru datoria sacră să păstrăm memoria acestei victorii de la 1917 fără de care nu ar fi fost posibilă Marea Adunare Națională de la 1 Decembrie 1918 de la Alba-Iulia, când s-a împlinit visul de veacuri al tuturor românilor de a se crea România Mare.

Ne plecăm capetele şi genunchii şi sufletul în faţa veteranilor care au căzut la datorie şi ne rugăm bunului Dumnezeu să-i odihnească în pace, iar pentru cei încă în viaţă să se îndure cu sănătate şi pace.

Preşedintele subfilialei A.N.V.R.
Mărăşeşti
Inginer Popa Ion

Nu trebuie să uităm niciodată ...

Pentru un oraş de condiţia Mărăşeştiului o astfel de lucrare ca cea de faţă, era mai mult decât necesară. Este, zicem noi „bătrânii", obligatorie. Orice localitate ar trebui să deţină Cartea ei de Istorie, pe care timpurile au denumit-o Carte de Aur, ca în ea să se regăsească înscrise Trecutul şi să se scrie de permanenţă Prezentul. Cu tot ceea ce s-a întâmplat şi cu ceea ce se întâmplă, bine sau rău. Ca cei ce trec ocazional, rude şi prieteni plecaţi în alte zări, invitaţi sau oaspeţi de onoare să se aplece deasupra ei, pentru a cunoaşte istoria locului şi să consemneze câteva rânduri de suflet pentru oamenii locului.

Când vorbim însă de oraşul nostru lucrurile se schimbă. Are o istorie cu totul aparte, cu evenimente ce merită să rămână nu numai în memoria concetăţenilor mei, ci şi ale neamului întreg sau ale celor care vin de afară să ne cunoască. Şi trebuie să cunoască ceea ce este adevărat şi demn de dus mai departe. Ca o pildă, ca o lecţie, ca un îndemn spre cele bune, frumoase şi trăitoare de pace.

Nu trebuie sa-i uităm niciodată pe cei care şi-au jertfit viaţa pentru ţară şi pentru ca noi, cei de astăzi, să trăim în linişte şi pace. Cinstirea şi recunoştinţa faţă de eroii şi veteranii noştri este ca şi bucuria pe care o simţi la naşterea unui copil.

Generaţia de astăzi şi generaţiile de mâine au nevoie de modele adevărate de Bărbaţi puternici pentru ca înălţarea lor să fie verticală şi demnă.

Prin filele acestei Cărţi de Aur este recunoscut meritul pe care localitatea noastră îl are în aportul adus în bătăliile pentru Independenţă din 1877-1878, în întregirea neamului prin Marea Unire, în victoria din 1917 ca şi în cel De-al Doilea Război Mondial. Jertfele celor ce au căzut la datorie s-a văzut că nu a fost zadarnic. Şi tot prin filele acestei cărţi, noi, veteranii cinstim memoria tuturor Eroilor şi aducem recunoştinţă faptelor lor de arme.

În acelaşi timp, noi, ca ultimi reprezentanţi ai unei generaţii cu adevărat de sacrificiu, vă îndemnăm să înscrieţi în această Carte de Aur şi faptele voastre de astăzi şi de mâine, fără a uita de unde vă trageţi şi ce înseamnă pământul sfânt al României.

Aveți multe de făcut, deci fie ca zilele voastre şi tot ce veți face spre ridicarea morală şi materială a Mărăşeştiului – Erou să fie trecut aici şi să nu se uite niciodată!

Aşa să fie!

Poponete Năstase
Preşedinte U.V.R.U.V. Mărăşeşti
Şi Col. (r) Durnescu Ion

Clipa de acum devine peste o altă clipă – Istorie

Despre eroismul poporului român, în toată istoria sa zbuciumată, s-a scris şi s-a vorbit mult. Din păcate, nu întotdeauna simțit şi trăit, nu încercând să se realizeze impactul emoțional şi aerul de sărbătoare sfântă, ci totul petrecându-se festiv şi, de ce nu, chiar din obligație. Depuneri de coroane, alocuțiuni compuse la repezeală de consilieri unşi cu toate alifiile, marşuri intonate de fanfara militară, veterani recitând poezii patriotice si oficiali cu tricolor şi microfon făcându-şi datoria în felul lor. Nimic însă care să trezească conştiințele, care să producă extrasistole trăitoare ca atunci când, în zile de secetă, pui o căldare de apă la rădăcina unui pom. Pentru că fără rădăcini nimic nu mai are stabilitate, iar fără istorie un popor dispare din Istorie sau este înghițit de celelalte popoare, adică nu mai are sevă şi identitate. Mărăşeştiul a dat dovada măreției sale şi a rămas în cronica vremii drept pildă de eroism şi de patriotism real, nu proiectat pentru interese anume.

Dacă acum însă trăim în pace, asta nu înseamnă că istoria a încetat să se scrie. Ea este parte integrantă din viața noastră şi, mai ales, din faptele noastre. Clipa de acum devine peste clipa care urmează – Istorie. Trebuie doar ca să scriem această istorie trainic, să prindă alte rădăcini din care generațiile de mâine să-şi tragă seva.

Acest rol vrea să şi-l ia această Carte de Aur a oraşului Mărăşeşti, carte în care se vor reflecta atât trecutul glorios al acestui loc, cât şi istoria scrisă de noi, generațiile de astăzi şi de mâine. Ca cei ce vor trece prin Mărăşeşti, să-l cunoască şi să-şi lase gândurile şi sufletul în paginile ei.

Şi, la fel ca şi Comitetul de la 1900 să ne găsim şi noi într-un comitet de forță care să facem noi şi bune, comitet format dintr-o echipă de oameni dispuşi să pună umărul, inima şi punga, pentru ca şi oraşul nostru să-şi câştige prestigiul de odinioară şi să intre în rândul lumii. Un oraş civilizat, curat şi prosper.

În numele Comitetului de Sprijin şi Inițiativă
al oraşului Mărăşeşti,
inginer Constantin Vlase, preşedinte

COMITETUL

SAU FORȚA CARE SE NAȘTE DIN DRAGOSTE FAȚĂ DE COMUNITATE ȘI DIN GRIJA FAȚĂ DE OAMENI

MOTO:

„Mă mir că sunt atâția oameni
care nu înțeleg câtă frumusețe
sublimă cuprinde Jertfirea de sine,
Jertfirea făcută de bunăvoie"

Sublocotenent Ilie Grămadă

1900

La Mărăşeşti se înființează COMITETUL, format din 38 de cetățeni în frunte cu Niță Vasiliu, primarul comunei şi Vasile Măgdălinoiu. Era cea mai măreață încercare de a transforma în viață visul comunității şi anume de a finaliza măsurile începute de Vodă Cuza privind emanciparea țărănimii. Va fi o perioadă de extraordinare realizări prin construirea multor obiective social-culturale. De aceea şi merită a începe lucrarea de față cu dedicația lăsată de Niță Vasiliu pe prima pagină a cărții „Domnia marelui domnitor român" având ca autor pe Manu Savel, publicată la Bacău în anul 1914, carte ce se păstrează în biblioteca profesorului Teodoru Ovidiu din Iaşi, fiu al oraşului Mărăşeşti. Dedicația este datată la 20 Iulie 1915.

„Fac cadou această carte iubitului meu prieten Vasile Măgdălinoiu, care împreună cu noi şi alți 38 de țărani din Mărăşeşti, județul Putna au format un Comitet şi au desfăşurat stăruință morală şi materială la înfăptuirea următoarelor îmbunătățiri în comuna Mărăşeşti, pentru aducerea în mică parte la îndeplinire a proclamației şi dorinței exprimată de nemuritorul şi în veci neuitatul fostul mare Domn Român Al. Ioan Cuza, dată în ziua de 14 August 1864, prin Decretul Domnesc nr.1015 semnată şi de nemuritorul Mihail Kogălniceanu şi alți trei mari patrioți. S-au înființat: Banca populară „Sporul muncii", care funcționează; spitalul pus în funcție la 19 octombrie 1905 cu 24 de paturi; Piața comunală; Abatorul; Monumentul, bazinul şi puțul cu pompă al împroprietăririlor din 1864; localul şcolii şi primăriei; cimitirul; pietruirea tuturor străzilor comunei Mărăşeşti, în mare parte cu trotuar de bolovani pe ambele părți; plantarea cimitirului şi aproape toate străzile comunei Mărăşeşti cu copaci de esență: salcâm, frasin, arțari şi tei; Monumentul celui mai mare fost Domn Român Al. Ioan Cuza şi altele[1]. Rog ne bunul meu prieten a păstra această carte între cele mai scumpe odoare ale casei sale cetind-o de mai multe ori şi a o lăsa mostenire cui va crede din ai săi".

Extras din cartea „MĂRĂŞEŞTI" a profesorului
OVIDIU TEODORU apărută în 1973 (pag. 30-31)

---

[1] La acea vreme mai existau sau erau în curs de înființare: 2 mori cu 6 lucrători, 2 brutării, 23 comercianți, 2 frizerii, 2 cizmării, 1 atelier mecanic, 10 fierării, 1 fabrică de cărămidă, tuburi, țiglă, prefabricate din ciment unde lucrau între 1500-2000 muncitori, 1 balastieră cu 80-100 lucrători, o altă bancă populară „Talpa Țării", 1 serviciu de pompieri (iluminat şi incendii), 2 bâlciuri anuale, 2 Gări C.F.R., dintre care una de stat considerată cea mai importantă din țară şi alta de interes privat a Societății Anonime „VRANCEA", 1 oficiu Telegrafic Poştal şi Administrația Plasei Mărăşeşti.

ÎNCEPUTURILE

- Săpăturile arheologice scot la iveală urme materiale ce duc până la Neolitic, argumente suficiente dându-ne Cultura Cucuteni. Spre sfârşit are loc prima mare trecere a triburilor indo-europene prin vadul carpato-danubian;
- Epoca Fierului instaurată prin venirea cimerienilor este regăsită în zona Pădureni;
- Urmează o intensă prezenţă umană în Epoca Bronzului (mil. I): în S-E (Moldova de Sud) apar Roxolanii, populaţie de neam irakian;
- Sec. I – III: cultură geto-dacă cu influienţe greceşti;
- În sec. II – III e.n., regiunea cunoaşte o puternică dezvoltare, fiind locuită de dacii liberi care împreună cu Carpii asimilează numeroase grupuri de populaţii, contribuind astfel la etnogeneza poporului român;
- 375 – 400: în răsăritul şi sudul Daciei apar vizigoţii şi ostrogoţii;
- Săpăturile de la Pădureni (necropolă carpică) scot la iveală o bogăţie de date din această perioadă: urme de incinerare (morminte), pandantiv de argint, şirag de mărgele din calcedon, oglindă carpică de metal;
- O altă principală necropolă (sec. III – IV e.n.): Călimăneştiul;
- Mare tezaur alcătuit din piese (monede de aur) este descoperit la Mărăşeşti, cu emisiunile regilor Filip al II-lea, Alexandru cel Mare şi Lysimach;
- Încă înainte de 1359, pe tot teritoriul Vrancei existau organizaţiuni politico-administrative;
- Sec. XIII: Episcopia Cumanilor;
- Sec. XIV – XV: Episcopia Milcoviei;
- Secolele IV – X (trecerea la feudalism) zona cunoaşte o dezvoltare rapidă şi continuă. Se observă continuitatea civilizaţiei daco-romane. Ocupaţiile de bază sunt constituite din cultura plantelor, creşterea animalelor şi păstoritul. Începând din sec. XV sunt recunoscute şi preocupările viticole iar din sec. XVII ne parvin date despre dezvoltarea meşteşugurilor şi comerţului.
- Existau cândva pe aceste locuri păduri întinse de stejar, primele aşezări umane fiind localizate chiar în pădure iar locuitorii fiind cunoscuţi sub numele de „pădureni" - de aici şi numele satului component de astăzi Pădureni.

*

ATESTARE DOCUMENTARĂ

A.

I. **1407** – Act eliberat de Alexandru cel Bun în vederea reglementării exportului şi importului;

II. **1460** – Document prin care Ştefan cel Mare atesta că Bacăul este centru de vamă.

(Până la 1475 Vrancea, deci şi localitatea Mărăşeşti, aparţinea de Tara Românească. Hotarul se întindea până în apropiere de Bacău).

– După 1482, în urma luptelor duse de Ştefan cel Mare cu Domnul Ţării Româneşti, ţinutul se extinde şi hotarul se fixează la Milcov.

B.

III. **1431, 2 Iulie** – Document provenind din cancelaria domnitorului Alexandru cel Bun în care apare numele de Vrancea; este vorba despre o scrisoare în limba latină prin care voievodul Transilvaniei îl anunţa pe judele Braşovului că Alexandru cel Bun, domnitorul Moldovei, a concentrat trupe spre Putna. Ştirea a fost localizată la câţiva locuitori din Transilvania ce „au ieşit pe drumul Vrancei" („per viam Varancha"). Că este aşa o demonstrează şi actul emis în 1432 prin care domnitorul dăruia unui anume Batin „sate la Putna".

IV. **1455, 20 August** – Document semnat la această dată de către Petru Aron prin care întărea boierului Trifu Borzescu cumpărarea satelor Boţeşti în Câmpul lui Dragoş, Ştefăneşti şi jumătate din Mărişeşti.

C.

V. **1641,4 Aprilie** – Primul document luat ca punct de plecare, prin siguranţa lui: act ce provine din cancelaria domnitorului Vasile Lupu, semnat de acesta, care întărea lui Lupaşcu Armaş partea sa din moşia Mărăşeşti, ţinutul Putna pe Siret (acest loc se menţiona ca nod important de cale de comunicaţie între Moldova şi Tara Românească).

*

ETIMOLOGIE

1. Numele localităţii

De-a lungul anilor, în desele încercări de a se realiza monografia Mărăşeştiului, se găseşte şi cea din anul 1957 din care aflăm:

Povestesc bătrânii că pe timpul boierului lorgu Catargiu, care îşi avea palatul pe locul unde se află astăzi Parcul Public şi unde se găseşte palatul în ruină, propietate Negropontes, în apropiere de locul numit Siliştea, se aflau nişte aşezări omeneşti. Revărsările de apă peste măsură, din pricina ploilor neobişnuite, inundă Siliştea pe drumul care ducea de la Drumul Sării la Tg. Ocna şi Brăila, inundaţii care îi obligă pe localnici să se mute pe moşia boierului Catargiu, pe cele două drumuri principale dintre care unul făcea legătura între Bucureşti şi Iaşi (cam pe unde este astăzi str. Cuza Vodă). Pe acest drum trecea diligenta lui Cuza Vodă şi unde de multe ori făcea popas la boierul Catargiu şi de la care i-a rămas numele străzii.

Ţăranii erau conduşi de un anume **Mărăşescu**, de unde se pare că vine şi numele localităţii Mărăşeşti.

2. Numele de familie

Se spune că pe timpul boierului Catargiu, cel care conducea podul umblător a luat numele de Podaru, îngrijitorul de cai, Herghelegiu, urmând apoi cei care practicau diferite meserii şi servicii: Bucătaru, Dogaru, Feraru, Vânătoru, Servitoru, Sufragiu, Puşcaşu, Croitoru, Vizitiu etc.

Porecle care, în timp, au devenit de sine stătătoare.

*

Perioada anilor 1500 – 1899

1500 – 1799

1526 Satul Mărăşeşti cade sub incidenţa staroştilor care aveau puteri nelimitate peste ţinutul Putna.
Amintim câţiva dintre ei: Miron Costin, Ion Neculce, Manole Ruset, Costache Purice, paharnicul Constantin Sion. Cel dintâi staroste citat de cronici a fost STAN, la 1526.

1761-1774 Între aceşti ani existau în Mărăşeşti cca 57 de familii.

1789 Anul desfăşurării, pe acest loc, a luptelor dintre ruşi/austrieci pe de o parte (ţara era sub ocupaţie ruso-austriacă) şi turci pe de altă parte. Satul Mărăşeşti (ca şi alte câteva sate din jur) este ars din temelii.

1800 – 1849

1801 Până la 1801 satul nu cunoaşte „boierescul". În acest an, Constantin Ipsilanti face danie Vel-vistiernicului lordache Ruset Roznovonu, ţinutul în care era cuprins şi Mărăşeştiul, localităţile libere fiind transformate în sate de clăcaşi. Are loc un lung şi răsunător proces la Divanul Domnesc din Iaşi. După 16 ani de procese ţăranii obţin în 1817 vechile lor drepturi.

1827 Moşia Mărăşeşti aparţine logofătului Iordache Catargiu, care o va arenda lui Gheorghe Ianoliu. De la Igeşti şi Bătineşti (Tifeşti) se trag ramurile boiereşti Catargiu şi Sturdza.

1834 A fost terminată BISERICA, cu hramul „Adormirea Maicii Domnului", de către logofătul Costin Catargiu şi soţia sa Elena. Amintim preoţii ce-au păstorit aici: Gh. Apostol, Constantin Andrei, Scarlat Dumitriu, Popescu, Chivu şi în prezent preot paroh Ciobotaru Grigore.

1835 Satul număra 198 familii. Ocupaţia principală: agricultura şi creşterea animalelor. La Pădureni se înregistrau 89 gospodării.

1837 Sătenii lucrează pe moşia lui Costin Catargiu, recunoscut ca un înverşunat duşman al Unirii. Moşia va fi arendată lui loan Pirvovici, supus austriac, preţul arenzii anuale fiind 1100 de galbeni, sumă care arată valoarea şi bogăţia moşiei.

1843, 8 Decembrie-Mărăşeştiul aparţine de Plasa Domneşti. Aici,la această dată, s-a întemeiat Târgul Domneşti şi tot aici îşi avea palatul domnesc Dabija Vodă

1850 – 1899

1859, 5 Februarie — Al. I. Cuza face prima călătorie de la Iaşi la Bucureşti, călătorie întreruptă la Mărăşeşti pentru 5 zile. Au loc sărbători obşteşti, cu pronunţat caracter patriotic. Vodă Cuza, bun şi generos, îl iartă pe Costin Catargiu, pentru poziţia sa antiunionistă, gest care îl determină să nu se mai opună după 1859 reformelor lui Cuza. În aceste zile Cuza promite ţăranilor împroprietărirea lor cu pământ, lucru care se va înfăptui însă în 1864 (pământuri numite şi în prezent „In Cuza"). Ţăranii vor trebui însă să plătească lui Costin Catargiu, timp de 15 ani, o despăgubire bănească usturătoare. Timp de 5 zile Cuza a fost găzduit în Palatul care mai târziu avea să fie proprietatea lui Negropontes.

1859 — Până în acest an, Islazul comunal intrase deja în tradiţie. Aici păşteau turme mari de oi, şi un efectiv şi mai mare de taurine - 1000 de capete la o populaţie de 3500 de suflete.

1860 — Cimitirul vechi, mult mai la vale de cel actual, pe dreapta drumului, aparţinea lui Catargiu; Cel de astăzi în proprietatea lui Negropontes, va fi cumpărat mult mai târziu.

1864 — Cetăţenii satului sunt împroprietăriţi cu pământ din moşia lui Catargiu, cu acordul acestuia, de către ing. Calistrat Sfiderschi. Au fost împroprietăriţi 16 clăcaşi şi au fost dezrobiţi ţiganii de pe moşia boierului Catargiu. În tradiţia locală Lascăr Catargiu ar fi pierdut moşia la un joc de cărţi în localul unde ar fi fost ospătar Negropontes, care i-ar fi strecurat pe ascuns boierului ce pierdea încontinuu suma de 1000 de galbeni vechi. Acesta recâştigându-şi moşia îl va recompensa pe Negropontes, lăsându-l moştenitorul moşiei sale, la care se adăuga şi moşia Gruzeşti. Alte surse culese de la bătrâni spun că stăpânul moşiei ar fi fost lordache Catargiu, care a lăsat-o moştenire fiului său Costin.

În acest an s-ar fi împroprietărit 16 clăcaşi cu pământ şi 4 boi, 95 clăcaşi cu pământ şi 2 boi, 40 pălmaşi, 67 familiari - în total 218 familii împroprietărite cu 602 fălcii loc arabil, 13 fălcii silişte, 54 fălcii alte terenuri şi 61 fălcii islaz. Alte surse susţin că la 1861 moşia a fost vândută lui Ulise Negropontes, de origine grec, locuitor al Galatului. Urmaşul său, Gheorghe U. Negropontes.

1869 — La Mărăşeşti se folosea plugul fără roţi de numai 4 sau 2 boi, numit rărita lui Schwart.

1872 — Găsim Mărăşeştiul în Plasa Bilieşti. Tot în acest an ia fiinţă prima şcoală sătească.

1872, 13 septembrie — Inaugurarea liniei ferate Mărăşeşti - Bacău

1875-1899 — În ţară existau 4 fabrici chimice, printre care şi „Chimica" Mărăşeşti.

1876 Comuna Făurei se unifica cu Mărăşeştii şi Ciuşlea. Până în acest an reşedinţa se afla la Mărăşeşti.

1877-1878 Mulţi cetăţeni din Mărăşeşti sunt încorporaţi în Regimentul 10 Dorobanţi şi vor lupta în Războiul de Independenţă. Tot acum, Anghel Saligny, născut la Focşani, construieşte PODUL DE PE SIRET, pentru şosea şi cale ferată (suprapus), unul dintre cele mai importante din ţară.

1877, 6 decembrie Trecerea Majestăţii Sale, Ţarul Alexandru II, prin gara Mărăşeşti. Heraclie Juvoni, îngrijitorul general al moşiei Mărăşeşti, s-a ocupat de toate cheltuielile. La ora 11:46, Ţarul a coborât din tren timp de 15 minute şi a vorbit mulţimii, după ce a fost întâmpinat cu pâine şi sare de Prefectul de Putna.

1878, 8 februarie Un alt membru al familiei imperiale ruse trecea prin Mărăşeşti opridu-se în gară. Este vorba de Marele Duce, moştenitorul tuturor rusilor.

1881, 13 iunie Se dă în folosinţă linia ferată Bucureşti-Mărăşeşti (lucrările între 1879-1881, sub îndrumarea aceluiaşi Anghel Saligny). Mărăşeştiul devenea astfel, Departament - nod de cale ferată cu legături spre Iaşi, Suceava, Galaţi.

1882 Se construieşte Complexul CFR.

1885 Fabrica de Produse Chimice „Mărăşeşti", cu un capital de 630.004 lei, funcţiona cu 150 muncitori români şi 70 străini. Făcea parte, împreună cu Fabrica de Zahăr din cele 12 mari întreprinderi ale judeţului. Fabrica de Zahăr avea un capital de 5,6 milioane lei, unde lucrau 700 muncitori români şi 250 străini.

1888 Răscoalele ţărăneşti.

1894 Începând cu acest an se vorbeşte despre Vasile Iftimescu, absolvent al Şcolii Normale din Focşani, mare şi luminat patriot, considerat al doilea învăţător al Vrancei care a predat şi la şcoala sătească din Mărăşeşti.

1895 Se înfiinţează la Mărăşeşti primul Birou Telegrafic Poştal.

1898 Simion Mehedinţi: „Spiru Haret este putnean, legat de „Rateşul lui Haret",un loc de popas la răscruce de drumuri, între Panciu şi Mărăşeşti."

1899 La Fabrica de Produse Chimice şi cea de Zahăr (considerate printre cele mai mari din ţară) munceau peste 500 muncitori.

Multe povestiri sunt culese de la Vasile Puşcaşu, Gheorghe Vâlcu (înv.) şi Gh. Enache. Aceştia spun că Chimica ar fi fost înfiinţată de o societate anonimă pe acţiuni, cu societari străini şi din ţară - Nicolae Săveanu şi Nicolae Chirculescu. Tot de la bătrâni

mai aflăm încă o ştire care dă savoare istoriei locale: pe moşia lui Catargiu s-ar fi născut MILOŞ OBRENOVICI, fost rege al Serbiei. Aşa se explică şi faptul că actualei străzi Vasile Alecsandri i se spunea cândva strada Obrenovici. Se mai spune că multe familii ţigăneşti ar fi fost câştigate la cărţi de boierul Catargiu, aceştia fiind nevoiţi să rămână definitiv legaţi de acest loc.

*

Perioada anilor 1900 – 1920

1900 – 1920

Începutul sec. XX — Prelucrarea sfeclei de zahăr (Pavilioane) şi a buştenilor la fabrica "Predeluş"; buştenii erau aduşi cu plutele pe Siret din zona de munte (ţapinarii de Neamţ) iar din Siret pătrundeau la fabrică printr-un canal artificial, chiar în zona fostului islaz,pe o lungime de 5 km, canal numit "Siretul cel Mic 2". Fabrica de zahăr avea să fie distrusă în Primul Război Mondial iar "Predeluşul" dispare după cel de-al Doilea Război Mondial; Siretul cel Mic va fi astupat după colectivizare din raţiuni "organizatorice".

1900 — M. Gabrielescu cere aprobarea (şi o obţine) să construiască o cale ferată privată între Mărăşeşti - Panciu;

1900 -1915 — Cetăţeni de frunte: Nica Radu, Stefănică Petre, Maria şi Iorgu Măgdălinoiu; Vasile Vasiliu, comisar şef al Poliţiei; Niţă Manoliu, reprezentantul conducerii Fabricii Chimica; Ion Pepescu notar, fost comerciant de vinuri.
De reţinut: Iorgu Măgdălinoiu, muncitor la Staţia CFR a fost participant la Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie;

1901 — Fabrica Chimică purta denumirea de Compania privată LOBEL UND HEIZ.

1903 — Recensământ: 508 gospodării, 2328 suflete din care 1240 bărbaţi şi 888 femei; 150 suflete flotante în campanie;

1903, 15 mai — Primarul Niţă Vasiliu, împreună cu Comitetul celor 38 de cetăţeni, printre care Vasile Măgdălinoiu,hotărăsc să ridice o statuie-bust lui Cuza Vodă, care avea să fie prima din ţară;

1904, 11 aprilie — Ia fiinţă Spitalul "Sf. Ioan Botezătorul" cu 24 de paturi;

1904, 1 mai — Mărăşeştiul devine plasă. Consiliul Comunal propune ca satul Mărăşeşti să devină comună urbană, deoarece a devenit un important centru agricol şi industrial. Intenţia nu se va materializa. Memorialistul Ion Cupşa, descriind ziua de 6 August 1917, vorbeşte în continuare de satul Mărăşeşti;

1905 — Suprafaţa pentru culturi: 2274 ha; păduri: 312 ha; din suprafaţa arabilă 1437 ha formau proprietatea lui Negropontes, care deţinea: 19 maşini de semănat, 13 de secerat, 2 de cosit, 14 de treierat, una de bătut porumb, 3 de vânturat,120 de pluguri, 106 cai, 326 boi, 164 vaci, 82 viţei, 178 berbeci, 2384 oi, 213 porci. Mai avea 129 ha de vie şi 12 ha de grădină de legume. Ţăranii deţineau 837 ha de teren arabil.

Din "inventarul" Mărăşeştiului: 2 mori cu 6 lucrători, 23 comercianţi, două brutării, două frizerii, două cizmării, un atelier mecanic şi 10 fierării;

Moşia lui Negropontes: 1437 ha pământ.

Are loc răscoala de pe Crucişătorul Potemkin; de pe acest crucişător soseşte la Mărăşeşti un grup de 20 de marinari revoluţionari conduşi de Anton Parişcura şi Anton Birozi, care s-au încadrat la fabricile din localitate unde vor lucra până în 1917. Parişcura era electrician şef la Fabrica Chimică iar pe timpul războiului, translator pe lângă comandantul Armatei Ruse la Mărăşeşti;

La Fabrica Chimică mai lucrau 180 de muncitori, iar la cea de Zahăr în jur de 938 muncitori.

Apar primele şcoli de tip urban instalate în două localuri.

1907 Cu posibilităţi locale se îmbunătăţeşte Spitalul, care deservea şi comunele din jur;

1907 Negropontes trece în stăpânirea comunei tot Islazul din moşia lui. Tot datorită lui şi lui Niţă Vasiliu, care era foarte iubit de urbe, Năstase Gheorghiu, administratorul moşiei Pîcleanu de la Pădureni face acelaşi lucru.

1908 Importanţa comunei creşte: fabrică de cărămidă, tuburi, ţiglă şi prefabricate din ciment cu 1500-2000 de lucrători, o balastieră de extras pietriş, balast şi nisip cu cca 100 lucrători; la Spital se mai introduc încă 10 paturi; şcoală de tip urban instalată în două localuri, un abator, local de primărie modern, piaţă publică, toate străzile pietruite şi peste jumătate din ele cu trotuare din bolovani, serviciu de incendiu şi iluminat public, două bâlciuri anuale, două gări (una de Stat şi una privată), sediu al Administraţiei Plasei Mărăşeşti;

1908 Un inimos învăţător pune bazele primei Biblioteci publice cu numele „Gen. Eremia Grigorescu", în localul Şcolii de Fete.

1908, 29 Septembrie Întreaga suflare a localităţii şi delegaţi din Panciu, Adjud, Odobeşti, Tecuci şi Bacău participă la inaugurarea statuii Domnitorului Cuza, prima de acest fel din România, opera sculptorului Th. Vidali din Ploieşti. A fost aşezată pe bulevardul central al oraşului;

1909, 17 Mai În semn de recunoştinţă veşnică pentru Eroii Mărăşeştiului căzuţi în Războiul pentru Independenţă din 1877 – 1878 are loc inaugurarea Obeliscului Eroilor, lucrările fiind realizate prin subscripţie publică;

1910 Directori Sc. Medie: Ilie Cristescu, Ctin Postescu, Ion

Stoica etc.

1910 Şc. Elementară - înv. Ilie Cristescu, Constantin Postescu, Constantin Stoica, Gh. Vâlcu, Dinu Adamache, Ctin Racoviţă;

1911 Se dă în folosinţă calea ferată Mărăşeşti - Panciu;

1912 Populaţia localităţii: 4459

1913 Prima organizare sindicală: Fabrica de Parchete Tişiţa.

În iunie, prima grevă a muncitorilor împotriva administratorului fabricii, Bach; copiii muncitorilor vor fi aruncaţi în câmp.

1914, 7 decembrie Manifestări împotriva războiului la Focşani unde participă şi un grup din Mărăşeşti condus de Mitică Rădulescu şi Vasile Măgdălinoiu.

1916 Cu ocazia împroprietăririi pe teritoriul Mărăşeştiului au luat pământ şi locuitori din Vizantea, Răcoasa, Găuri, Câmpuri, Soveja; are loc formarea obştiilor.

1916, 29 august „În momentul când poporul român răspunde la apelul fraţilor săi oprimaţi şi intră hotărâţi într-un război glorios, în care găseşte confirmarea realizării aspiraţiilor sale naţionale, rog pe Majestatea Voastră să primească pentru Sine şi pentru nobila Sa Ţară, urările cele mai cordiale ale Franţei". (Din telegrama Preşedintelui Poincaré către Ferdinand).

1916, Octombrie Soseşte în ţară, Gen. Berthelot, conducătorul strălucitei Misiuni Militare Franceze „marele prieten din zile grele al Patriei şi al Neamului Românesc".

1916-1918 Frontul de la Mărăşeşti se întindea de la Capra Podului Cozmeşti, pe linia ferată Tecuci-Mărăşeşti, până la Gara Mărăşeşti, trecea pe la Via lui Gorciu spre Viile Noi, Răzoare, îndreptându-se spre Muncelu. Artileria Română era camuflată pe dealurile Mărăşeştiului. Marii Eroi ai Reg. 32 Mircea, toţi soldaţii luptând numai în cămaşă.

1916 Gen. Eremia Grigorescu avea Cartierul General într-o casă din Oneşti care aparţinea lui Negropontes. Acolo a cunoscut-o pe Elena, fiica lui Gheorghe U. Negropontes care avea să-i devină soţie. Pentru loialitate în timpul Primului Război Mondial, Negropontes, va fi decorat de Guvernul Francez cu LEGIUNEA DE ONOARE.

1917, 30 iunie Eremia Grigorescu preia comanda Armatei a I-a, răspunzând şi de frontul de la Mărăşeşti.

1917, 29 iulie-11 august MAREA OFENSIVĂ, în care a fost implicată Divizia a IX-a Română, pentru bararea drumului spre Mărăşeşti; este

aruncat în aer podul de la Cozmeşti –Doaga;

1917, 30 iulie-12 august Generalul Cristescu este înlocuit cu EREMIA GRIGORESCU, considerat principalul artizan al Victoriei de la Mărăşeşti. PE AICI NU SE TRECE, deviză rostită de E.G. în 1916 la Oituz, marea lui unitate fiind numită Divizia de Foc, se transformă acum, ca răspuns lui Mackensen: NICI PE AICI NU SE TRECE!

1917, 24 iulie-21 august BĂTĂLIA DE LA MĂRĂŞEŞTI 6 AUGUST fiind considerată ZIUA DE FOC. Pe câmpiile de luptă ale Mărăşeştilor şi-au jertfit viaţa: 480 de ofiţeri şi peste 21.000 de soldaţi şi gradaţi; alte surse menţionează totalul de 38 000. Aici s-au confruntat forţele a 20 divizii româneşti şi 11 divizii inamice. Pierderile inamicului au fost estimate la cca. 65-70 000 morţi, răniţi, dispăruţi. Populaţia Mărăşeştiului a fost evacuată peste Siret înspre Tecuci. Artileria inamicului distruge Fabrica de Zahăr; cade în luptă Regimentul căp. Ignat Grigorie (toţi fiind înmormântaţi pe 7 August în viile lui Negropontes).În 1924 osemintele Eroilor vor fi depuse în cripta de onoare a Mausoleului.Cade în luptă FETIŢA-EROU, MARIA IOAN ZAHARIA, în vârstă de 12 ani, nu departe de Pădurea Răzoare. **7 August - ORDINUL DE ZI** semnat de Eremia Grigorescu: „Prin rezistenţa ce aţi opus cu piepturile voastre la Mărăşeşti şi Muncelu aţi făcut să se întunece visurile de cucerire uşoară a părţii ce ne-a mai rămas din scumpa noastră ţară... Ziua de 6 August a fost scrisă de voi cu litere de aur în Cartea de vitejie a Neamului nostru, afirmând în lumea întreagă drepturile lui nebiruite".

1917 Au căzut eroic la Mărăşeşti căp. Berger (10 August), căp. Vernay (14 August) şi Adj. Texier, care făceau parte din Misiunea Sanitară Franceză D'Harcourt, compusă din 104 medici, din care 60 chirurgi.

După 1917 în amintirea războiului din 1917 Gen. Popescu ridică „Piatra de la Movilă".

1918 Moşia lui Negropontes: 2251 ha pământ. Se expropriază moşia lui Negropontes (2200 ha).

1918, 13 decembrie Ştefan Tiplica, ucenic, participant la manifestaţia din Piaţa Teatrului Naţional din Bucureşti; manifestaţia va fi înăbuşită în sânge.

1919, 1 iunie Mare parastas la care participă jurnalistul Mihail Negru de la ziarul "Universul"; este condus prin zonă cu şareta de către Monferato, administratorul general al lui Negropontes, primar fiind Emil Balaban, ofiţer de rezervă Art. "Neamurile cu viitor sunt acele care ştiu să-şi iubească şi să-şi cinstească trecutul" - fragment dintr-un discurs-apel pentru adunarea de fonduri necesar construirii

unei Capele la Mărăşeşti.

1919, 8 Iunie — Se ia iniţiativa (Bucureşti) de construire a **MAUSOLEULUI NEAMULUI.**

1919, 8 iunie — La Bucureşti are loc Congresul Societăţii Ortodoxe Naţionale al Femeilor Române. Zefira Voiculescu face propunerea de a se construi un monument-osuar care să eternizeze vitejia şi sacrificiul ostaşilor români căzuţi la Mărăşeşti.

Între 1919-1924 s-au strâns 4 milioane lei cu care s-au început lucrările Mausoleului intitulat simbolic INTRU SLAVA EROILOR NEAMULUI, încadrat cu 8 steme heraldice. Din lipsă de fonduri, lucrarea se va executa în etape, fiind încheiată în 1938 şi a costat 5.315.000 lei. În Mausoleu odihnesc Eroi ce provin din peste 250 de mari unităţi.

1919, 7 noiembrie — Negropontes anunţă oficialităţile că va dona 20 ha de pământ ca loc pentru ridicarea Mausoleului. Actul de donaţie: 14 iulie 1921; va mă dona şi suma de 50 000 lei, sumă enormă pentru acel timp.

1919 — Ion Popa şi Stefănică Petre, muncitori din Chimica, concediaţi pentru „propagandă sindicală".

1920 — Director la fabrica Chimică: Neuman, care a plecat în Palestina; Înaintea lui se menţionează ca director: Konic.

S-a construit sediul Primăriei.

A luat fiinţă Şcoală de Fete (astăzi Nr. l). Prima directoare: Ecaterina Serian.

Mai exista şi o şcoală medie de băieţi.

Cartierul II - agent agricol Gheorghe Tiţa; Aici s-au refugiat pe lanul Gârneţuş o ceată de ţigani din Corbasca (Tecuci). Au fost strămutaţi şi împroprietăriţi de primarul Vasiliu (unde se găsesc şi astăzi).

Şcoală Nr. 2 - Dna Tiţa, soţia agronomului Tiţa, cadru didactic la această şcoală (la început Scoală de Fete); după ea a urmat Elena Peneus.

Judeţul Putna este împărţit în 6 regiuni agricole.

Mărăşeştiul avea 11 comune în subordine.

1920, 17 august — Şedinţa Parlamentului Ţării în care se discută problema Mărăşeştiului (trecerea de la comună rural la oraş) cu ocazia sosirii delegaţiei franceze,pentru a înmâna CRUCEA DE RĂZBOI FRANCEZĂ Oraşului-Erou Mărăşeşti.

1920, 22 august — Zi devenită simbol, când pe Platoul de la Răzoare Preşedintele Franţei, Paul Dechanel, prin trimisul său special, Mareşalul Joffre, decorează Oraşul-Erou Mărăşeşti cu CRUCEA DE RĂZBOI FRANCEZĂ.

*

Generalul Eremia Grigorescu vorbind ostaşilor şi ofiţerilor - Mărăşeşti 1917 ♦ Général Eremia Grigorescu en parlant aux soldats et aux officiers - Mărăşeşti 1917 ♦ The general Eremia Grigorescu speaking to the soldiers and the officers - Mărăşeşti 1917

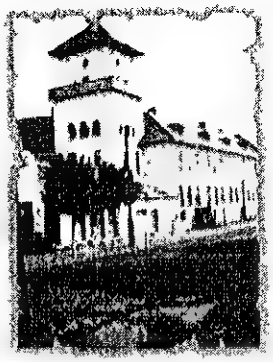

Şcoala Primară din Mărăşeşti ♦ L'École Primaire de Mărăşest ♦ The Primary School from Mărăşeşt

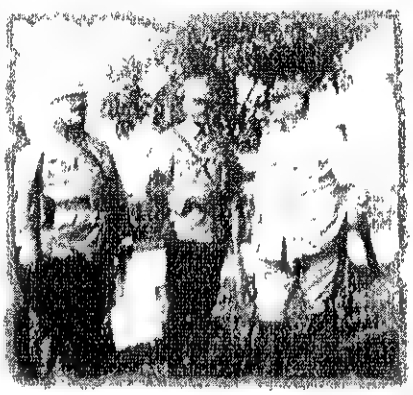

Generalul Berthelot pe frontul românesc ♦ Général Berthelot sur le front roumain ♦ The general Berthelot on the Romanian front

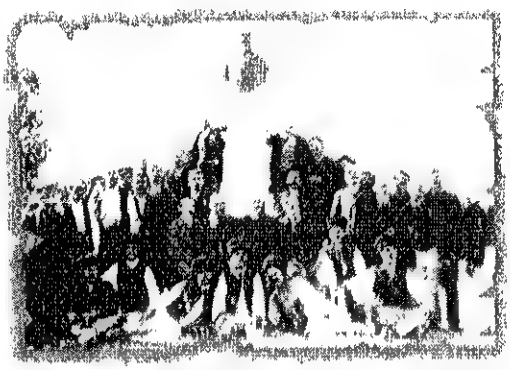

Ţărani din Ruginoasa, Neamţ, la inaugurarea Monumentului închinat Domnitorului Al. I. Cuza ♦ Des paysans de Ruginoasa, Neamt, a l'inauguration du Monument dédié au prince régnant Al. I. Cuza ♦ Peasants from Ruginoasa, Neamt, at the inauguration of the Monument dedicated to the Prince Al. I. Cuza

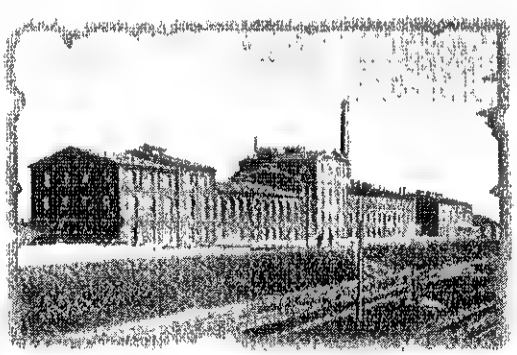

Fosta fabrică de zahăr ♦ L'ancienne sucrerie ♦ The former sugar factory

Post de luptă în zona Mărăşeşti ♦ Poste de combat de la région de Mărăşesti ♦ Fight post in Mărăşesti area

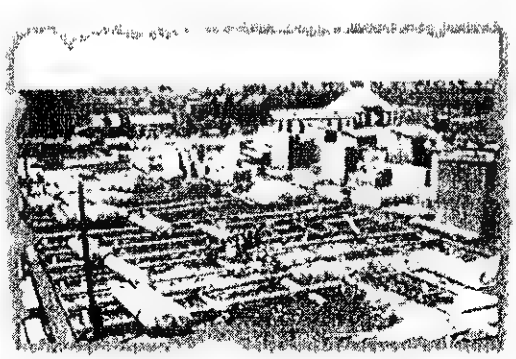

Fosta fabrică de cherestea ♦ L'ancienne fabrique de sciage ♦ The former timber factory

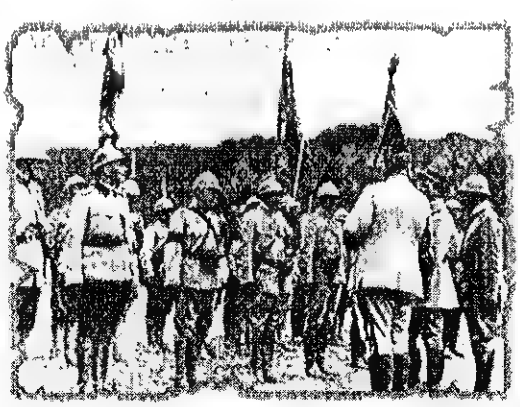

Decorarea unor ofiţeri şi ostaşi români cu înalte distincţii militare franceze pentru faptele de arme săvârşite în vara anului 1917 ♦ La décoration des quelques officiers et soldats roumains de hautes distinctions militaires françaises pour leurs faits d'armes realisés l'été de l'an 1917 ♦ The decoration of some Romanian officers and soldiers with high French military decorations for their military acts of bravery during the summer of 1917

Perioada anilor 1921 – 1989

Perioada interbelică: La Negropontes lucra ca administrator un grec pe nume Kiru; majoritatea celor care lucrau în zona „Grădinăriei" sau la „VIA SOFIA" erau cazaţi la locul de muncă sau chiar în curtea Conacului;

1922-1925 Fabrica de Cherestea condusă de ing. Emil Balaban:
- mai târziu va fi trecută la Fabrica de Cherestea din Gugeşti.
- din Fabrica de Traverse şi Parchete de pe malul Siretului, în lanul Gârneţuş nu va mai rămâne nici o urmă.

1923, 14-17 mai Se inaugurează rămăşiţele SOLDATULUI ROMÂN NECUNOSCUT; Pe 15 Mai sicriul este transportat la Bucureşti şi înhumat în Parcul Carol. Între anii 1950-1992, EROUL NECUNOSCUT a fost depus în faţa Mausoleului Mărăşeşti. Din 1992 este reaşezat în Parcul Carol din Bucureşti;

1925-1930 În casele D-nei Ionescu, lângă Şcoala de Băieţi, a funcţionat o Şcoală de Arte şi Meserii condusă de Alexandru Balaban;

1926 Căminul Cultural funcţiona cu sediul în Cancelaria Şcolii de Băieţi. Din 1930: Casa Şcoalelor din Bucureşti aprobă ca Localul Şcolii de Fete să fie destinat Căminului Cultural; va fi condus de preotul Dumitriu;

1930 Se amplasează bustul lui Pruncu în Cimitir care este mutată ulterior pe timpul primarului Stoica, în oraş. El a căzut unde este VIA, fostă proprietate a lui Gorciu;

1934 Ia fiinţă Fabrica de Cherestea „Dunărea";

1934, 6 august Al. Sahia vine, după 18 ani de la Marea Bătălie, să vadă cum sunt trataţi aici schilozii, betegii şi marii mutilaţi ai Războiului;

1934, 21 septembrie Inaugurarea Monumentului „Victoria de la Mărăşeşti";

1935-1938 Este menţionat LICEUL, cu destinaţie de Şcoală Militară;

1937 Începe construirea unui nou local de şcoală care va fi terminat în 1940;

1938, 18 septembrie În prezenţa Regelui Carol al II-lea are loc MAREA CEREMONIE de inaugurare a MAUSOLEULUI NEAMULUI;

1938 La Şcoală lucrau 13 cadre didactice cu 614 elevi; Spitalul avea 2 medici şi un agent sanitar;

1938 Pe uşa Bibliotecii se putea citi următoarea inscripţie:

„Sărăcia se goneşte cu munca nu cu banul".
La Scoală: 13 cadre didactice şi 614 elevi;
Spitalul lucra cu 2 medici;

1939 A fost cantonată la Mărăşeşti Şcoala de Ofiţeri a Reg. 75 Sibiu şi va sta până pe 15 aprilie 1940;

1939, 29 decembrie 4532 locuitori;

1940-1941 Populaţie: 4753 locuitori;

1940 Mărăşeştiul face parte din Plasa Panciu. Suprafaţa totală: 5652 ha din care 3069 suprafaţă arabilă. Oraşul număra 1541 de gospodării şi 4963 de locuitori. Oraşul dispunea de Spital, telefon, băi publice, Fabrica Chimică, Liceu, fabrică de cherestea, monumente istorice: Cuza,1908; Monumentul Eroilor Independenţei,1909; Statuia subl. Gabriel Pruncu,1920; Mausoleul,1938; Monumentul "Victoria de la Mărăşeşti", opera sculptorului Oscar Han, primul cetăţean de onoare al urbei, a fost ridicat la Tişiţa pe 21 Septembrie 1934, pe cheltuială proprie.
Director Chimica: Niţă Manoliu.
La Poliţie erau angajaţi 30 de salariaţi;

1940-1944 Locuitorii din Mărăşeşti ajută cu mâncare şi haine deţinuţii evrei cazaţi la Şcoala din Doaga, care lucrau la carierele de piatră.
La VIA SOFIA lucrau prizonieri sovietici. Legătura cu aceştia o făcea ceferistul Iorgu Măgdălinoiu care cunoştea bine limba rusă;

1941-1944 Mausoleul este închis iar comemorările naţionale interzise;

1941-1945 Câţiva cetăţeni de frunte ai urbei: Niculescu, comisar şef al Siguranţei, profesoara Feldy, profesorul Dumitru Petrache Teodoru, Ion Grăjdeanu, fraţii Dumitrescu;

1942 Din iniţiativa Căminului Cultural „Eremia Grigorescu" se ridică în faţa Bisericii - TROIŢA - închinată Eroilor din Mărăşeşti; ing. constructor Niţă Vasiliu. Nu se mai păstrează originalul, fiind distrusă complet după 1945. Preotul Scarlat Dumitriu, directorul Căminului Cultural, a îngrijit-o până în acest an. Abia după 1989 Veteranii au ridicat pe vechiul amplasament o nouă Troiţă după proiectul prof. Valerian Simion;

1944 938 familii; 3785 ha arabil;

1945, octombrie Prima celulă comunistă (Dep. CFR, Chimica, Primărie);

1945, noiembrie 500 muncitori organizaţi în sindicate: 75 utecişti, 212 Frontul Plugarilor, 55 membre UFAR;
Atelierele CFR deschid o Şcoală Prof. de 4 ani;

1945 Liceul trece printr-un incendiu devastator - se pare că focul a fost pus de un grup de nemţi ascunşi în podul Liceului; a

fost refăcut în 3 ani;

Reforma agrară

Clădirea Sindicatului CFR, naționalizată (aparținea moșierului Camarina);

1945, 7 ianuarie Moare George U. Negropontes;

- 350 țărani împropietăriți cu 461 ha de pământ;
- de la Negropontes sunt confiscate 16 pluguri, 3 tractoare, 4 mașini de semănat, 2 mașini de secerat și 2 mașini de treierat;
- primul prefect muncitor a fost numit din rândul muncitorilor de la Atelierele CFR Mărășești;
- primii primari reprezentanți ai clasei muncitoare instalați în Focșani, Adjud, Panciu, Odobești și Mărășești au fost, de asemenea, din rândul muncitorilor din Mărășești;
- Activau: actrițele de teatru prin cele două surori Petrea; Corul Sindicatului condus de compozitorul și dirijorul Ionescu Pașcanu; mai târziu activitatea teatrală a fost condusă de Constantin Petrea, ajuți de Ionescu Giony și Deciu Pavelescu.

În martie se înființează economatele;

1946 Ia ființă un centru de mașini agricole (11 tractoare, 241 pluguri, 2 batoze și 17 secerători-legători). Noiembrie: alegeri parlamentare;

Se înființează Căminul Cultural în fostul grajd de cai al lui Negropontes (actualul Consiliu Local). Unii susțin că a fost grajdul taurului comunal;

1946-1947 Seceta este urmată de o foamete cumplită dar muncitorii supraviețuiau cu turte coapte pe plită împărțite de administratorul lui Negropontes. Moara lui era condusă de mecanicul-morar Fercu iar grâul era adus cu „trenul foamei" din zona Banatului;

1947 REFORMA AGRARĂ – s-au împroprietărit țăranii urbei pe lanurile Indigena, Șes, Cuza, Gârnețuș (cca 270 ha); Cozmeștenii, pe lanul Gârnețuș (40 ha); Cei din Fitionești au primit la Viile Noi (30 ha); Agent agricol: Anghel T. Ion; Membri ai Comisiei de Împroprietărire: Gh.Negoiță și Ghiță Dogaru;

1947, august Stabilizarea monetară:

- se înființează organizația locală a Partidului Social Democrat condusă de prof.Constantin Racoviță
- 30 Dec. Proclamarea RPR;

1948 Ia ființă IAS-ul - reforma agrară, exproprierea (3000 ha teren;

1948 Primul deputat muncitor ales în Parlamentul României: Traian Kogălniceanu;

1948 Este naționalizată Fabrica Chimică;

1948, 25 ianuarie 4940 locuitori;

1948-1955 2 centre pâine, 1 magazin produse alimentere, 2 localuri alimentație publică, 2 magazine mixte, 1 cofetărie, 1 depozit produse;

1949 Se pun bazele CAP-ului Pădureni;

1950 Valoarea producției chimice: 19 mil; în 1970: 100 mil;

1950 La Liceu: Şcoală Profesională de Chimie subvenționată de Fabrica Chimică;

1950 Baia comunală funcționa în curtea fostului Palat Negropontes; s-a pavat str. principală (10.500 mp); se construieşte fântâna arteziană din fața Sfatului Popular;

1952 Radioficarea oraşului - 1230 abonați;

1953 Apar 2 întovărăşiri agricole: Soc."Înainte" cu 256 membri. Vor fi transformate la 30 decembrie 1958 în CAP;

1955 Piața oraşului: lumină, 22 mese şi tarabe,10 banci pe strada principală;

1956, 21 februarie 5604 locuitori;

1957 Mărăşeşti aparține de Reg. Bârlad. Se înființează o a doua întovărăşire „7 Noiembrie";

1958, 30 decembrie Se pun bazele G.A.C-ului, ia ființă CAP Mărăşeşti;

1961,1 ianuarie Se înființează SMT-ul cu 167 tractoare, 160 pluguri, 180 semănători, 32 combine, 300 grape şi 83 batoze;

1961 A luat ființă SMT-ul care deservea toate CAP-urile din Raionul Panciu;

1965-1973 S-au pavat 48.000 mp trotuare ai 62.000 mp străzi;

1966, 15 martie 6795 locuitori;

1967 Director Liceu: prof. Dumitru Andreescu, Director adjunct Şc. nr. 1 - Verdeş Constantin, director Cămin Cultural - Guță Ioan;

1967 Se reface Turnul de apă (Castelul) din Parc. Funcționau 3 biblioteci, 1 club, 3 dispensare medicale; S-au pavat 62.430 mp străzi şi 23.610 mp trotuare;

- GAS-ul dispunea de: 145 tractoare, 180 semănători, 300 grape, 160 pluguri, 65 sape rotative, 50 combine, 16 prese ambalat paie, 12 combine porumb;
- se construieşte Cinematograful;
- se construieşte Căminul de zi pentru copiii muncitorilor din Chimica;

1968 Chimica: 620 salariați; în 1972 lucrau la Chimica 90% din salariați urbei;

1968 Com. Pădureni devine sat component al oraşului Mărăşeşti;

1969 Industria chimică din Mărăşeşti reprezenta 71,2% din

producția globală a județului din aceeaşi ramură;

1972 90.000 mp zone spații verzi şi peluze cu flori;

1973 9397 locuitori;

6 şcoli cu 36 săli de clasă, 71 cadre didactice şi 1500 elevi; Mai existau: 3 biblioteci, stadion cu tribună de 600 locuri, 1 cinematograf,1 sală de cinema în aer liber, 2000 aparate radio, 700 televizoare; 12 medici, 40 cadre sanitare medii, 100 paturi;
3 dispensare, casă de naştere, 2 farmacii, 42 unități comerț de stat şi cooperatist,12 unități cooperativă meşteşugărească.

*

De la Revoluție până la data editării Cărții de Aur

1991 — 8.710 ha pământ din care: 5.991 arabil, 432 vie, 704 pășune, 959 pădure, 624 alte suprafețe;

Unități și instituții reprezentative: ILGO, MARCHIM SA, RO DESIGN, SC SAR CONFEX SRL, SOMACO DOAGA, MBM SA, AGROINDUSTRIALA SA, SC GERCOMF, SC FITION, SC MIRONA PROD, MOARA ANDOR PAN;

Regii Autonome: 1, agenți economici cu capital integral sau majoritar de stat: 11, societăți comerciale: 10, agenți economici cu capital privat: 73, agenți economici în agricultură: 2, în industrie: 8, alimentare: 15, nealimentare: 11, bancă populară: 1, hotel nefolosit (60 locuri): 1, hanuri: 1, școli generale: 6, liceu: 1; club al elevilor: 1, spital: 1, policlinică: 1, farmacii: 2, bibliotecă: 1, grădinițe: 7, muzeu: 1, casă de cultură: 1, mausoleu: 1;

1993 — Populația: 13.316 (7.124 femei și 6.192 bărbați), din care rromi peste 2.500;

2000 — Populația: 11.113 – cu satele componente 12.865, copii școlarizați 2.261, societăți comerciale în general 261, afacerişti cca. 10;

2001 — Populația: 13.081 – majoritatea fiind de naționalitate română cu o concentrare de rromi în Cartierul I și II; densitate 150 locuitori/kmp; indice dezvoltare economică 38 (foarte slab); nr. de locuițe la mia de locuitori 293; rata șomajului 2.500 (foarte mare); nr. salariați la mia de locuitori 139; venituri salariale 96,6 milioane la mia de locuitori; nr. elevi înscriși la școală 57, 5%; religie majoritară (98%) ortodoxă;

2002 — Recensământ: populația 13.110 împărțită în felul următor: Pădureni 555, Călimănești 486, Haret 652, Cartier Doaga blocuri 346, Mărășeștiului revenindu-i 11.110; familii cu copii 3.681 din care familii cu mulți copii 467, copii 4.695, populația rromă ajungând la 26,1 %; total salariați 678 și șomeri 3.389;

2004 — Populația: cca 12.000 din care activă 7.000, iar pensionari 2.600; suprafața agricolă 3.039 ha din care: arabil 2.800, vii 239 și pășune 781.

*

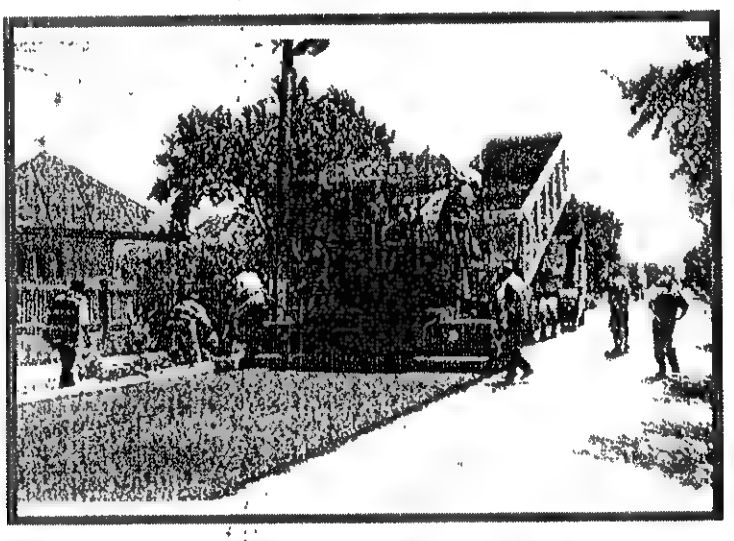

Imagini de la inaugurarea lucrărilor de asfaltare a străzii Siret, la care au participat:
Președintele Consiliului Județean Vrancea, dl. Marian Oprișan, Ministrul Transporturilor, dl. Miron Mitrea,
însoțiți de primarul orașului, dl. Emilian Brașov și de noul viceprimar, dl. Gheorghiță Bălan

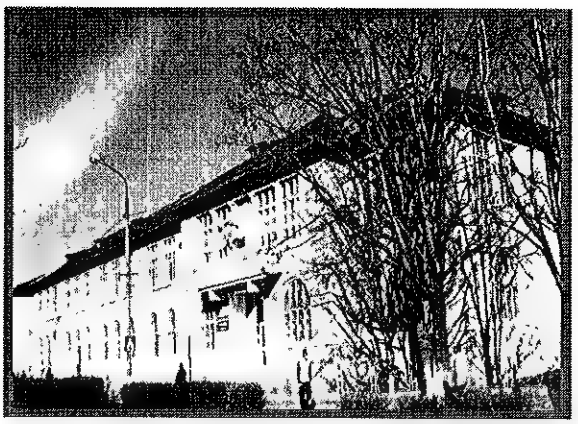

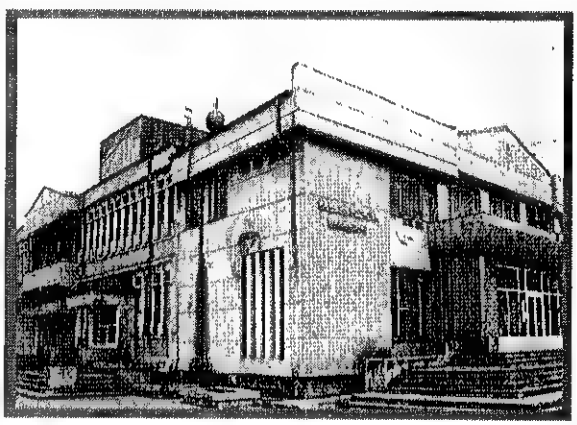

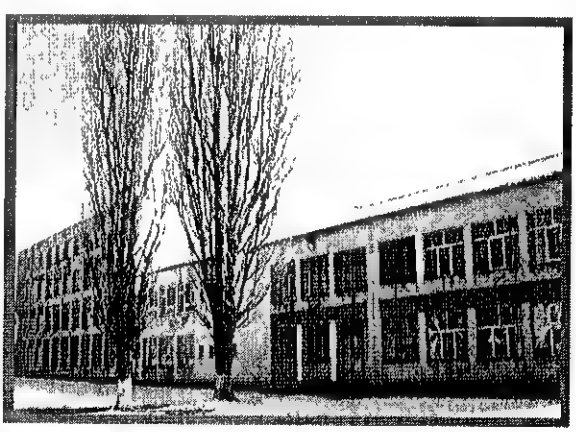

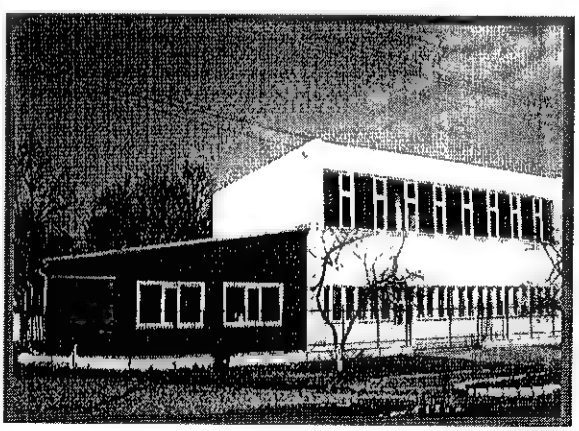

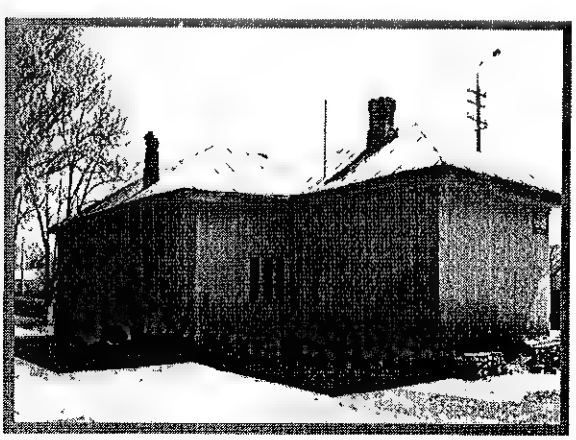

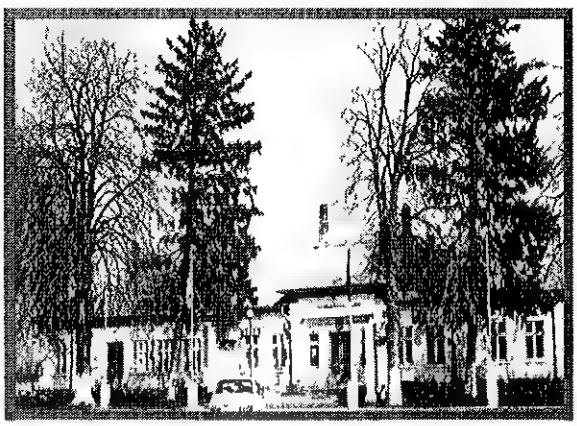

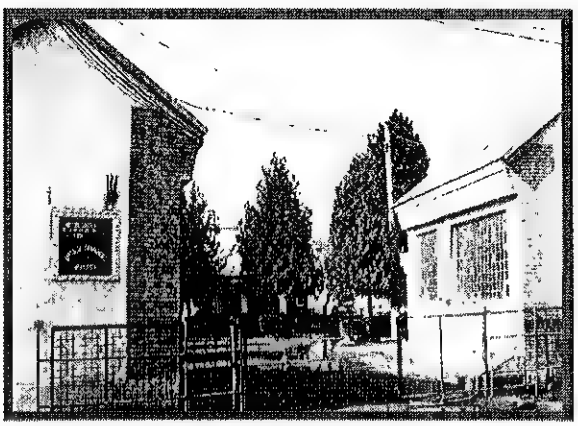

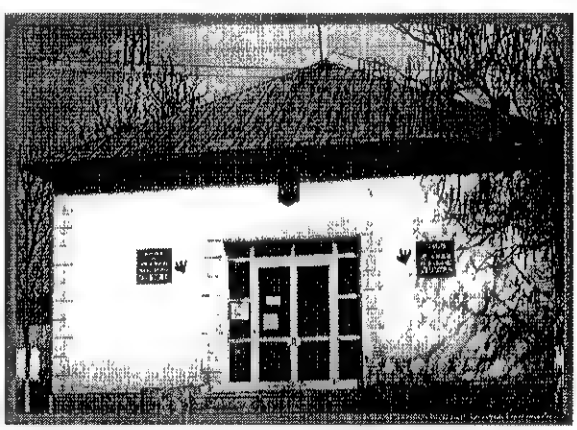

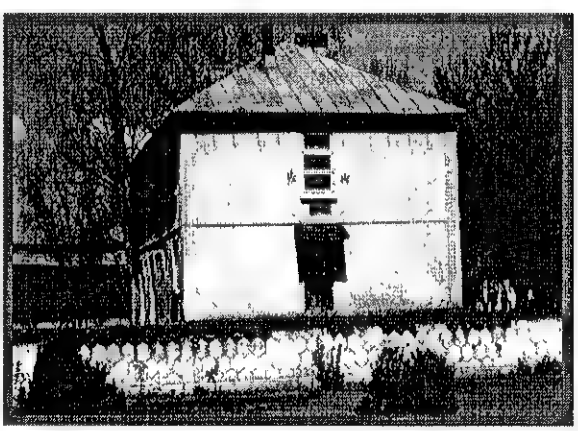

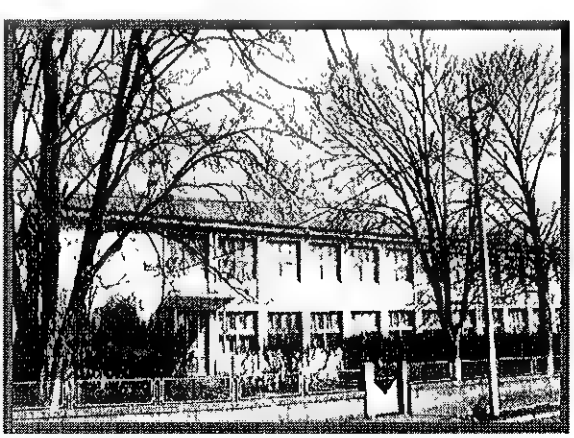

MĂRĂŞEŞTIUL ÎN MEMORIA LUMII

Motto: Îngenunchiaţi voi ce-aţi rămas în viaţă, înaintea maiestăţii celor ce au căzut la Mărăşeşti.

Vasile Pârvan

Ianuarie-iunie 1917: are loc refacerea Armatei Române;

18 ianuarie: victorioasa bătălie de le Pralea, care a permis Armatei Române să ţină sub control Valea Suşiţei;

3 iunie: Generalul Al. Averescu vizitează împreună cu Ministrul de Război VANDERVELDE al Franţei, Divizia Generalului Strătulescu pe frontul Varniţa-Răcoasa;

30 iunie: Trupele ruseşti aflate în zona Mărăşeştiului sunt puse sub comanda gen. Eremia Grigorescu;

11-24 iulie: Soldaţii Regimentului 2 Vânători şi 4 Infanterie Argeş (care cu 40 de ani înainte au pătruns cei dintâi în reduta Griviţa) ocupă primii tranşeele germane, astfel că Mărăşeştiul este eliberat şi ocupat de români;

29 iulie-11 august: Ofensivă dură a Diviziei e IX-a Română pentru bararea drumului spre Mărăşeşti. Datorită eroismului dovedit în luptă această divizie va lua numele de Mărăşeşti. Este aruncat în aer podul de la Cosmeşti-Doaga; în decurs de 3 zile, divizia a pierdut 6300 de soldaţi şi 134 de ofiţeri;

16 iulie-12 august: Gen. Eremia Grigorescu preia comanda Armatei a I-a, considerat principalul artizan al victoriei de la Mărăşeşti. Pentru tenacitatea cu care a apărat poziţiile din valea Oituzului (1916) sub deviza-ordin; PE AICI NU SE TRECE! marea unitate comandată de el a fost denumită „Divizia de foc". La Mărăşeşti îi va răspunde lui Mackensen: NICI PE AICI NU SE TRECE!

6 AUGUST: ZIUA DE FOC! Artileria inamicului distruge Fabrica de Zahar din Mărăşeşti, ocupând-o la orele 10,15; În apărarea Cotei 100 (Cota Sângelui) până la venirea rezervelor de la Rateşul lui Haret (la 4 km distanţă) se angajează eroic Compania de mitraliori din Batalionul I, Reg. 51/52 Infanterie comandată de cap. Ignat Grigorie. Au murit în această luptă de la soldat la căpitan, fiind înmormântaţi pe 7 august în viile lui Negropontos. Abia în 1924 osemintele Eroilor au fost depuse în cripta de onoare e Mausoleului. A supravieţuit din această companie doar Subl. Grigoriu (gen. maior în rezervă). Cota loo a fost apărată do eroii companiilor din Reg.51/52 Infanterie.

În aceeaşi zi, cade la datorie, nu departe de PĂDUREA DE LA RĂZOARE/ fetiţa-Erou MARIA IOAN ZAHARIA, în vârstă de 12 ani, care a înlocuit un observator de artilerie la Rateşul lui Haret, sprijinind astfel dirijarea Armatei Române. În lupta de la RĂZOARE au căzut 4800 de soldaţi.

Menționăm pe eroii: Lt. Col. Arhur Vîrtejeanu împreună cu 16 ofițeri şi 500 de soldați. De neuitat vor rămâne cuvintele-ordin ale Col. Radu Rosetti, grav rănit: „Ordon Regimentului să nu treacă peste corpul meu!" Se mai distinge Serg. Ignat Iliescu, care în fruntea Comp. a IX-a, apără zona de sud a viilor lui Negropontes. Frontul german începe retragerea. Constantin Kirițescu în „Istoria războiului pentru întregirea României" consemna: „Şi în acest amurg însângerat, gloriosul soldat (Mackensen) nu se putea opri să nu citească limpede apusul propriei sale faime de general, care nu cunoscuse până atunci înfrângerea".

24 iulie-21 august: perioada Bătăliei de la Mărăşeşti (29 de zile).

7 august: Eremia Grigorescu dădea în această zi ORDINUL DE ZI care va rămâne celebru „Prin rezistența ce ați opus cu piepturile voastre la Mărăşeşti şi Muncelu ... ați făcut să se întunece visurile de cucerire uşoară o părții ce ne-a mai rămas din scumpa noastră țară (...). Ziua de 6 AUGUST a fost scrisă de voi cu litere de aur în cartea vitejiei neamului nostru, afirmând în lumea întreagă drepturile lui nebiruite".

Aici, în Bătălia de la Marăseşti, în cele 29 de zile de foc s-au confruntat forțele a 20 de divizii (române şi străine). Astfel, satul obscur până atunci, Mărăşeşti, devenea SIMBOLUL MÂNDRIEI ŞI AL DORULUI DE NEATÂRNARE, al unei țări întregi.

Pierderile inamicului: 65.700 morți şi dispăruți; ale românilor: 38.000

Octavian Goga: „Bătălia Mărăşeştiului rămâne una dintre cele mai formidabile vărsări de sânge ale marelui război"

Vasile Pârvan: Viteji au fost flăcăii tăi, o Patria mea frumoasă! Dar nicăieri SUFLETELE LOR NU AU ARS DE UN FOC MAI MISTUITOR CA LA MĂRĂŞEŞTI.

Gen. Eremia Grigorescu: „Mărăşeştiul fu mormântul iluziilor germanei". „Bătăliile de la Mărăşeşti şi Mărăşti rămân pentru poporul român glorii nepieritoare, care vor arăta generațiilor viitoare cum generația marelui război şi-a făcut datoria fața de dușmanul său".

Ziarul „Le Figaro": Mărăşeştiul sunt Verdunul românesc!

Kirițescu despre Eremia Grigorescu: „Era o figură mare şi interesantă a războiului nostru. Era întruchiparea tipului clasic al soldatului de rasă, dispunea de solidă educație militară şi tehnică, un ochi sigur şi o energie de fier".

Recunoştință: Pentru faptele sale, Eremia Grigorescu, a primit cele mai înalte ordine: MIHAI VITEAZUL, cl. III şi II-a, SF. GHEORGHE ŞI SF. ANA (Rusia), LEGIUNEA DE ONOARE (Franța) şi COMPANION OF THE BATH (Anglia).

15/28 august-21 august/3 septembrie: Bătălia de la Varnița şi Muncelu. La 22 august moare eroic ECATERINA TEODOROIU - „EROINA DE LA JII", prima femeie ofițer a Armatei Române, supranumită simbolic IOANA D'ARC a României.

*

File de calendar istoric

6 AUGUST 1920

6 august devenise prin tradiție zi superbă a sacrificiului românesc. Se împlineau acum 3 ani de la glorioasa bătălie de la Mărăşeşti. Tot acum se naşte ideea înălțării MAUSOLEULUI-OSUAR, la Mărăşeşti, care trezeşte un interes viu în rândurile opiniei publice din țară şi străinătate şi moment prielnic pentru strângerea de fonduri. Şi tot acum are loc festivitatea de comemorare, pe un platou din marginea pădurii „La Răzoare" de lângă Mărăşeşti, unde participă oficialitățile Române şi numeroase delegații din străinătate. Momentul care dă culoare de sfântă sărbătoare acestei zile este sosirea delegației franceze în frunte cu mareşalul JOSEPH JOFFRE (comandant şef al armatelor franceze între 1914-1916 şi care avea să rămână în istorie sub denumirea de „învingătorul de la Marna"), reprezentantul guvernului francez, care, în numele Preşedintelui Franței, decorează oraşul Mărăşeşti cu înalta medalie „CRUCEA DE RĂZBOI". Iată cum descrie acest moment, Zefira Voiculescu, secretara Societății Ortodoxe Naționale a Femeilor Române, cea care avea să propună Congresului, la 8 iunie 1919 construirea la Mărăşeşti a unui monument-osuar, care să eternizeze vitejia şi sacrificiul ostaşilor români căzuți în memorabilele lupte de la Mărăşeşti. „Ca un simbol al vitejiei şi eroismului de care au dat dovadă ostaşii români la Mărăşeşti, oraşul a fost decorat de Preşedintele Franței. În aplauzele mulțimii s-a dat citire următorului decret: „Guvernul Francez decorează cu CRUCEA DE RĂZBOI oraşul Mărăşeşti (ROMÂNIA) nobilă localitate martoră a zilelor de grea cumpănă şi a luptelor glorioase din 1917, în momentul în care armata română, luptând contra trupelor Germane superioare ca număr, printr-o rezistență îndârjită a oprit o ofensivă care, după speranța inamicului trebuia să fie hotărâtoare şi a sili pe duşman să renunțe la luptă, după pierderi grele. „Momentul înmânării decorației respective primarului Negropontes de către mareşalul Joffre a fost deosebit de emoționant. În timp ce fanfara a intonat „Marseillaise", în pădurea „La Răzoare" au răsunat 21 salbe de tun. Un elev de la Liceul Militar din Tîrgu Mureş a venit în fața tribunei şi a recitat poezia Mărăşeşti. Emoționat, mareşalul Joffre a coborât şi l-a îmbrățişat.

Cu alte cuvinte Mărăşeştii îşi capătă prin jertfa ostaşilor români nu numai consacrarea națională ci şi una internațională.

*

MAUSOLEUL

8 IUNIE 1919

Zi memorabilă în istoria Românilor. Această dată este legată de deschiderea CONGRESULUI S.O.N.F.R. (Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române, fondată în 1910) având ca președinte de onoare pe I.P.S.S.PIMEN, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, care dă citire propunerii de a se clădi o Biserică pe Mormintele de la Mărășești. Este, de fapt, ACTUL DE NAȘTERE AL MAUSOLEULUI (BISERICA NEAMULUI). Din Comitetul Executiv creat pentru ridicarea MONUMENTULUI OSUAR făceau parte: Prințesa ALEXANDRINA GR. CANTACUZINO (președintă), ZEFIRA VOICULESCU (secretară și autoarea primei monografii a Mausoleului), NICOLAE IORGA, Gen. CONSTANTIN CRISTESCU, ing. NICOLAE MICLESCU, ing. C. BALȘ, ELENA DAVILLA, ELENA ODOBESCU, MARIA GLAGOVEANU, ZOE GR. RARINCESCU, precum și primarul orașului Mărășești - G. U. NEGROPONTES. Tot atunci se constituie și o COMISIE pentru strângerea fondurilor, care între anii 1919 - 1924, prin colectă publică, reușește să adune suma de 4 milioane lei cu care se vor începe lucrările.

Simbolul dorit - eternizarea vitejiei și sacrificiului ostașilor români căzuți în număr de peste 27.000 mii în luptele din vara anului 1917 de la Mărășești.

7 NOIEMBRIE 1919

Gheorghe Ulise NEGROPONTES donează 20 ha teren pentru ridicarea Mausoleului. Actul de donație va fi încheiat la 14 iulie 1921. Tot el va mai dona și suma de 50.000 lei.

6 AUGUST 1920

O altă zi memorabilă. Președintele Franței, PAUL DECHANEL, prin Mareșalul JOFFRE (EROUL DE LA MARNA), decernează „NOBILULUI ORAȘ MĂRĂȘEȘTI" - CRUCEA DE RĂZBOI. Festivitățile au loc pe PLATOUL DE LA RĂZOARE.

11 IUNIE 1921

Are loc concursul de proiecte. Se înscriu cei mai de seamă arhitecți ai vremii. Premiul I, în valoare de 35.000 lei va fi câștigat de către CONSTANTIN POMPOIU și GEORGE CRISTINEL.

6 IULIE 1923

Încep lucrările propriu-zise. Tasarea axelor și marcarea cotelor de bază.

6 AUGUST 1923

Într-o festivitate solemnă se aşează temelia Mausoleului. Vin români din toate provinciile istorice ale ţării. Slujba religioasă a fost oficiată de către I.P.S.S. Pimen. Actul de întemeiere a fost zidit la temelia Mausoleului.

14 NOIEMBRIE 1923

Osemintele exhumate până în această dată sunt păstrate în lăzi şi depozitate în pivniţele Gării din Mărăşeşti care aparţinea tot lui Negropontes.

IULIE 1924

Reînhumarea osemintelor în criptele Mausoleului.

AUGUST - SEPTEMBRIE 1924

Sunt depuse în Sarcofagul Central rămăşiţele pământeşti ale GENERALULUI EROU - EREMIA GHIGORESCU.

27 SEPTEMBRIE 1924

Inaugurarea Criptelor în prezenţa Reginei Maria. Mare praznic la care participă peste 1000 de persoane. Se stabileşte Hramul Bisericii Neamului: SCHIMBAREA LA FAŢĂ (6 August).

22 DECEMBRIE 1924

Are loc recepţia definitivă a Criptelor. La acea dată, construcţia se prezenta ca un cavou de formă circulară, cu un diametru de 40 m.; în care erau dispuse radial 16 culoare. Fiecare culoar cuprindea cripte etajate pe 8 niveluri, fiecare nivel adăpostind trei Eroi, astfel încât în fiecare cripta se găseau osemintele a 24 de Eroi. Din cele 16 galerii 8 sunt de formă alungită şi sunt luminate natural, iar 8 au forma unor hemicicluri şi adăpostesc pe lângă criptele individuale şi cripte comune, în care sunt înhumaţi câte 300 Eroi. Galeriile sunt unite printr-un culoar circular central ce avea rolul de a le separa de Capela de formă tronconică. În partea de Răsărit a capelei se afla Altarul, iar în faţa sa a fost aşezat sarcofagul Generalului Eremia Grigorescu, sub care se odihnesc într-o criptă comună 600 de Eroi Necunoscuţi. Între cele 16 galerii se diferenţiază CULOARUL CAVALERILOR, numit aşa deoarece adăposteşte pe Eroi decoraţi cu Ordinul „MIHAI VITEAZUL". Peste 6.000 de Eroi odihnesc în Criptele Mausoleului.

6 AUGUST 1933

Are loc comemorarea la care participă Regele Carol al II-lea. Se dă citire înaltului Decret Regal prin care se atribuie oraşului Mărăşeşti „VIRTUTEA MILITARĂ DE AUR".

1936 - 1938

După ce lucrările au fost întrerupte în anul 1925, ele se reiau între anii 1936-1933. Se ridică etajul superior, dominat de CUPOLA GLORIEI, care este înconjurată la exterior de o friză sculptată de ION JALEA şi CORNEL MEDREA, înfăţişând aspecte din apărarea Mărăşeştiuluif, iar în interior pictura în frescă, opera pictorului EDUARD SĂULESCU. Construcţia de formă circulară are înălţimea de 30 m. şi diametrul de 40 m.

18 SEPTEMBRIE 1938

În prezenţa Regelui Carol al II-lea are loc MAREA CEREMONIE de inaugurare a Mausoleului. Din rostirile vorbitorilor răzbea chemarea de a nu se veni la Eroii Mărăşeştiului „ca la morţii obişnuiţi, cu suflete îndurerate", ci cu „suflete înălţate şi pline de seninătate" gândind la cei care prin jertfa lor „trebuie să fie pildă vie şi veşnică tuturor locuitorilor acestei ţări". Tot atunci Colonelul invalid de război, Ion Constantinescu, dedica Eroilor Neamului o mişcătoare odă:

"....
Pe aicea nu se trece!
Aţi rostit-o! Si cu pieptul
Făurita-ţi libertatea
Şi ne cucerita-ţi dreptul.
Vă aducem azi prinosul
Sfânt al Patriei Române
Soarele izbândei noastre
Mărăşeştii vor rămâne."

*

VETERANII

I. Soldaţi din Reg.10 Dorobanţi căzuţi în Războiul de Neatârnare (1877-1878) Total: 4

II. Soldaţi căzuţi pe câmpul de luptă în Primul Război Mondial (1916-1918) Total: 6

III. Soldaţi căzuţi pe câmpul de luptă în Al Doilea Război Mondial (1941-1945) Total: 44

IV. VETERANI DE RĂZBOI care au luptat în ambele războaie şi au decedat acasă Total: 247

V. Văduve de Război în viaţă, cu soţ decedat Total: 57

VI. Soţiile Veteranilor de Război care convieţuiesc cu soţul lor şi în prezent Total: 20

VII. VETERANI DE RĂZBOI în viaţă la data lucrării acestei Cărţi de Onoare Total: 54

Total General: 432

I. SOLDAȚI

din Reg. 10 Dorobanți căzuți în Războiul de Neatârnare (1877 - 1878)

1. Cafta Ion
2. Padină Pavel
3. Paraschiv Ion
4. Staicu loniță

II. SOLDAȚI

căzuți pe câmpul de luptă în Primul Război Mondial (1916-1918)

1. **Maraloi V. Gheorghe** — **50 Inf.**
2. **Iordache Alecu** — **50 Inf.**
3. **Staicu N. Constantin** — **41 Inf.**
4. **Dogaru Vasile** — **41 Inf.**
5. **Cristea Sterian** — **50 Inf.**
6. **Dogaru Neculai** — **50 Inf.**

Notă: Au luptat şi au căzut eroic în Zona Mărăşeşti

III. SOLDAȚI

căzuți în luptă în Al Doilea Război Mondial (1941-1945)

1.	Astănoaie Vasile	10 Vânători	Est
2.	Bănuță Tănăsache	10 Infanterie	Odesa
3.	Băsu Neculai	7 Vânători	Est
4.	Băsu Vasile	10 Infanterie	Cotul Donului
5.	Beraru Ion	10 Jandarmi	Est
6.	Bucur Săndel	5 Grăniceri	Est
7.	Chicior Gheorghe	5 Artilerie	Rămas în Rusia
8.	Chitaru Petrea	10 Infanterie	Est
9.	Ciobotaru Vasile	15 Infanterie	Moldova
10	Ciolan Marin	5 Grăniceri	Malul Nistrului
11	Contoman Neculai	10 Infanterie	Est
12	Dogaru Gheorghe	10 Infanterie	Cotul Donului
13	Dogaru Ignat	10 Infanterie (T. Vlad.)	Est şi Vest
14	Dogaru Toader	10 Infanterie	Cehoslovacia
15	Dragnea Constantin	68 Infanterie	Moldova
16	Dragu Neculai	11 Artilerie	Focşani (în bombardament)
17	Dumbravă Gheorghe	10 Infanterie	Cotul Donului
18	Dumitriu Neculai	5 Artilerie	Prizonier la ruşi
19	Ferea Dumitru	50 Infanterie	Est
20	Gavrilaş Vasile	50 Infanterie	Odesa
21	Gavriluță Ion	10 Cavalerie	Cotul Donului, prizonier

22	Grigoraş Pavel	50 Infanterie	Decedat în Basarabia
23	Grozavu Ion	6 Artilerie Munte	Sibiu, împuşcat de ruşi
24	Haret Ştefan, locotenent	6 Infanterie "M. Viteazul"	Est
25	Magearu Vasile II	5 Artilerie	Est
26	Mocanu Constantin	11 Artilerie	Est
27	Mogâldea Vasile	10 Infanterie	Cotul Donului
28	Nejneru Gheorghe	21 Infanterie	Est
29	Olteanu P. Ion	50 Infanterie	Odesa
30	Pădure Ion	15 Infanterie	Est
31	Perchiu Alecu	5 Pionieri	Est
32	Petrovici Ion	5 Artilerie (şofer)	Est
33	Popa Dumitru	5 Grăniceri	Est
34	Sava Virgil	5 Pionieri	Odesa
35	Sima Sandu	11 Artilerie	Cotul Donului
36	Sîrbu Săndel	10 Infanterie	Est
37	Stoleru Gheorghe	5 Artilerie	Est
38	Ştefan Niţă	27 Infanterie	Est
39	Tudorache Dumitru	11 Artilerie	Cotul Donului
40	Ursu Ionel	16 Artilerie	Cotul Donului
41	Valache Enache	10 Infanterie	Est
42	Vizitiu Ion	15 Infanterie	Est
43	Zaharia Dimofte	5 Grăniceri	Basarabia (Nistru)
44	Zaharia Sandu	5 Grăniceri	Est

IV. VETERANI DE RĂZBOI

care au luptat în ambele războaie şi au murit acasă

I			
1.	Ababei Constantin	47 Infanterie	Movilița, Pârâul Zăbrăuți
2.	Anghel Niță Ion	24 Infanterie	Focşani, Mărăşeşti Gară
3.	Apostu Ion	1 Grăniceri	Cîineni Vârful
4.	Apostu Stefanache	4 Grăniceri	Dispozitiv de pază
5.	Apostu Stan	3 Vânători	Satul Doaga, Pod Cozmeşti
6.	Auței Ion	6 Vânători	Zona Braşovului
7.	Baban Enache	8 Vânători	Valea Caşinului
8.	Beşa Constantin	32 Mircea	Şuşița, Podul Cozmeşti - Doaga
9.	Bucătaru Vasile	37 Infanterie	Valea Caşinului, Bogdăneşti
10.	Budescu Neculai	2 Grăniceri	Predeal, Braşov
11.	Ciobotaru Enache	24 Artilerie	Vizantea, Valea Susiței
12.	Ciobotaru lordache	16 Artilerie	Mărăşeşti, Pădurea Răzoare
13.	Ciobotaru Ştefanache	16 Artilerie	Valea Siret, Pădureni
14.	Ciontu Constantin	59 Infanterie	Vizantea, Valea Susiței
15.	Constantin Vasile	17 Infanterie	Orşova, malul Dunării
16.	Costea Mihalache	17 Vânători	Oituz, Valea Hârjei

17.	Cozma Ion	52 Infanterie	Olt, Argeş, Neajlov
18.	Creiţanu Petrache	3 Vânători	Valea Trotuşului, Tg. Ocna
19.	Dogaru Ghiţă	51 Infanterie	Turtucaia, Dobrogea
20.	Dogaru Hristea	10 Infanterie	Mărăşeşti,Tişiţa
21.	Dogaru Ion	16 Artilerie	Panciu, Pădurea Răzoare
22.	Dogaru Neculai	49 Infanterie	Mărăşeşti Gară
23.	Dogaru Niţă	8 Vânători	Oituz, Valea Caşinului
24.	Dogaru Sandu	51 Infanterie	Mărăşeşti, Pădurea Răzoare
25.	Dogaru Vasile	35 Infanterie	Marăşeşti, Cota 100
26.	Dorofte Dumitru	1 Infanterie	Bazinul Soveja
27.	Filip Ion	47 Infanterie	Mărăşeşti Gară
28.	Gheorghiţă Iordache	9 Cavalerie	Oituz, Hârja, Bogdăneşti
29.	Gherghevici Constantin	24 Artilerie	Movilita, Pârâul Zăbrăuţi
30.	Grigoraş Anton	Br. 4 Cavalerie	Slănic, Oituz, Caşin
31.	Grigoraş Radu	17 Infanterie	Tg. Ocna, Cota Cireşoaia
32.	Grigoraş Vasile	10 Infanterie	Movilita, Pârâul Zăbrăuţi
33.	Holbură Ion	47 Infanterie	Oituz
34.	Imbrea Ferenţ	9 Infanterie	Satu Nou, Pădurea Răzoare
35.	Iancu Asaftei	5 Vânători	Valea Oltului
36.	Iordache Ghiţă	36 Infanterie	Focşani, Valea Putnei
37.	Martiş Petrache	10 Jandarmi	Zona Braşov, Buzău
38.	Mocanu Eracli	8 Infanterie	Ciuşlea

39.	Mocanu Iftimie	9 Cavalerie	Răcoasa
40.	Mocanu Ion	8 Infanterie	Mărăşeşti, Răzoare
41.	Munteanu Filip	50 Infanterie	Pădurea Răzoare, Cota 100
42.	Munteanu Gheorghe	31 Infanterie	Ireşti, Pârâul Putna
43.	Munteanu Pintilie	47 Infanterie	Pădurea Răzoare, Cota 100
44.	Năstase Năstase	11 Artilerie	Mărăşeşti, Pădureni
45.	Negoiță Constantin	3 Vânători	Doaga, Podul Cozmeşti
46.	Negoiță Manole	37 Infanterie	Tg. Ocna, Cota Cireşoaia
47.	Negoiță Pavel	9 Cavalerie	Craiova, Rubăneşti
48.	Negrea Neculai	50 Infanterie	Mărăşeşti Gară, Cota 100
49.	Niculaua Dinu	29 infanterie	Oituz, Caşin
50.	Padină Mihai	53 Infanterie	Zona Tulcea
51.	Padină Niță Vasile	52 Infanterie	Păd. Răzoare
52.	Petrea loan I	10 Vânători	Oituz
53.	Petrea Vasile	3 Vânători	Mărăşeşti, Păd. Răzoare
54.	Podaru Simion	50 Infanterie	Oituz, Tg. Ocna, Cireşoaia
55.	Raicu Vasile	65 Infanterie	Oituz, Vrâncioaia
56.	Sachir Neculai	53 Infanterie	Zona Tulcea
57.	Sârbu Gheorghe	2 Grăniceri	Valea Prahovei
58.	Sârbu Petrea	10 Infanterie	Mărăşeşti, Valea Şuşiței
59.	Săndulache Toma	51 Infanterie	Clipiceşti, Valea Putnei
60.	Sima Simion	43 Infanterie	Lupeni, Muncelu
61.	Sîrbu Mihalache	27 Infanterie	Mănăstioara,

			Valea Siretului
62.	Sîrbu Tănase	8 Infanterie	Sat Doaga, Podul Siret
63.	Spătaru Gheorghe	2 Roşiori	Cracova
64.	Staicu Gheorghe	34 Infanterie	Ciuşlea
65.	Staicu N. Hristea	8 Infanterie	Ciuşlea, Valea Siret
66.	Staicu N. Marin	34 Infanterie	Nămoloasa, Ciuşlea, Siret
67.	Stamatin Ion	4 Grăniceri	Defileul Oltului
68.	Stamatin Vasile	18 Vânători	Jiu
69.	Sufragiu Constantin	5 Vânători	Oituz, Tg. Ocna
70.	Tontu Comăniță	29 Infanterie	Zona Panciu
71.	Tontu Dumitru	3 Grăniceri	Doaga, Podul Siret
72.	Tontu Dumitru II	59 Infanterie	Vizantea, Lupeni
73.	Tontu Ion Tache	29 Infanterie	Măgura Odobeşti
74.	Tudorache M. Tudurachi	27 Infanterie	Valea Şuşiței, Satu Nou
75.	Vlad Neculai	59 Infanterie	Podul de la Jiu
76.	Vodă Gheorghe	3 Vânători	Doaga, Podul Siret
77.	Vodă Toader	51 Infanterie	Turtucaia, Dobrogea
78.	Zaharia Ghiță	4 Artilerie	Caşin, Bogdăneşti
79.	Zaharia Ion	37 Infanterie	Măgura Odobeşti
80.	Zaharia Petrea	30 Infanterie	Marăşeşti, Pădureni
II			
81.	Andrei Gheorghe	l Transmisiuni	Vest
82.	Andronache Ion	5 Pionieri	Est
83.	Apostol Vasile	27 Infanterie	Moldova, Vest Decorat *"Serviciu*

			Credincios"
84.	Apostu T. Vasile	39 Infanterie	Prizonier la ruşi
85.	Astogu Anton	10 Infanterie	Vest
86.	Baban Constantin	50 Infanterie	În țară
87.	Baciu Constantin	50 Infanterie	Doaga
88.	Bălțatu I. Gheorghe	14 Infanterie	Est
89.	Bănică Constantin	50 Infanterie, Tudor Vladimirescu	Prizonier la ruşi
90.	Băsu Manolache	15 Infanterie	Cotul Donului
91.	Beşa C. Constantin	10 Infanterie	Est
92.	Bobeică Ştefanache	3 Artilerie	Vest
93.	Boldaşu Jani	10 Infanterie	Vest
94.	Bombă Toader	3 Moto	Est
95.	Bratu Pavel	39 Infanterie	Vest
96.	Bucătaru Necula	16 Artilerie	Prizonier la ruşi
97.	Bucur Aurel	1 Transmisiuni	Est
98.	Budescu Alecsandru	5 Grăniceri	Est
99.	Burlă Gavrilă	14 Infanterie	Est, Vest
100.	Cârligeanu Gheorghiță	16 Artilerie, Tudor Vladimirescu	Moldova, Vest
101.	Carp Gheorghe	5 Artilerie	Odesa
102.	Casîlniciu Vasile	21 Infanterie	Vest
103.	Chicior Ilie	10 Vânători	Est, Vest
104.	Chiriş Aurel	38 Infanterie	Cernavodă Pod
105.	Ciobotaru Alexandru	7 Artilerie	Vest
106.	Ciobotaru E. Sandu	7 Artilerie	Est
107.	Ciobotaru Gh. Constantin	24 Artilerie	Vest

108.	Ciobotaru Grigore	16 Artilerie	Est
109.	Ciobotaru Pavel	5 Artilerie	Est
110.	Cioclu Anton	5 Grăniceri	Est
111.	Cioclu Costache	10 Infanterie	Vest
112.	Ciontu Iosif	3 Artilerie	Est, Vest (rănit în munții Tatra)
113.	Ciontu Neculai	10 Infanterie	Est (rănit la Otopeni)
114.	Ciontu Pavel	39 Infanterie	Est
115.	Ciontu Petrache	50 Infanterie	Odesa
116.	Ciontu Petrea	16 Artilerie	Est, Vest
117.	Cîrligeanu Constantin	10 Infanterie	Moldova, Vest
118.	Cocioabă Gheorghe	7 Artilerie AT	Cernavodă Pod
119.	Codreanu Gheorghe	15 Infanterie	Est
120.	Crăciun Emilian	1 C.F.R.	Chilia, Cotul Donului
121.	Creițanu Ion	3 Artilerie	Est Decorat *"Bărbăție și Credință"*
122.	Cristea Grigore	16 Artilerie	Est
123.	Dascălu Vasile	10 Infanterie	Est
124.	Dimoftache Neculai	10 Infanterie	Est, Vest
125.	Docan Dumitru I	5 Grăniceri	Est
126.	Docan Dumitru II	10 Infanterie	Est
127.	Dogaru Grigore	10 Infanterie	Vest Decorat *"Serviciu Credincios"*
128.	Dogaru Ioniță	3 Artilerie	Est, Vest Decorat *"Bărbăție și Credință"*
129.	Dogaru N. Marin	5 Artilerie	Odesa

130.	Drăgoi Dumitru	5 Transmisiuni	Est, Vest
131.	Drăgan Constantin	5 Pionieri	Est
132.	Durac Neculai	15 Infanterie	Est
133.	Ene Negruț	21 Infanterie	Est
134.	Epure Mihai	50 Infanterie	Est
135.	Gegea Stefan	5 Artilerie	Est
136.	Gherghevici Neculai	21 Infanterie	Vest
137.	Ghimpu Ion	5 Pionieri	Prizonier la ruși
138.	Ghimpu ... învățător - locotenent	...	Est
139.	Ghiniță Neculai	38 Infanterie	Est, Vest
140.	Giurgea Coman	3 Artilerie	Vest
141.	Gîrbea Dumitru	17 Vânători	Est, Vest (rănit în munții Tatra)
142.	Grecu Gheorghe	10 Infanterie	Est, Vest
143.	Grigoraș C. Ion	2 Grăniceri	Est
144.	Grigoraș Dumitru (Dumitru)	5 Grăniceri	Est
145.	Grigoraș Gheorghe	Pompieri	În țară
146.	Grigoraș R. Ion (Burilă)	5 Grăniceri	Est
147.	Grosu Ion	5 Artilerie	Vest
148.	Gurgulevici Cozma	11 Infanterie	Est și Siret
149.	Holbură Petrache	21 Infanterie	Vest
150.	Ilie G. Constantin	10 Infanterie	Est
151.	Irimia Gheorghe	50 Infanterie	Est
152.	Irimița Alecsandru	10 Infanterie, Tudor Vladimirescu	Est

153.	Jigleu Constantin	5 Artilerie	Est
154.	Ionaşcu Gheorghe	5 Artilerie	Est
155.	Ioniță Victor	5 Artilerie, Tudor Vladimirescu	Est
156.	Iordache Constantin	50 Infanterie	Odesa
157.	Iordache Dimofte	50 Infanterie	Odesa (rănit)
158.	Maftei Alecsandru	5 Pionieri	Est
159.	Magearu Vasile	9 Vânători	Est
160.	Manolache Rică	3 Artilerie	Est
161.	Manole Vasile	11 Artilerie	Est
162.	Marin Ghiță	68 Infanterie	Est
163.	Martiș Alecsandru	39 Infanterie	Vest, Est (prizonier la ruși)
164.	Mârza Gheorghe	3 Artilerie	Est, Vest Decorat *"Serviciu Credincios"*
165.	Mazăre Costică	10 Infanterie	Cotul Donului (rănit) Decorat *"Virtutea Militară cl. II"*
166.	Mazăre Ilie	5 Pionieri	Vest
167.	Mălureanu Toader	11 Artilerie	Est
168.	Marinescu Constantin	10 Infanterie	Vest
169.	Mihai Mihai	5 Artilerie	Est, Vest
170.	Mihăilă Gheorghe, colonel	2 Geniu	Est
171.	Mîndrescu Virgil	Aviație	Est
172.	Mocanu H. Ion	5 Pionieri	Vest
173.	Mocanu Năstase	50 Infanterie	Est (prizonier la

			ruşi)
174.	Mocanu Petrea	5 Artilerie	Est
175.	Munteanu F. Ion	5 Artilerie	Prizonier la ruşi
176.	Munteanu Manea	Aviaţie	Vest
177.	Năstase Constantin	5 Pionieri	Moldova
178.	Necula Constantin	11 Artilerie	Basarabia
179.	Negoiţă Constantin	16 Infanterie	Est
180.	Negoiţă Gheorghe	50 Infanterie, Tudor Vladimirescu	Est
181.	Negoiţă H. Vasile	5 Pionieri	Vest
182.	Negoiţă Niţa	5 Artilerie	Odesa
183.	Negoiţă P. Ion	10 Infanterie	Odesa
184.	Negoiţă P. Vasile	10 Infanterie	Est, Vest
185.	Olteanu N. Ion	39 Infanterie	Est
186.	Parască Ion	16 Artilerie	Est
187.	Pavel I. Gheorghe	5 Artilerie	Prizonier la ruşi
188.	Pavel Manole	16 Artilerie	Est, Vest
189.	Pădure Gheorghe	15 Infanterie	Est
190.	Petrache S. loan	5 Artilerie	Est
191.	Petrea P. Costică	29 Infanterie	Est
192.	Petrea S. Vasile	11 Artilerie	Est
193.	Petrea V. Ion	5 Pionieri	Prizonier la ruşi
194.	Petrovici Tudose	10 Infanterie	Est, Vest
195.	Pîrlitu Ion	10 Vânători	Prizonier la ruşi
196.	Pîrlitu Iordan	15 Infanterie	Vest
197.	Pleşcan Ghiţă	63 Artilerie	Vărzăreşti, Basarabia
198.	Podaru Panaite	2 Geniu	Vest Prizonier la nemţi
199.	Podaru Simion	29 Infanterie	Cota 100,

			Mărăşeşti
200.	Puşcaşu Ilie	10 Jandarmi	Est
201.	Puşcaşu Vasile	50 Infanterie	Est
202.	Radu Constantin	5 Pionieri	Est (rănit)
203.	Raicu Marin	5 Pionieri	Moldova
204.	Rînză Traian	15 Infanterie	Est
205.	Rusu Aurel	3 Moto	Est, Vest
206.	Sandu D. Sandu	2 Geniu	Est Decorat *"Bărbăţie şi Credinţă"*
207.	Sârbu Mircea	24 Artilerie	Est, Vest
208.	Sava Neculai	24 Artilerie	Est, Vest
209.	Săcăluş Neculai	10 Infanterie	Est, Vest (Tatra)
210.	Săndulache Ion	14 Infanterie	Prizonier la ruşi
211.	Sima Mihai	29 Infanterie	Est, Vest
212.	Sîrbu Gh. Ion	10 Infanterie	Prizonier la Cotul Donului
213.	Sîrbu Gheorghe	10 Infanterie	Vest
214.	Sîrbu Sofrone	3 Artilerie	Est
215.	Spătaru Gh. Ion	10 Cavalerie	Moldova
216.	Spătaru Neagu	16 Artilerie, Tudor Vladimirescu	Est
217.	Spulber Gheorghe	4 Călăraşi	Vest
218.	Staicu C. Alecu	10 Infanterie	Odesa
219.	Staicu C. Nicolae	3 Vânători	Est
220.	Staicu Gh. Dumitru	11 Artilerie	Est, Vest Decorat *"Virtutea Militară cl. II"*
221.	Staicu Ilie	11 Artilerie	Prizonier la ruşi
222.	Staicu Marin	Infanterie	Nicoreşti
223.	Stamatin A. Costică	15 Infanterie	Est
224.	Sufragiu Costică	16 Artilerie	Est
225.	Tofan Paraschiv	10 Cavalerie	Est
226.	Toma Marin	5o Infanterie	Est

227.	Tontu D. Ion	29 Infanterie	În țară
228.	Tontu D. Petrea	5 Artilerie	Est
229.	Tontu Gheorghe	10 Infanterie	Vest Decorat *"Bărbăție și Credință cu spadă"*
230.	Trifan Radu	10 Infanterie, Tudor Vladimirescu	Est (prizonier la ruși)
231.	Tuabie Eugen	24 Artilerie	Mort la Cotul Donului
232.	Tudorache Năstase	6 Artilerie	Vest
233.	Tudorache T. Ion	7 Artilerie AT	Est
234.	Tudosă Gheorghe	F.2 Bombard.	Est
235.	Țopa Gavrilă	15 Infanterie	Est
236.	Ursu Mihai	2 Tancuri	Est, Vest
237.	Ursu Neculai	16 Artilerie	Est
238.	Ursu T. Constantin	3 Artilerie	Est Decorat *"Bărbăție și credință"*
239.	Vasilescu Gheorghe	11 Artilerie	Est, Vest
240.	Văsluianu Ion	10 Jandarmi	Odesa
241.	Vlad Gheorghe	9 Artilerie AT	Pod Cernavodă
242.	Vlad T. Toader	10 Infanterie	Prizonier la ruși
243.	Vodă Gh. Ion	7 Artilerie A	Vest
244.	Vrabie Neculai	10 Vânători	Est
245.	Zaharia Gheorghe	5 Grăniceri	Pod Cernavodă
246.	Zaharia Mihalache	50 Infanterie	Est
247.	Zaharia Vasile	50 Infanterie	Est

V. VĂDUVELE VETERANILOR DE RĂZBOI

rămase în viață după soțul decedat

1.	Andrei Ioana
2.	Andronache Elena
3.	Apostol Mândița
4.	Astogu Ioana
5.	Basu Silvia
6.	Beșa Fănica
7.	Chioveanu Alexandrina
8.	Ciobotaru Anicuța
9.	Ciobotaru Florica
10	Ciontu Elena
11	Ciontu Elena (S)
12	Ciontu Tasica
13	Ciontu Vasilica
14	Cocioabă Tinca
15	Cristea Eleonora
16	Dogaru Marina
17	Epure Maria
18	Gegea Margareta
19	Ghimpu Ecaterina
20	Ghiniță Maricica
21	Giurgea Lenuța
22	Grigoraș Florica
23	Grigoraș Ioana
24	Ioniță Didița

25	Ioniță Maria
26	Irimia Tinca
27	Maftei Viorica
28	Mălureanu Tasica
29	Mihăilă Aneta
30	Mîrza Maria
31	Negoiță Maranda
32	Negoiță Maricica
33	Negoiță Safta
34	Negoiță Sofia
35	Negruț Veta
36	Olteanu Eftimia
37	Pârlitu Măria
38	Pârlitu Stela
39	Pădure Sanda
40	Podaru Mariță
41	Raicu Paraschiva
42	Rânza Tudosia
43	Rusu Elena
44	Săcăluș Viorica
45	Săndulache Aurora
46	Sofrone Mariţa
47	Staicu Ilinca
48	Stamatin Elena
49	Tontu Maria
50	Tontu N. Maria
51	Tuchiluș Eugenia
52	Tudorache Gherghina
53	Ursu Ioana
54	Vasilescu Anica
55	Vodă Geta
56	Zaharia Tasica
57	Zaharia Titica

VI. SOȚIILE VETERANILOR

care conviețuiesc cu soțul lor şi în prezent

1.	Ababei Maricica
2.	Aldea Gherghina
3.	Bobeică Victoria
4.	Boghiu Elena
5.	Bucătaru Maria
6.	Ciornuleț Elena
7.	Dogaru Gherghina
8.	Durnescu Emilia
9.	Ghimpu Elena
10	Hărăbor Păuna
11	Pahomie Aneta
12	Popa Dumitra
13	Poponete Alexandrina
14	Pruteanu Maria
15	Sîrbu Ecaterina
16	Staicu I. Niculina
17	Toma Iordana
18	Tontu Elena
19	Tuțuianu Florica
20	Vidrașcu Florica

VII. VETERANI DE RĂZBOI

în viață, la data terminării acestei lucrări

1.	Ababei Tache	5 Pionieri	Est + Vest
2.	Agapie Eugen	5 Artilerie	Cotul Donului
3.	Aldea Vasile	28 Artilerie	Prizonier la ruși
4.	Andrei Toma	5 Grăniceri	Est + Vest
5.	Anghel Victor	7 Antiaeriană	Pod Dunăre
6.	Bânzar I. Ion	10 Cavalerie	Moldova, prizonier la ruși
7.	Bălțatu I. Ion	10 Infanterie	Vest
8.	Bătrînu Dumitru	24 Infanterie	Est + Vest
9.	Boghea Nicolae	5 Grăniceri	Vest
10.	Braia C. Dumitru	10 Transmisiuni	Est + Vest
11.	Bucătaru Gheorghe	Aviație	Est + Vest
12.	Bucătaru Simion	3 Moto	Est + Vest
13.	Bucur Iordache	5 Artilerie	Moldova
14.	Busuioc Ștefan	-	-
15.	Calciu Ion	10 Infanterie	Est
16.	Cazacu Macarie	2 Geniu	Est + Vest
17.	Cioclu I. Anton	Grăniceri	Est
18.	Ciornuleț Vasile	38 Inf.	Brăila – Est
19.	Cîrligeanu Dumitru	2 Căi Ferate	Est + Vest
20.	Contoman Constantin	50 Infanterie	Est
21.	Diaconu Costică	20 Infanterie	Est + Vest
22.	Dinu I. Gheorghe	13 Poliție	Est
23.	Dogaru C. Ion	Divizia 22	Est

24.	Dogaru H. Marin	10 Vânători	Prizonier la ruşi
25.	Durnescu Ion Colonel (r.)	11 Artilerie	Decorat *"Virtutea Militară cl. II"*
26.	Enache Gheorghe General, ing. genist	Geniu	A primit sabia din partea Regelui Carol al II-lea
27.	Ene Constantin	10 Dorobanți	Est, prizonier la ruşi
28.	Ghimpu N. Ion	Marină	Prizonier la ruşi
29.	Hărăbor Vasile	10 Infanterie	Moldova – Vest
30.	Irimia I. Ion	10 Infanterie	Odesa
31.	Luca Neculai	Aviație	Buzău, Est – Vest
32.	Merloaie Petru	5 Pionieri	Moldova
33.	Mocanu I. Marin	5 Artilerie	Est + Vest
34.	Moraru P. Ştefan	Jandarmi	Vest
35.	Oprea I. Vasile	28 Artilerie	Est
36.	Pahomie Petrea	5 Grăniceri	Vest
37.	Peneş V. Ion	Aviație	În țară
38.	Peneuaşu Constantin	21 Pionieri	Est
39.	Podaru Costache	-	Rănit în urma războiului
40.	Popa Ion	10 Dorobanți	Vest
41.	Poponete Năstase	3 Infanterie	Olt, Vest
42.	Pruteanu Gheorghe	29 Infanterie	Est
43.	Simion Valerian	10 Vânători	Vest
44.	Sîrbu Gheorghe	10 Infanterie	Vest
45.	Sîrbu Neculai	1 Gardă	Moldova, Odesa, Cehoslovacia
46.	Staicu Gh. Ion	11 Artilerie	Vest Decorat *„Virtutea Militară cl. II"*
47.	Toma Andrei	3 Grăniceri	Est + Vest
48.	Toma R. Petrea	9 Artilerie AT	În țară
49.	Tontu A. Mandache	5 Pionieri	Vest

50.	Tontu C. Dumitru	5 Artilerie	Moldova, Caşin
51.	Tuchiluş loniță	17 Vânători	Est
52.	Tuțuianu Aurel	10 Cavalerie	Vest
53.	Ursu P. Vasile	Grăniceri	Vest
54.	Vidrașcu Andrei	1 CFR (copil de trupă)	Est

CETĂȚENII DE ONOARE

AI ORAŞULUI EROU MĂRĂŞEŞTI

I. Primul titlu de cetăţean de onoare a fost decernat sculptorului OSCAR HAN

„Mă preocupa, încă din timpul războiului ideea creării unui monument închinat victoriei de la Mărăşeşti. Pentru aceasta aveam însă nevoie de mijloace materiale importante. N-am găsit înţelegere la autorităţile vremii, care nu mi-au încredinţat, nici o comandă de monument în cinstea eroilor din Primul Război Mondial. Trecând prin mari dificultăţi materiale am realizat pe cheltuială proprie statuia cunoscută astăzi sub numele de VICTORIA DE LA MĂRĂŞEŞTI."

Cezar Petrescu, directorul ziarului România, consemna: „Mărăşeştii însemnează pentru conştiinţa actuală romînească un prilej suprem de amintire şi de îndemn...". Articolul apărea odată cu inaugurarea monumentului pe data de 21 septembrie 1934, la Tişiţa.

II. 8 noiembrie 2001

Pe esplanada din faţa acestui monument, în cadrul celei mai mari sărbători de talie naţională a fost înmânat titlul de **Cetăţean de Onoare al oraşului-erou Mărăşeşti** unor distinse personalităţi:

- ***Jacque Chirac***, preşedintele Franţei
- ***Pierre Menat***, ambasadorul Franţei la Bucureşti
- ***Ernest Segura***, ataşatul militar al ambasadei Franţei
- ***Decebal Bacinschi***, primarul municipiului Focşani, fiu al oraşului Mărăşeşti
- ***Ştefan Cucu***, preşedinte U.V.R.U.V. din România
- ***Corneliu Petru Nechita***, general (r), vicepreşedinte U.V.R.U.V. din România
- ***Năstase Poponete***, veteran de război, preşedinte grupa U.V.R.U.V. Mărăşeşti

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE

ORDRE DE L'EDUCATION SANS ALTERO

Ministère de la Guerre

CITATION À L'ORDRE DE L'ARMÉE

LE PRÉSIDENT DE MARINE (SP) (ROUMANIE)

ROMANIA

UNIUNEA NAȚIONALĂ A VETERANILOR DE RĂZBOI
SUCCESSEURS DES VÉTÉRANS DE GUERRE

MARAȘEȘTI, surnommée la „MARNE ROUMAINE" (1917)

C'est ici qu'a eu lieu le dernier acte de la première guerre mondiale, lorsque la ROUMANIE combattant aux côtés de la FRANCE, a définitivement vaincu les Puissances Centrales.

Aujourd'hui, le 13 mai 2000,
En souvenir d'un séjour des jeunes officiers de la Gendarmerie Nationale Française présents devant *LE MONUMENT AUX HÉROS FRANÇAIS*, érigé dans le Parc „Joffre"-à Mărăşeşti.

PRÉSIDENT D'UNION NATIONALE DES VÉTÉRANS DE GUERRE DE ROUMANIE
ȘTEFAN CUCU

PRÉSIDENT DU DÉPARTEMENT DE RACAU
Colonel (Rt)
CORNELIU-PETRU NECHITA

SOMMAIRE

● Pages 4 - 5 ● Visite officielle du Premier Ministre français Lionel Jospin à Bucarest / Visit of the French Prime Minister Lionel Jospin to Bucharest, par/by Camil Florescu

● Pages 6 - 11 ● Mărăşeşti - Rappel historique franco-roumain / Mărăşeşti - Historical French-Romanian Remembrance, par/by Ştefan Cucu

● Pages 12 - 13 ● Poésie et glanures / Poetry and Gleanings, par/by Ion Cepleanu

● Pages 14 - 17 ● Dossier Rexcom / Rexcom File

● Page 18 ● The Car Rental Market in Romania, by Jean-Alain Grumbach

● Pages 22-23 ● Le permis de travail pour les étrangers / The Work Permit for Foreigners, par/by Jérôme Monnier

● Pages 24 - 31 ● Dossier Canada

● Pages 32 - 33 ● Interview avec Mme Eleonore Odorica, Ministre des Affaires Etrangères / Interview with Mme Eleonore Odorica, Minister of Foreign Affairs, par/by Camil Florescu

● Pages 36 - 39 ● Interview avec Son Excellence Monsieur Raphaël Girard, Ambassadeur du Canada / Interview with His Excellency, Mr Raphaël Girard, Ambassador of Canada, par/by François Renaut et Camil Florescu

ROMANIA

Août 2001 - Novembre 2001 / August 2001 - November 2001

Nº 21

Visite du Maire de Montréal à Bucarest

Pierre Bourque, Maire de Montréal

Raphaël Girard, Ambassadeur du Canada en Roumanie

Visite officielle de Lionel Jospin à Bucarest

50 000 lei

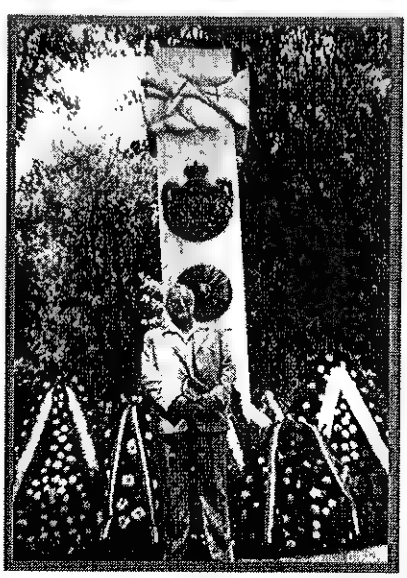

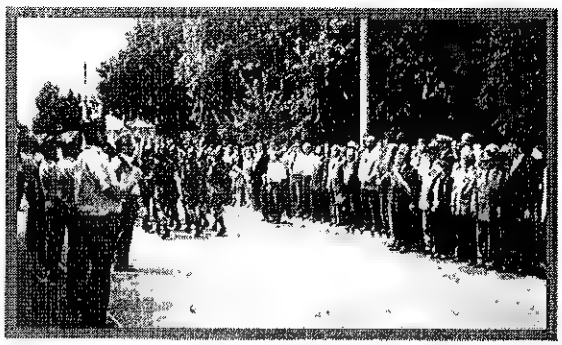

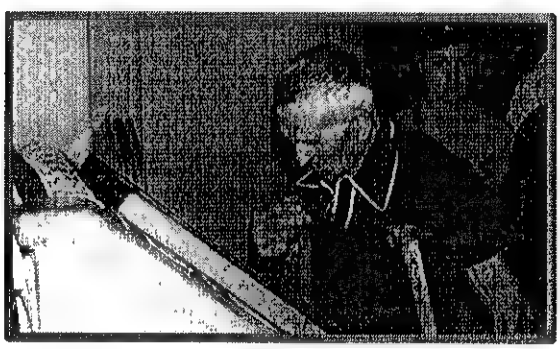

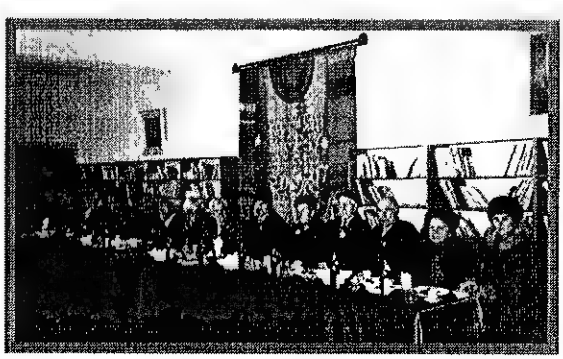

MEDALION

„În prezent Corneliu Petru Nechita este membru al Uniunii Veteranilor de Război, organizație din care face parte și regele Mihai I, și a Federației Europene a Foștilor Combatanți cu sediul la Paris. Această din urmă instituție l-a decorat pe generalul Nechita cu medalia „Steaua Europei", pentru contribuția deosebită pe care a avut-o la ridicarea prestigiului celor două armate: franceză și română.

Fidel promisiunii pe care și-o făcuse în liceu la orele de istorie ținute de moș Alecu, în 1998, Corneliu Nechita a reușit să înalțe ceea ce poartă numele de

MONUMÉNTUL II MĂRĂȘEȘTI,

închinat memoriei ostașilor români și francezi căzuți în Primul Război Mondial."

Articol din revista „Cavaleria Română",
apărut în Germania la începutul anului 2004

NEGROPONTES

Primele informaţii despre familia Negropontes, atestate documentar, ne parvin din anul 1460. „De acolo vin, din Insula Eubeea, care se mai numea şi Negropontes". Se vorbeşte despre un duce de Negropontes, care a venit în Principatele Române pe la 1880. Ştim despre Gheorghe Negropontes că a fost veteran şi deţinut în Gulagul rusesc de dincolo de Cercul Polar. Ultimul fiu al acestuia, Teodor, va rămâne moştenitor a doar 50 de hectare de pământ din totalul de 42.000 ha. Avea să fie arestat pentru o perioadă, în plin centrul Bucureştiului. Despre ceilalţi membri ai familiei, ştim că fratele cel mai mare, Ulisses, a decedat în 1992, al doilea frate a emigrat în Canada, o soră, Sofia este la Londra, iar Teodor, mezinul, ar fi ultimul reprezentant al celebrului Negropontes. Alţi doi membri ai familiei, Ion şi Zizica, au plecat din ţară împreună cu trenul regal în 1947. Din evidenţele vremii aflăm că atât clădirea Primăriei, a Liceului, inclusiv terenul pe care se află Mausoleul Neamului sunt donaţii Negropontes.

Personajul principal, Gheorghe Ulisses Negropontes, primarul oraşului Mărăşeşti la 1920 şi senator de Putna, personalitate de frunte la Curtea Regelui, decorat de Guvernul Francez cu „Legiunea de Onoare" la recomandarea Generalului Berthelot, pentru jertfa de care a dat dovadă Mărăşeştiul în Războiul de întregire a Neamului, este acelaşi cu cel care avea să primească la 22 August 1920, direct din mâna Mareşalului Joffre, cea mai înaltă distincţie franceză, CRUCEA DE RĂZBOI, pentru contribuţia decisivă a oraşului Mărăşeşti în 1917.

Încuscrit cu celebrul General Eremia Grigorescu, deţinea în actualul Parc Joffre un palat în care a fost încartiruit comandamentul german. Patriot în adevăratul sens al cuvântului, acceptă ca palatul să fie bombardat de Artileria Română, contribuind astfel la victoria de la Mărăşeşti.

Soţia lui, doamna Sanda Tătărăscu Negropontes, fiica Primului Ministru Gheorghe Tătărăscu (1934-1937) locuieşte în prezent la Bucureşti. Urmaşii din ultima generaţie sunt în străinătate, în majoritate la Paris. Trist este că s-a stins prea uşor memoria primarului Oraşului-Erou Mărăşeşti. Să nu uităm că în afară de multele hectare de pământ donate oraşului, ca un adevărat Mecena, a mai contribuit şi cu o sumă fabuloasă, cca. 40 milioane lei/aur, după Primul Război Mondial, pentru refacerea României Mari.

Mai trebuie amintit şi de faptul că numele lui este legat de Cuza-Vodă, prin împroprietărirea ţăranilor cu pământ în zona care este cunoscută în prezent de „Via Cuza". Consider că suntem datori moral spre a recunoaşte şi cinsti memoria lui Negropontes, mai ales că actul din 22 August 1920 a devenit istorie.

*

MONUMENTUL DE LA MĂRĂŞEŞTI

„MONUMENTUL II JOFFRE"

Contribuţia substanţială a României la victoria Antantei în Primul Război Mondial, a determinat Franţa, principala aliată, să recunoască şi să cinstească acest adevăr. Astfel, la trei ani după bătălia de la Mărăşeşti trimisul guvernului francez, Mareşalul Joffre, s-a deplasat în fruntea unei delegaţii şi, în numele Preşedintelui Franţei, a decorat oraşul Mărăşeşti cu înalta distincţie „MEDALIA DE BRAVURA" (CRUCEA DE RĂZBOI FRANCEZA).

Răsfoind filele calendarului istoric, zăbovim mai mult asupra acestui moment cu adevărat istoric, pentru oraşul nostru. Astfel, încă din şedinţa din data de 19 august 1919 a Parlamentului României, generalul Argetoianu, ministru de interne, anunţa sosirea în Capitală a unuia din cei mai distinşi fii ai Franţei, Mareşalul Joffre, pentru a remite decoraţiile decernate oraşului Bucureşti şi „comunei" Mărăşeşti de către Preşedintele Republicii Franceze. Pentru aceasta roagă Camera să ia în discuţie proiectul de lege prin care satul Mărăşeşti să fie declarat oraş. Aceasta pentru că Decretul Preşedintelui Republicii Franceze vorbeşte despre „oraşul Mărăşeşti". În urma votului Parlamentului „comuna rurală (localitatea) Mărăşeşti, este ridicată la rangul de „comună urbană". Tot atunci s-a hotărât ca stema oraşului să fie ARHANGHELUL MIHAIL cu inscripţia „PE AICI NU SE TRECE". Este haina nouă pe care o îmbracă oraşul nostru pentru a-l întâmpina pe „învingătorul de la Marna", Mareşalul Joseph Jaques Cesaire Joffre.

6 AUGUST 1920

Zi cu adevărat sfântă în istoria oraşului Mărăşeşti. Pe platoul pădurii „La Răzoare", în prezenţa oficialităţilor române şi a numeroase delegaţii străine aclamate de o impresionantă mulţime, au loc festivităţile prilejuite de gestul ales al Preşedintelui Republicii Franceze, care prin Mareşalul Joffre, decernează oraşului Mărăşeşti „CRUCEA DE RĂZBOI FRANCEZĂ".

În cuvântul de deschidere, mareşalul se simte onorat de a fi cel care decernează această medalie oraşului Mărăşeşti „nobilă localitate martoră a zilelor de grea cumpănă şi a luptelor glorioase din 1917". În sunetul fanfarei s-a intonat „Marseillaise", pe platoul „La Răzoare" au răsunat 21 salve de tun, iar elevul de la Liceul Militar din Tg. Mureş care a recitat poezia „Mărăşeşti" este îmbrăţişat cu emoţie de Mareşalul Joffre.

6 AUGUST 1998

La aproape opt decenii de la acest înălţător moment, şi după tot atâţia ani

de la jertfele eroilor căzuți în Războiul pentru Întregirea Neamului (1916-1919), orașul Mărășești adaugă o nouă filă în cartea sa de istorie, prin inaugurarea MONUMENTULUI DE LA MĂRĂȘEȘTI (numit și MONUMENTUL II MĂRĂȘEȘTI pentru că se situează ca importanță după MAUSOLEU). Hotărârea ridicării acestui monument aparține Uniunii Veteranilor de Război și a Urmașilor Veteranilor. Cel care a depus mult suflet și care a contribuit în mod substanțial la realizarea acestui obiectiv istoric, a fost colonelul în rezervă PETRE CORNEL NECHITA, președintele UVRUV, filiala Bacău, Domnia Sa fiind distins de către Federația Europeană a Foștilor Combatanți cu medalia „STEAUA EUROPEI" (la 8 mai 1995).

În primăvara anului 1998, împreună cu Primăria și Consiliul local Mărășești se stabilește locul de amplasare a Monumentului: Parcul mare al orașului, care din acest moment se numește „PARCUL MAREȘAL JOFFRE" spre a aminti generațiilor viitoare de două strălucite evenimente - este vorba despre jertfa militarilor români și francezi căzuți eroic în Primul Război Mondial și de amintirea Mareșalului Joffre precum și de sprijinul împăratului francez Napoleon al III-lea la realizarea Unirii din anul 1859.

Lucrarea de artă monumentală „MONUMENTUL DE LA MĂRĂȘEȘTI" (MONUMENTUL II Mărășești) a fost realizată de:

ARHITECT: fam. (ing.) ARMEANU din Bacău

SCULPTORI: MIHAI BUCULEI și ICAN BOLBOCEA din București

CONSTRUCTOR: S.C. ARS 93 ACADEMY LTD, București, Director IOAN BOLBOCEA

MONUMENTUL DE LA MĂRĂȘEȘTI se compune din:

I. - ALEEA PRINCIPALĂ (de la intrarea din stradă spre Monument)

- Străjuită în partea stângă de la intrare de o placă din marmură inscripționată cu date privind biografia Mareșalului Joffre, iar în partea terminală delimitată de bustul - turnat în bronz - al împăratului Napoleon al III-lea

- flancată în partea dreaptă de la intrare de două plăci din marmură inscripționate bilingv (română și franceză) cu textul ORDINUL DE ZI privind decorarea orașului Mărășești cu CRUCEA DE RĂZBOI; mărginită în partea terminală de o placă mai mică din marmură cu fragmente din discursul Mareșalului Joffre. Aceasta servește și ca suport pentru drapelele francez și român.

II. - ELEMENTUL PRINCIPAL al MONUMEMTULUI îl constituie Coloana din piatră dispusă pe un platou din gresie situat în capătul ALEII.

Coloana având o înălțime de 4 metri și o grosime de 0,80 metri (amintind de Coloana lui Brâncuși, simbol al legăturii eterne dintre Pământ și Cer), este cuprinsă în partea de sus de o coroană de lauri sculptată sub care se află cele două medalioane turnate în bronz:

- STEAUA ROMÂNIEI MARI;
- Decorația „CRUCEA DE RĂZBOI"

Tot pe fațada Coloanei se poate citi inscripția:
„RECUNOȘTINȚĂ EROILOR NEAMULUI ROMÂNESC ȘI DELEGAȚIEI TUTUROR EROILOR FRANCEZI DE SUB COMANDA GENERALULUI BERTHELOT CARE ȘI-AU VĂRSAT SÎNGELE PENTRU VISUL NOSTRU MILENAR, UNIREA CEA MARE

ÎN NUMELE PREȘEDINTELUI ȘI GUVERNULUI FRANCEZ SE DECERNEAZĂ – CRUCEA DE RĂZBOI – ORAȘULUI MĂRĂȘEȘTI"

Pe placa din spatele Coloanei sunt amintiți inițiatorii și sponsorii.

Inaugurarea acestui monument la 6 august 1998, amintea parcă de ceremonialul de pe platoul „La Răzoare" din urmă cu aproape 80 de ani.

Ca și atunci, momentul inaugural a fost onorat de înalte oficialități franceze și române. Din nou fanfara militară a intonat „Marseillaise" și de data aceasta și „Deșteaptă-te române". O mulțime la fel de entuziastă a asistat la discursuri emoționante.

Reprezentantul delegației franceze, col. GERARD BIEUVILLE, profesor la Scoală Superioară de Război din Paris (alături de care s-a aflat lt. col. GERARD PLANET, atașat militar) a elogiat în cuvântul său prietenia franceză-română, iar dl. Ștefan Cucu, Președintele UVRUV a sintetizat în discursul său semnificația acestui moment: „Astăzi se inaugurează și se sfințește Monumentul ridicat în memoria Mareșalului Joffre și a lui Napoleon al III-lea. Pentru prima oară, în timpul zbuciumatei noastre istorii, după aproape un secol, noi, astăzi, aducem un omagiu pentru gestul adevărat frățesc prin care suntem strâns legați de poporul frate, francez, care atât la bine cât și la nevoie, a fost alături de noi. Monumentul ridicat la Mărășești, în orașul în care în 1920, Mareșalul Joffre a adus un omagiu deosebit prin recunoașterea eroismului soldaților români, dovedit în lupta împotriva invadatorilor României, și pentru a cărei victorie orașul Mărășești a fost decorat cu medalia „CRUCEA DE RĂZBOI", reprezintă un simbol al prieteniei româno-franceze. El va mai aminti prin statueta lui Napoleon al III-lea, din acest complex monumental, de ajutorul acordat de Franța poporului român în lupta sa pentru Unire".

*

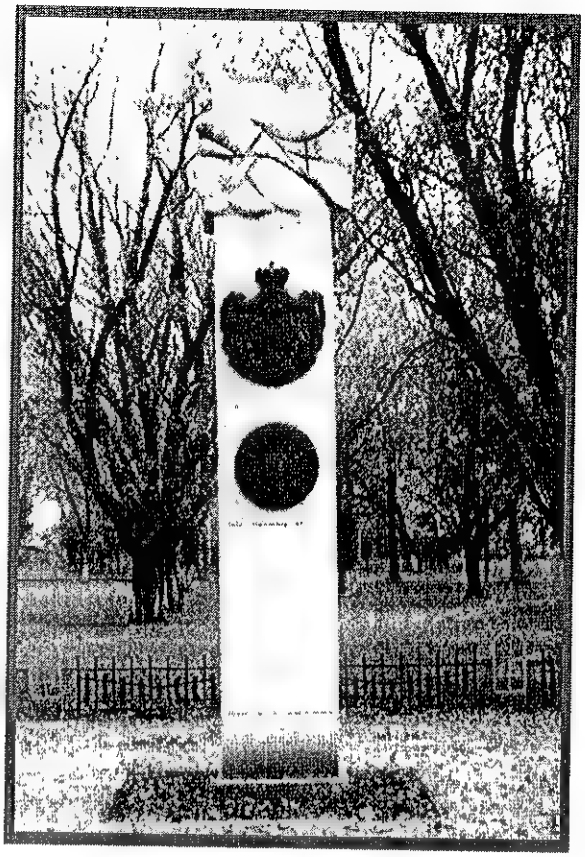

Joi 19 August 1920

ABONAMENTE „UNIVERSUL"

FONDATORI LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ ȘTIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

Redacția și Administrația: București, str. Brezoianu, 11

TELEFON: DIRECȚIA 13 72 REDACȚIA 2 98 ADMINISTRAȚIA 13 71

DIRECTOR STELIAN POPESCU

MAREȘALUL JOFFRE

Dezacordul aliaților în conflictul ruso-polon

Operațiunile ruso-polone

Bătălia de la Varșovia

— Vărsare la prezentă din patru părți —

PARLAMENTUL

Ședințele dela 17 August

CAMERA

Istoric privind datele premergătoare

decorării Mărăşeştiului

Marți, 17 august 1920 - Preşedintele Comisiei Interimare anunța în Parlament sosirea în țară a Mareşalului Joffre. Acelaşi lucru îl face şi Ministrul de Interne Argentoianu, care dă şi explicațiile necesare privind necesitatea trecerii Mărăşeştiului de la comună rurală la comună urbană.

Miercuri, 18 august 1920 - Ora 8 dimineața: „Soseşte în țară Mareşalul Joffre pentru a remite M.S. Regelui Ferdinand I, gloriosul Rege al tuturor românilor, Medalia Militară, cea mai de seamă decorație de război franceză, precum şi a decora cu CRUCEA DE RĂZBOI oraşul Bucureşti... şi oraşul Mărăşeşti, glorioasa barieră de care s-au sfărâmat supremele atacuri inamice".

Joi, 19 august - Ministrul de Externe, Take Ionescu, oferă Mareşalului un dejun la care participă toți miniştrii Guvernului şi alte persoane oficiale. La ora 17 se decorează oraşul Bucureşti, în Parcul Carol. Seara, dineu de gală la Palatul Regal. Apare ziarul UNIVERSUL (document istoric) care, pe o pagină întreagă, punctează toate aceste evenimente:

MĂRĂŞEŞTII COMUNĂ URBANĂ.

La redeschiderea Camerelor, se pune la vot Proiectul de Lege prin care comuna rurală Mărăşeşti este ridicată la rangul de comună urbană. Stema oraşului s-a hotărât să fie Arhanghelul Mihail cu inscripția:

„Pe aici nu se trece!"

Să nu uităm că alegerea ARHANGHELULUI MIHAIL drept protector spiritual şi propunerea de a constitui Stema Oraşului Mărăşeşti aparține Parlamentului României, prin şedința extraordinară din 19 August 1920. Nu a fost o simplă dorință la, întâmplare, ci,însemnătatea Arhanghelului Mihail este că simbolizează Apărătorul, el fiind Voievodul Oştilor Cereşti, care poartă într-o mână sabia de foc, iar în cealaltă cântarul dreptății, aşa cum este imortalizat şi pe cupola exterioară a Mausoleului Neamului de la Mărăşeşti.

Proiectul de Lege a fost depus de către Ministrul Take Ionescu. Ministrul Argentoianu sublinia că este necesară o asemenea discuție deoarece: „Aceasta, pentru că decretul Prezidentului Republicii Franceze vorbeşte despre ORAŞUL MĂRĂŞEŞTI". „Acest proiect a fost depus şi votat astăzi chiar de Cameră în vederea solemnității decorării acestui oraş de către Mareşalul Joffre".

Vineri, 20 august 1920 - Şedința solemnă a Parlamentului țării unde a fost sărbătorit Mareşalul.

Sâmbătă, 21 august 1920 - Excursie la Sinaia

Duminică,/22 august 1920 - Încă de dimineață porneşte spre Mărăşeşti „ilustrul Mareşal cu suita, cu trimişii Suveranului şi cu reprezentanții autorităților, ai Presei etc.", unde va avea loc SOLEMNITATEA DECORĂRII

EROICULUI ORAŞ CU **CRUCEA DE RĂZBOI** Medalia este primită în numele oraşului de către primarul Gheorghe U. Negropontes.

*

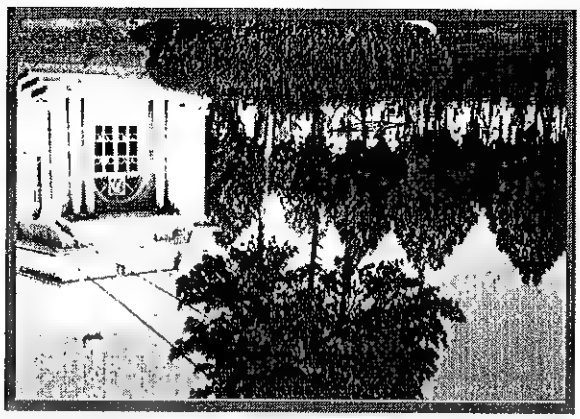

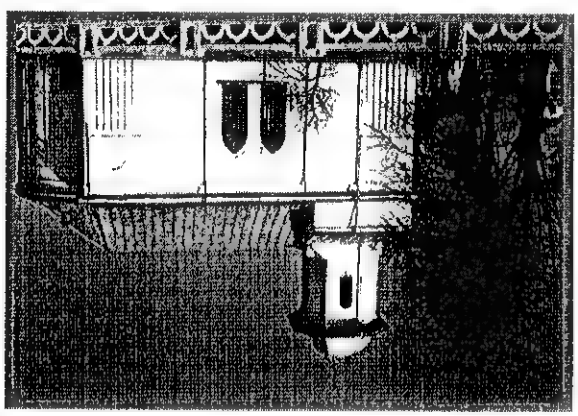

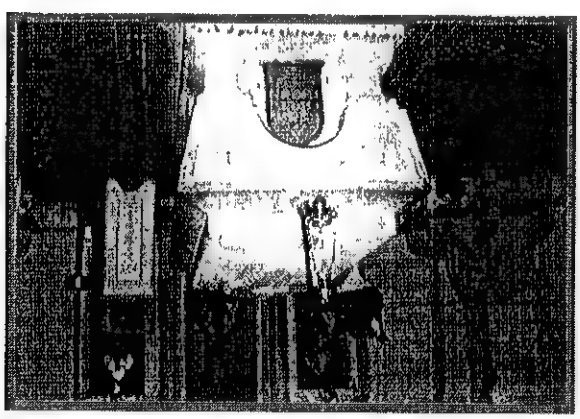

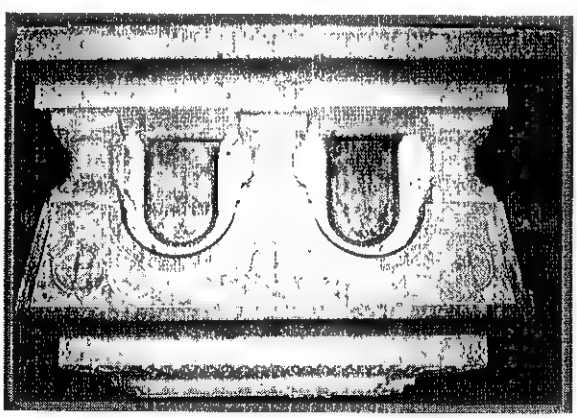

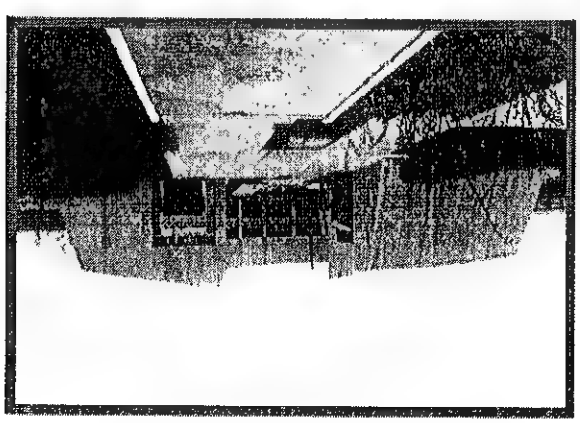

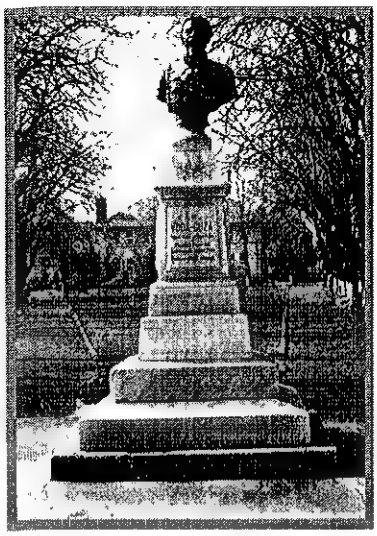

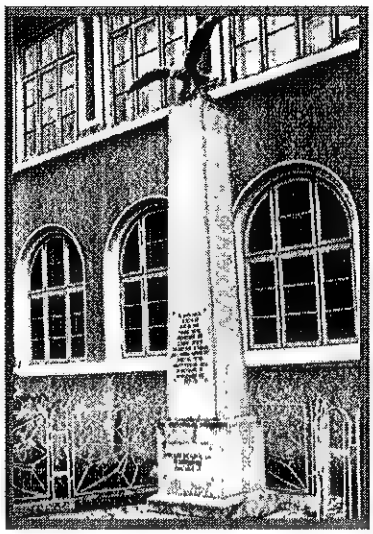
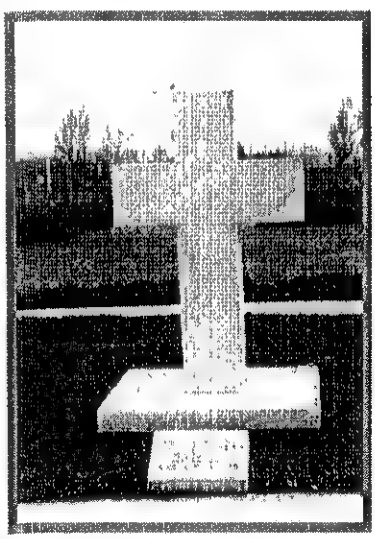
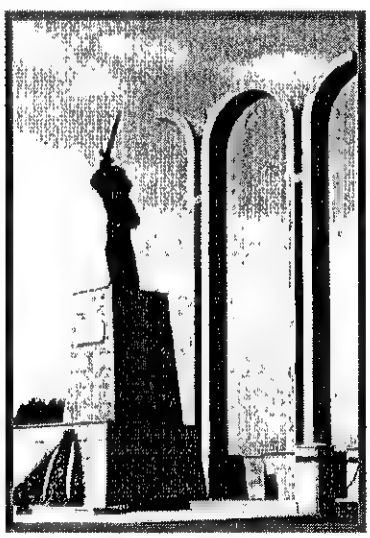

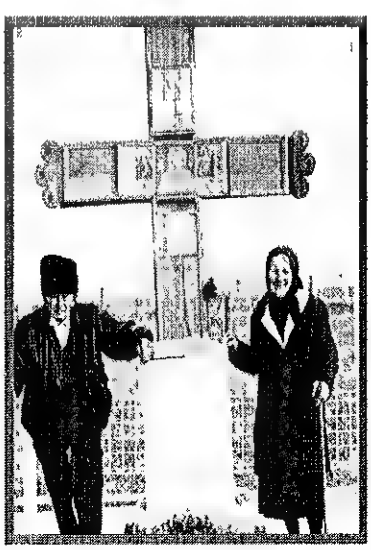

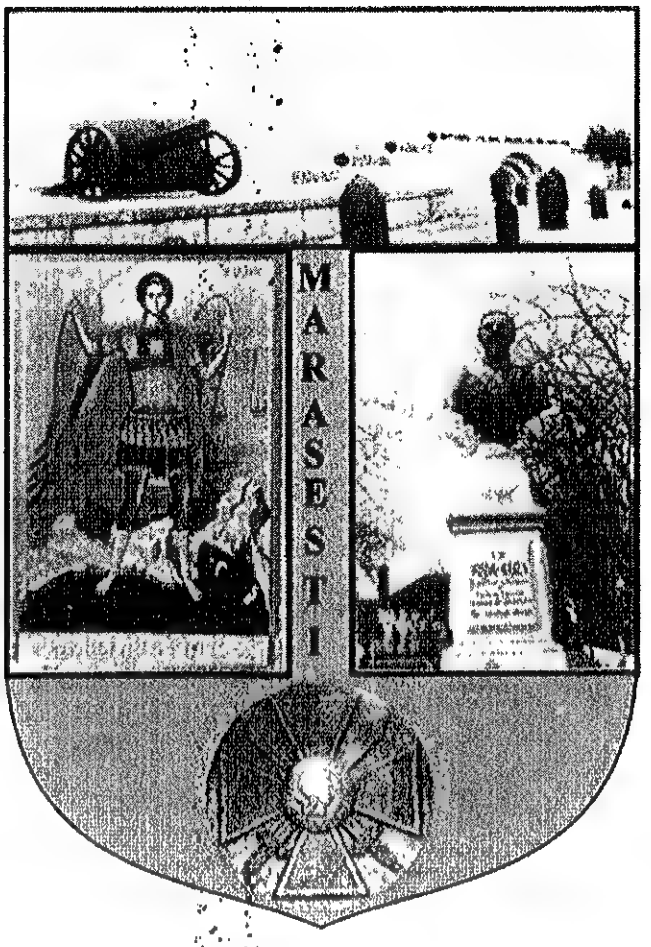
MARASESTI

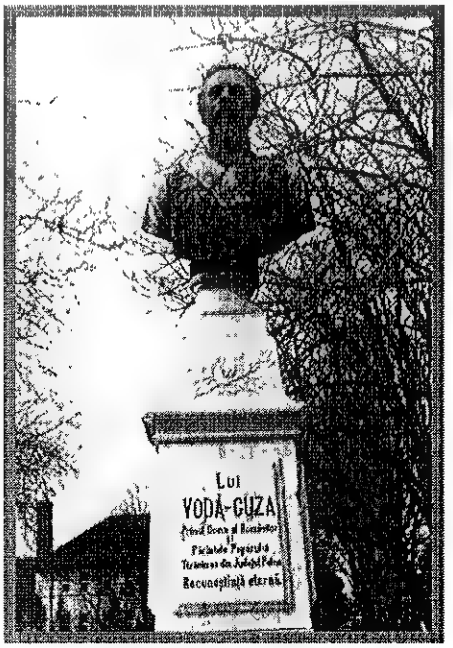
Lui
VODĂ-CUZA

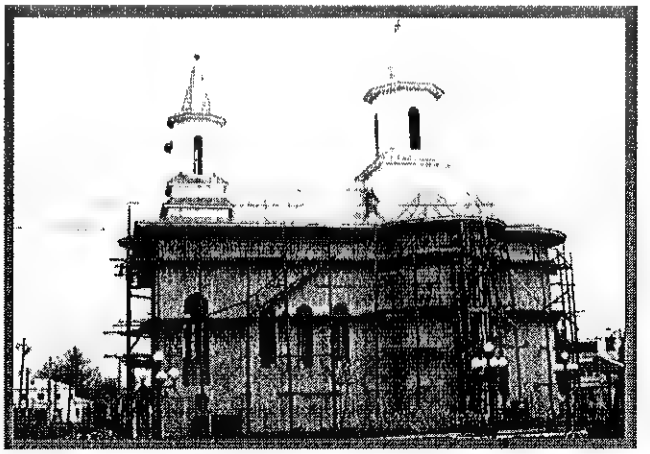

REMEMBER

În calitate de Şef al Marelui Cartier General, Mareşalul JOFFRE decide trimiterea în România a unei Misiuni Militare Franceze (1600 de membri sub conducerea Generalului Henri Mathias Berthelot, în octombrie 1916, cel care avea să fie denumit de către soldaţii români, atât de sugestiv „Tata Berteleu"! Unul dintre membrii Misiunii, medicul Gabriel Adain, îl descrie cel mai bine pe Generalul Berthelot în îndemnul adresat soldaţilor francezi: **„în 1917, unui român victorios, francezul îi va spune luându-şi rămas bun: Nu-mi ştiam decât una, dar aveam să aflu două patrii: Franţa şi apoi România".**

Pe 21 Mai 1917 mareşalului Joffre i se decenează titlul de *„Cetăţean de Onoare al României"* şi *„Ordinul Mihai Viteazul"*. Iată de ce prezenţa Generalului JOFFRE în România pentru a decora Mărăşeştiul capătă un plus de greutate. Pe 20 August 1920, Mareşalul exclama: ***„Mă închin cu un pios respect în faţa glorioasei amintiri a Generalului Grigorescu şi salut în numele Armatei Franceze pe Eroii români căzuţi pe acest câmp de onoare".***

Invadarea Franţei şi ocuparea Parisului în mai-iunie 1940 de către trupele hitleriste a stârnit revoltă şi durere în rândul românilor. De neuitat rămâne descrierea făcută de Gheorghe Moisă, fost ofiţer, prizonier şi deţinut politic: „în mai 1940 mama, care nu avea mai mult de patru clase primare, când a auzit nenorocirea care s-a abătut asupra Franţei, a arborat doliu şi a plâns atât de mult, că nu ştiam cum s-o liniştim. **Vai săraca Franţa, vai de poporul francez !,** se tot tânguia, ştiind de la tatăl meu, căzut la datorie în Primul Război Mondial că Franţa ne e soră".

În amintirea acestor măreţe evenimente, demne de Cartea de Aur a oricărui popor, spre cinstirea deopotrivă a Mareşalului JOFFRE, a Generalului Berthelot şi a împăratului Napoleon al III-lea pentru sprijinul acordat Unirii din 1859 s-a inaugurat la 6 August 1998 MONUMENTUL II JOFFRE în parcul cu acelaşi nume din oraşul Mărăşeşti, iar pe **8 Noiembrie 2001,** Oraşul-Erou, a avut deosebita onoare de a decerna titlul de **CETĂŢEAN DE ONOARE, PREŞEDINTELUI FRANŢEI; EXCELENŢA SA, DOMNUL JAQUES CHIRAC,** ambasadorului Franţei la Bucureşti, Domnul Pierre Menat şi ataşatului militar francez, Domnul Ernest Segura.

Nu poate fi uitată nici Misiunea Sanitară Franceză d'Harcourt, compusă din 104 medici, din care 60 chirurgi, mulţi dintre ei căzând eroic pe câmpurile de luptă ale Mărăşeştiului în August 1917.

Tot ca o dovadă a relaţiilor strânse dintre Franţa şi România este şi vizita tăcută pe 13 Mai 2000 de un grup de 160 tineri ofiţeri din Jandarmeria Franceză, care aducea omagiul lor Mareşalului JOFFRE, în faţa MONUMENTULUI II JOFFRE din Mărăşeşti, ridicat aici prin grija şi cu sprijinul substanţial al preşedintelui Uniunii Veteranilor din România, domnul Ştefan Cucu şi al Generalului (R) Petru Corneliu Nechita.

*

Eroii francezi şi români cinstiți de ambasadorul Franței

Prezent în Vrancea, cu ocazia festivităţilor de aniversare a Unirii de la 24 ianuarie 1859, ambasadorul Franţei în România, Excelența Sa ***Philipe Etienne,*** a efectuat o scurtă vizită în oraşul Mărăşeşti la monumentul închinat eroilor români şi francezi de sub comanda generalului ***Berthelot,*** care şi-au jertfit viaţa pentru realizarea Unirii celei Mari. Aici, înaltele oficialităţi au fost întâmpinate de veterani de război, copii şi elevi, oficialităţi locale. Excelența Sa a depus o coroană de flori în memoria ostaşilor căzuţi la datorie şi s-a recules câteva momente. Ambasadorul Franţei a fost însoţit de locotenent-colonelul ***Jean-Pierre Fontaine,*** ataşat militar în cadrul Ambasadei, şi de maiorul ***Dumas Thierry,*** din cadrul Statului Major Francez. De asemenea, la monumentul eroilor din Mărăşeşti au depus coroane de flori, vicepreşedintele Consiliului Județean, ***Mircea Diaconii,*** deputatul ***Cătălin Popescu,*** subprefectul ***Nicolae Mărculescu,*** precum şi reprezentanţi ai veteranilor de război. Copiii prezenţi la manifestare, au cîntat ***„Marseillesa"*** şi ***„Deşteaptă-te române".*** Ambasadorul ***Etienne Philipe*** a fost deosebit de încîntat de primirea avută şi i-a aplaudat deschis pe copii. ***„Sînt foarte bucuros şi emoționat că mă aflu aici, pentru a cinsti memoria ostaşilor francezi şi români. De aceea, pentru mine este o zi călduroasă, cu toate că este frig afară. Este pentru prima dată când mă aflu la dumneavoastră si sîni impresionat de ce am văzut"***, ne-a declarat în exclusivitate, Excelența Sa, ***Philipe Etienne,*** Ambasadorul Franței. După aceea, ***Philipe Etienne*** a vizitat Mausoleul de la Mărăşeşti, unde a depus, de asemenea, o coroană de flori şi a semnat în cartea de onoare.

*

OAMENI CE-AU CONDUS DESTINELE URBEI

PRIMARII începând cu 1900 (în, ordine alfabetică):

Balaban Emil (inginer), Chiriş Aurel, Ciontu Ion, Codrea ..., Creţu Ion, Drăgoi Dumitru, Damian Gheorghe, Gresoiu Ion, Ghimpu Paul, Ionescu (farmacist), Ionescu Ilie, Mateescu ..., Manoliu Niţă, Mihail Gheorghe, NEGROPONTES U. GHEORGHE, Paraschiv Gafta, Pleşiţă Mihai, Răileanu Virgil (profesor), Stoica ..., Topşa Ionel, Ţiplică Ştefan, Iancu Vasiliu (profesor), Vasiliu Ion, Vasiliu Alexandru, VASILIU NIŢĂ, Zaharia Doru, BRAŞOV EMILIAN.

DIRECTORII FABRICII CHIMICE MĂRĂŞEŞTI:

Până la 1900: KÖNIK (de origine austriacă)
Începând cu 1900: Săveanu Nicolae, Chirculescu Nicolae (companie privată: LOBEL UND HEIZ, care se transformă în F. de prod. chimice Mărăşeşti - 1901) NEUMAN (ing.) 1920-1938, Haba (ing.) 1938-1940, Manoliu 1940-1950, Yana Eftemie 1950-1952, Muşceleanu I. 1952-1954, Dubac D. 1954-1955, Popa Dumitru (ing.) 1955-1961, Dumitrache Gheorghe 1961-1963, Enache D. (ing) 1963, Măreş Cornel (ing.) 1963-1979, Suzma Gheorghe (ing.) 1979-1982, Mocanu Dumitru (ing.) 1982-1989, Turcu Toader (ing.) 1989-1992, Radu Petrică (ing.) 1992-1994, Popescu Gheorghe (ing.) 1994-1995, Mocanu Iulian (ing.) 1995-2003, Podaru din 2003.

PREŞEDINŢII COOPERATIVEI AGRICOLE DE PRODUCŢIE:

Grecu Gheorghe 1959, Ciontu Ion 1959-1962, Staicu Ion 1962-1965, Vlădescu Virginia 1965-1967, Popa Ion 1968-1970, Cîmpeanu Liviu 1971-1973, Sava Dumitrache 1973-1976, Cristea ...1976, Costea Elena 1978-1980, Baclov Gheorghe 1981-1986, Lazăr Paraschiv 1987, Apostu Nina 1988-1990, Raşcu (perioada lichidării).

*

VIAȚA CULTURALĂ

Începând din 1920, când Mărăşeştiul primeşte oficial statul de oraş şi, mai ales, o dată cu înfăptuirea României Mari, se creează premizele unor puternice manifestări culturale. Oraşul începe să fie vizitat tot mai des de turişti, de personalităţi marcante ale ţării şi de reprezentanţi ai Curţii Regale. Se face simţită o remarcabilă viaţă spirituală, impulsionată de intelectualitatea venită în urbe formată din învăţători, preoţi, funcţionari de la primărie şi de la celelalte instituţii şi societăţi nou înfiinţate în oraş. Se organizează serbări grandioase, manifestări de cinstire a zilelor comemorative şi aniversative, activităţi de promovare a culturii generale, istorie, educaţiei şi moralei etc. cu ajutorul celor doi preoţi şi a învăţătorilor de la cele trei şcoli.

Din 1920, în holul Şcolii de Fete, fiinţează biblioteca care va purta numele eroului anului 1917, general Eremia Grigorescu, bibliotecar fiind învăţătorul Vâlcu. În acelaşi loc, în 1931, preotul Scarlat Dumitriu va pune bazele Căminului Cultural cu denumirea generalului de mai sus. Pe ruinele unui vechi han, devenit mai târziu grajdul taurului comunal, iar din 1997 sală de şedinţe a Consiliului Local, va prinde contur prima Casă de Cultură orăşenească. Aici va activa un cor de adulţi cu repertoriu folcloric românesc condus de profesorul şi veteranul de război, Simion Valerian, un teatru popular cu elevi, un ansamblu de dansuri recunoscut în toată ţara şi multe alte activităţi cultural-artistice.

În 1978 se pune piatra de temelie a Casei Ştiinţei şi Tehnicii pentru Tineret, astăzi CASA DE CULTURĂ „EMANOIL PETRUŢ", care va fi pusă în funcţiune oficial în 1984 şi va aparţine până în 1989 de fosta UTC. În 1990 va fi preluată de BTT, iar în 1992 patrimoniul va trece în proprietatea Primăriei oraşului Mărăşeşti. Prin Hotărârea Consiliului Local din 2001, la iniţiativa Casei de Cultură, instituţia se va înnobila cu numele marelui actor de teatru şi cinema, Emanoil Petruţ, fiu al oraşului Mărăşeşti.

*

Alexandru Deșliu
EMANOIL PETRU
Editura Paltas

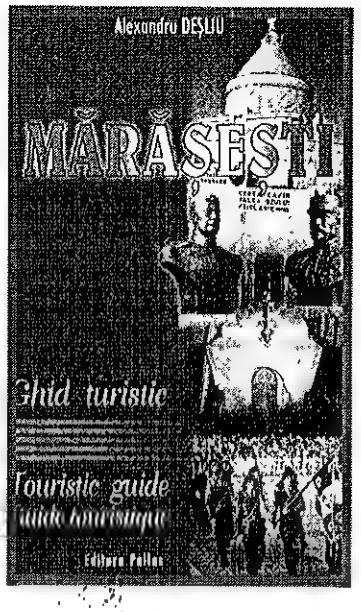
Alexandru DEȘLIU
MĂRĂȘEȘTI
Ghid turistic
Editura Paltas

Constantin Chiniță
EVANGHELIA A V-A
EDITURA SAS

Constantin Chiniță
Nunta continuă
Editura Zodia
2003

Argus

Lidia Novac
GONG TÂRZIU
poeme
Editura "ARGUS"
București

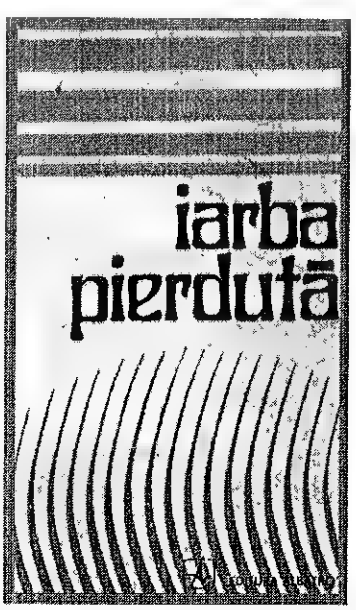
iarba pierdută

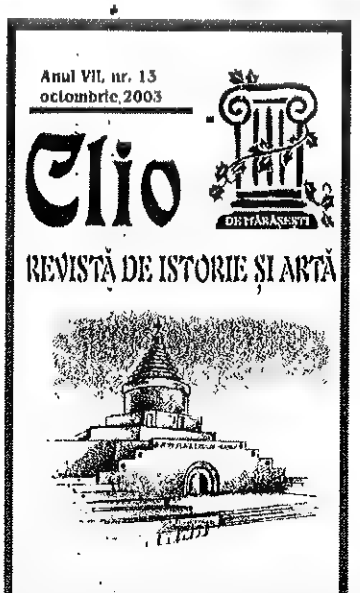
Anul VII, nr. 13
octombrie 2003
Clio
DE MĂRĂȘEȘTI
REVISTĂ DE ISTORIE ȘI ARTĂ

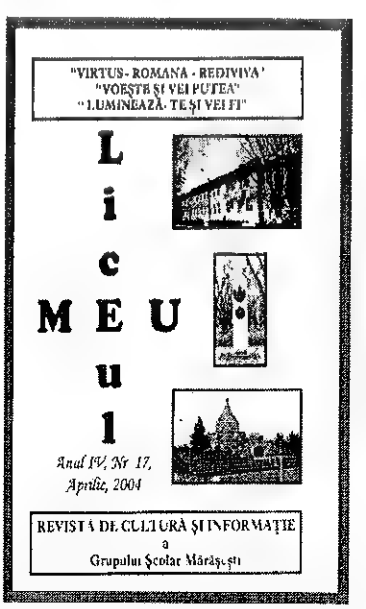
"VIRTUS - ROMANA - REDIVIVA"
"VOEȘTE ȘI VEI PUTEA"
"LUMINEAZĂ - TE ȘI VEI FI"
Liceul
Anul IV, Nr. 17,
Aprilie, 2004
REVISTĂ DE CULTURĂ ȘI INFORMAȚIE
a
Grupului Școlar Mărășești

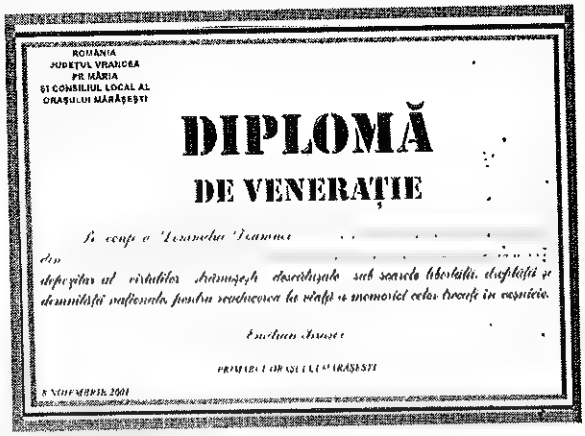

ROMÂNIA
JUDEȚUL VRANCEA
PRIMĂRIA
ȘI CONSILIUL LOCAL AL
ORAȘULUI MĂRĂȘEȘTI

DIPLOMĂ
DE VENERAȚIE

Se conferă Domnului Doamnei

pentru activitatea desfășurată în cadrul Societății Filarmonice „Dumitru Cantemir” Mărășești

Emilian Stoica

PRIMARUL ORAȘULUI MĂRĂȘEȘTI

8 NOIEMBRIE 2001

JURNALUL de MĂRĂȘEȘTI

Redactor șef: C. GHINIȚĂ — Buletin de informație și opinie

MOTTO: LIBERTATEA NE-A OBLIGATORIE. OBLIGATORIE E LUPTA!

Rubrica: „La început de drum...”

MĂRĂȘEȘTI un oraș între măreție și decădere

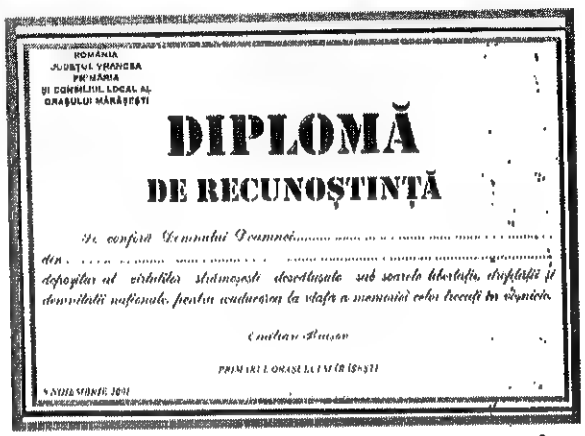

ROMÂNIA
JUDEȚUL VRANCEA
PRIMĂRIA
ȘI CONSILIUL LOCAL AL
ORAȘULUI MĂRĂȘEȘTI

DIPLOMĂ
DE RECUNOȘTINȚĂ

Se conferă Domnului Doamnei

pentru activitatea desfășurată în cadrul Societății Filarmonice „Dumitru Cantemir” Mărășești

Emilian Stoica

PRIMARUL ORAȘULUI MĂRĂȘEȘTI

8 NOIEMBRIE 2001

JURNALUL de MĂRĂȘEȘTI

Nr. 25 — Buletin de informație și opinie — Redactor șef: Constantin GHINIȚĂ

RESPECTÂND VALORILE TRADIȚIONALE
JURNALUL DE MĂRĂȘEȘTI
propune înființarea
COMITETULUI DE INIȚIATIVĂ ȘI SPRIJIN AL ORAȘULUI MĂRĂȘEȘTI
începând cu 1 August 2000

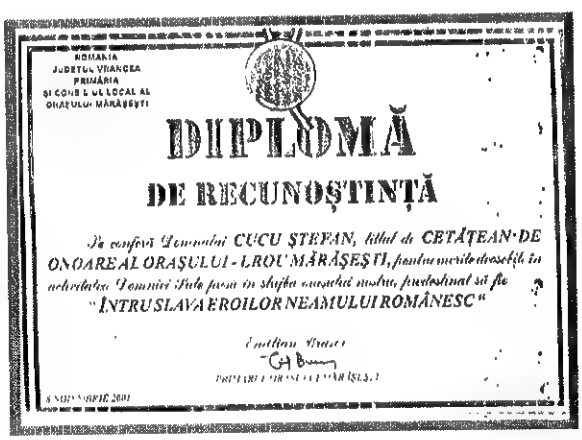

ROMÂNIA
JUDEȚUL VRANCEA
PRIMĂRIA
ȘI CONSILIUL LOCAL AL
ORAȘULUI MĂRĂȘEȘTI

DIPLOMĂ
DE RECUNOȘTINȚĂ

Se conferă Domnului CUCU ȘTEFAN, *titlul de* CETĂȚEAN DE ONOARE AL ORAȘULUI - EROU MĂRĂȘEȘTI, *pentru meritele deosebite în activitatea Domniei Sale pusă în slujba cauzei noastre, pentru sinul să fie* "ÎNTRUSLAVA EROILOR NEAMULUI ROMÂNESC"

Emilian Stoica

PRIMARUL ORAȘULUI MĂRĂȘEȘTI

8 NOIEMBRIE 2001

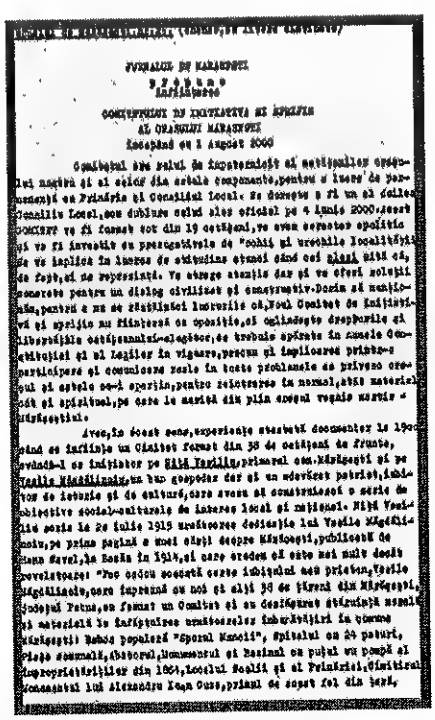

JURNALUL DE MĂRĂȘEȘTI

CONCEPTUL DE INIȚIATIVĂ ȘI SPRIJIN AL ORAȘULUI MĂRĂȘEȘTI
începând cu 1 August 2000

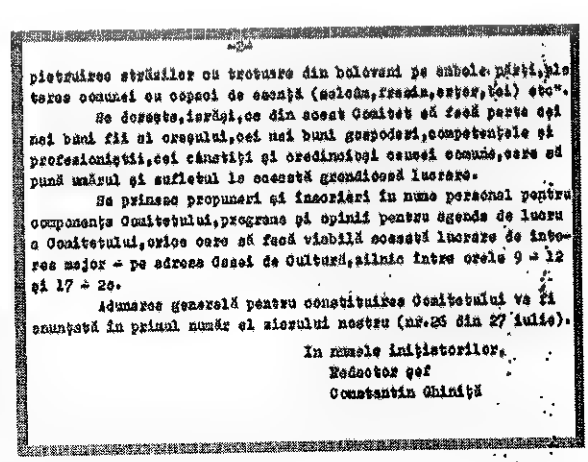

pietruirea străzilor cu trotuare din bolovani pe ambele părți, plantarea comunei cu copaci de esență (molcăm, frasin, arțar, tei) etc".

Se doresc, iubiți, ce din acest Comitet să facă parte cei mai buni fii ai orașului, cei mai buni gospodari, competențele și profesioniștii, cei cinstiți și credincioși comunei noastre, care să pună mâna și sufletul la această grandioasă lucrare.

Se primesc propuneri și înscrieri în nume personal pentru componența Comitetului, programe și opinii pentru agenda de lucru a Comitetului, orice care să facă vizibilă această lucrare de interes major - pe adresa Casei de Cultură, zilnic între orele 9 - 12 și 17 - 20.

Adunarea generală pentru constituirea Comitetului va fi anunțată în primul număr al ziarului nostru (nr.26 din 27 iulie).

In numele inițiatorilor,
Redactor șef
Constantin Ghiniță

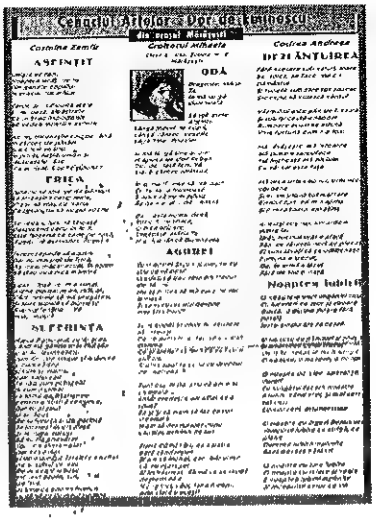
Cenaclul Artelor - Dor de Eminescu
din orașul Mărășești

Costina Zamfir
ASFINȚIT

Croitoru Mihaela
ODĂ

Costica Andrea
DEZLĂNȚUIREA

ERICA

AGOREI

SUFERINȚA

Noaptea iubirii

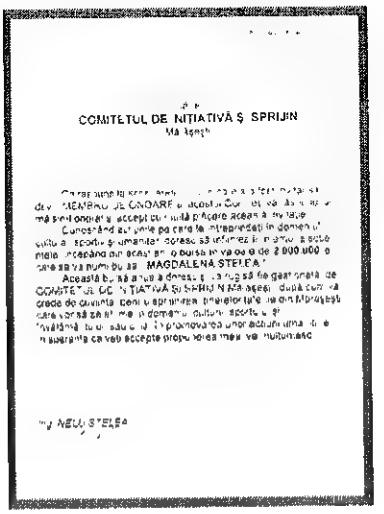
COMITETUL DE INIȚIATIVĂ ȘI SPRIJIN
Mărășești

Cu ... MEMBRU DE ONOARE ... MAGDALENA STELEA

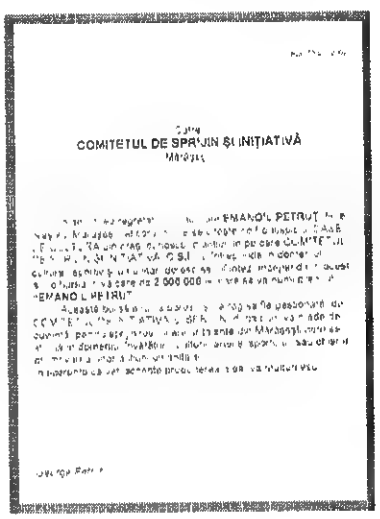
Către
COMITETUL DE SPRIJIN ȘI INIȚIATIVĂ
Mărășești

Cu ... EMANOIL PETRUȚ ... COMITETUL DE SPRIJIN ȘI INIȚIATIVĂ ... 2 000 000 ... EMANOIL PETRUȚ

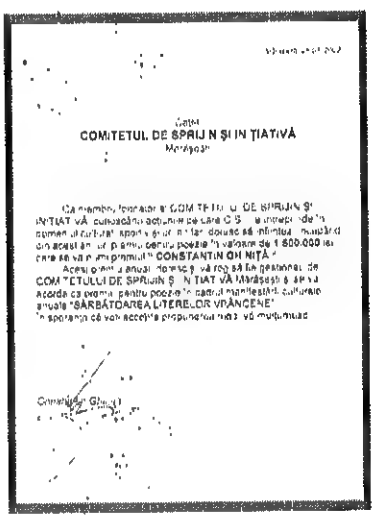
Către
COMITETUL DE SPRIJIN ȘI INIȚIATIVĂ
Mărășești

Cu ... COMITETUL DE SPRIJIN ȘI INIȚIATIVĂ ... CONSTANTIN OHINIȚĂ ... COMITETULUI DE SPRIJIN ȘI INIȚIATIVĂ Mărășești ... SĂRBĂTOAREA LITERELOR VRÂNCENE

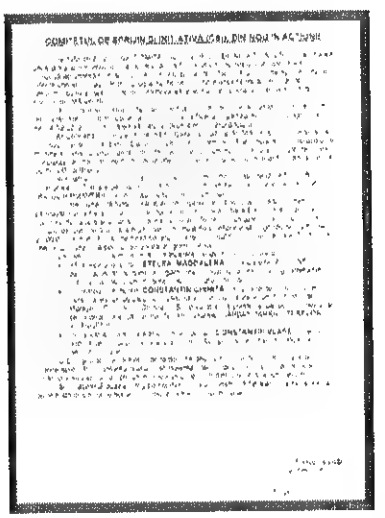
COMITETUL DE SPRIJIN ȘI INIȚIATIVĂ ... DIN NOU ... ACTIUNII

STELEA MAGDALENA

CONSTANTIN OHINIȚĂ

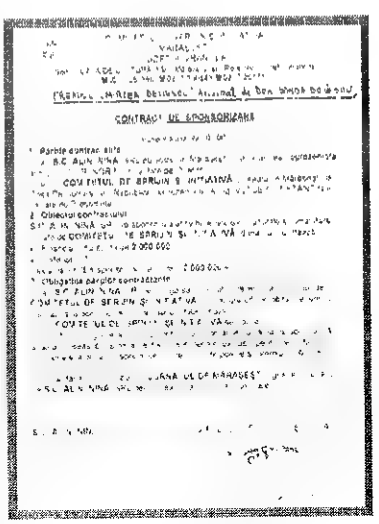
CONTRACT DE SPONSORIZARE

Partea contractantă

COMITETUL DE SPRIJIN ȘI INIȚIATIVĂ

Obiectul contractului

Obligația parților contractante

COMITETUL DE SPRIJIN ȘI INIȚIATIVĂ

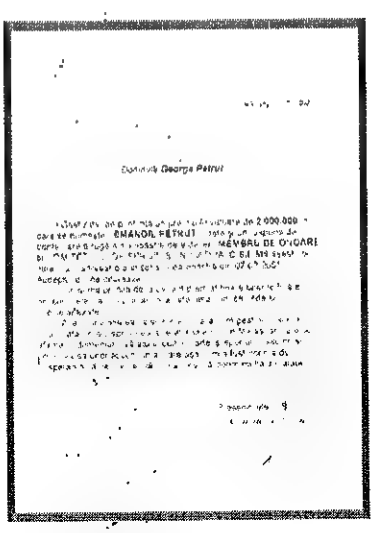
Domnule George Petruț

Cu ... EMANOIL PETRUȚ ... MEMBRU DE ONOARE ... COMITETUL DE SPRIJIN ȘI INIȚIATIVĂ ... 2 000 000

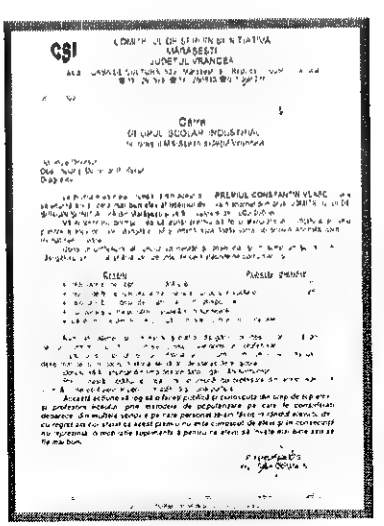
CSI
COMITETUL DE SPRIJIN ȘI INIȚIATIVĂ
MĂRĂȘEȘTI
JUDEȚUL VRANCEA

Către
DIRIGIUL ȘCOLAR INDUSTRIAL

PREMIUL CONSTANTIN VLASE

EVENIMENTE ISTORICE, CULTURAL-ARTISTICE, SOCIALE

Anual

- la 6 august: Ample manifestații naționale la MAUSOLEUL NEAMULUI

- manifestările revistei de istorie şi artă CLIO (din 2000, Parada revistelor şcolare județene, astăzi la a III-a ediție) care se țin la Casa de Cultură

- SALONUL LITERELOR VRÂNCENE, astăzi la cea de-a patra ediție, festival de literatură organizat de Casa de Cultură

- 5 premii în nume personal:
  a. Premiul Constantin Vlase – pentru cel mai bun elev al liceului din clasa a XII-a;
  b. Premiul Emanoil Petruț – inițiat de fratele actorului, Georgel Petruț, pentru tinerii actori din trupa de teatru de amatori a Casei de Cultură;
  c. Premiul Mircea Deliescu – acordat de soția regretatului dramaturg, Sanda Deliescu, pentru cei mai buni recitatori ai Casei de Cultură;
  d. Premiul Magdalena Stelea – acordat de inginerul Nelu Stelea, pentru cele mai reprezentative talente ale urbei cu o situație materială grea;
  e. Premiul Constantin Ghiniță – pentru poezie

- 6 august: sărbătoarea ZILELOR ORAŞULUI ISTORIC MĂRĂŞEŞTI, pe perioada a 3 zile

- 8 noiembrie: manifestările Patronului Spiritual „Arhanghelul Mihail"

1976 se înființează Cenaclul Literar „POESIS", care se va transforma în 1997 în Cenaclul Artelor „DOR DE EMINESCU", condus de poetul Constantin Ghiniță

1998 - 6 august: inaugurarea MONUMENTULUI II JOFFRE din parcul central al oraşului cu acelaşi nume, ridicat prin grija şi cu sprijinul substanţial al Uniunii Veteranilor de Război din România, reprezentată de colonel (r) Cucu Ştefan, preşedinte şi general (r) Nechita Corneliu Petru, vicepreşedinte

- apare „JURNALUL DE MĂRĂŞEŞTI", cu sediul la Casa de Cultură, pe o perioadă de 2 ani şi jumătate, redactor-şef Constantin Ghiniţă

1999 - la iniţiativa „Jurnalului de Mărăşeşti" se înfiinţează COMITETUL DE SPRIJIN ŞI INIŢIATIVĂ al oraşului Mărăşeşti, cu sediul la Casa de Cultură, preşedinte inginer Constantin Vlase
- începând cu acest an se editează cele 3 reviste şcolare locale:

a. Revista de istorie şi artă CLIO, condusă de profesor Aurel Neculai de la Şcoala Nr. 1;

b. LICEUL MEU, revistă condusă de profesor Carmen Bostan de la Grupul Şcolar Industrial;

c. BUCURIA COPIILOR, îngrijită de învăţătoarea Jenica Zaharia, Şcoala Nr. 1;

Toate cele 3 reviste vor găsi un benefic sprijin la Casa de Cultură „Emanoil Petruţ" Mărăşeşti

2000 - 13 mai: trecerea prin Mărăşeşti a unui grup de 160 de tineri ofiţeri ai Jandarmeriei Franceze, care depunând coane de flori la Monumentul II Joffre, într-o amplă manifestare locală, au dorit să aducă omagiul lor Mareşalului Joffre, cel care înmâna la 20 august 1920 oraşului-erou Mărăşeşti „CRUCEA DE RĂZBOI" franceză

- 21 octombrie: trece pe la Mausoleu Carul Sfinţit de Drapelul de luptă şi sabia lui Ştefan cel Mare şi Sfânt

2001 - 30 octombrie: gara Mărăşeşti – moment festiv şi emoţionant în acelaşi timp prilejuit de sărbătorirea a 120 ani de la inaugurarea dării în folosinţă a primei căi ferate, pe ruta Buzău-Mărăşeşti, realizată de ingineri români

- 8 noiembrie: este repus în drepturi Patronul Spiritual al oraşului Mărăşeşti „Arhanghelul Mihail", stabilit ca stemă a urbei în şedinţa extraordinară a parlamentului ţării din 17 august 1920. Atât în plan local cât şi judeţean şi naţional această sărbătoare va fi considerată cea mai mare din istoria localităţii

- Mărăşeştiul este declarat pentru o perioadă de 3 ani ZONĂ DEFAVORIZATĂ

2002 se înfiinţează Grupa Veteranilor de Război aparţinând de UVRUV sub titulatura de „Eremia Grigorescu", preşedinte fiind ales Poponete Năstase

2003 - Consiliul Local avea să hotărască ziua de 6 august, ca ZIUA ISTORICĂ a oraşului Mărăşeşti, când anual se va cinsti prin ample manifestări

- Casa de Cultură „Emanoil Petruţ" la iniţiativa UVRUV hotărăşte împreună cu Primăria oraşului să înfiinţeze la sediul ei MUZEUL VETERANULUI ROMÂN, în premieră pe ţară

- tot în acest an generalul Nechita, împreună cu veteranii şi Casa de Cultură, propune strângerea de semnături pentru un memoriu care va fi trimis Ambasadei Franceze la Bucureşti şi preşedintelui Franţei, privind înfrăţirea oraşului Mărăşeşti cu unul similar din Franţa

- de asemenea se propune realizarea CĂRŢII DE AUR a oraşului Mărăşeşti, pentru anul 2004, de care se va ocupa Primăria în colaborare cu Casa de Cultură

- tot pentru anul 2004, luna noiembrie, colectivul Casei de Cultură cu sprijinul material al Primăriei şi Consiliului Local va scoate în premieră PRIMA MONOGRAFIE completă a oraşului Mărăşeşti.

*

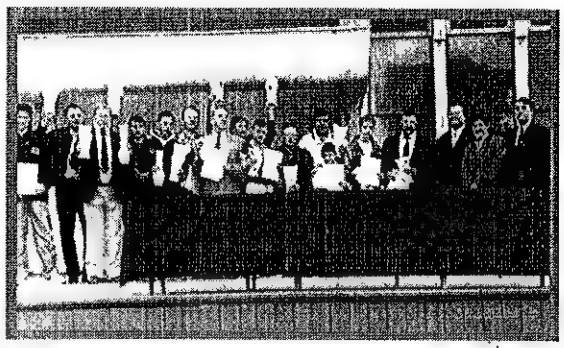

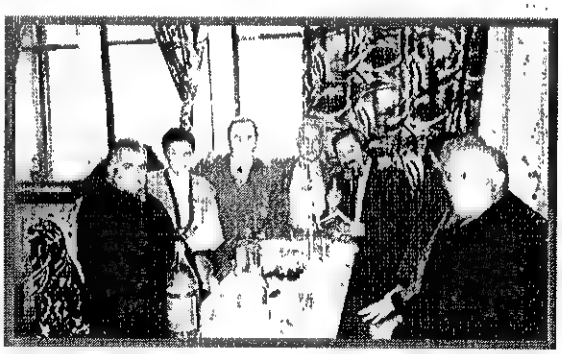

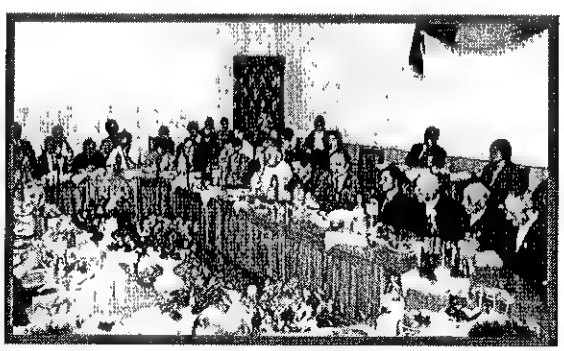

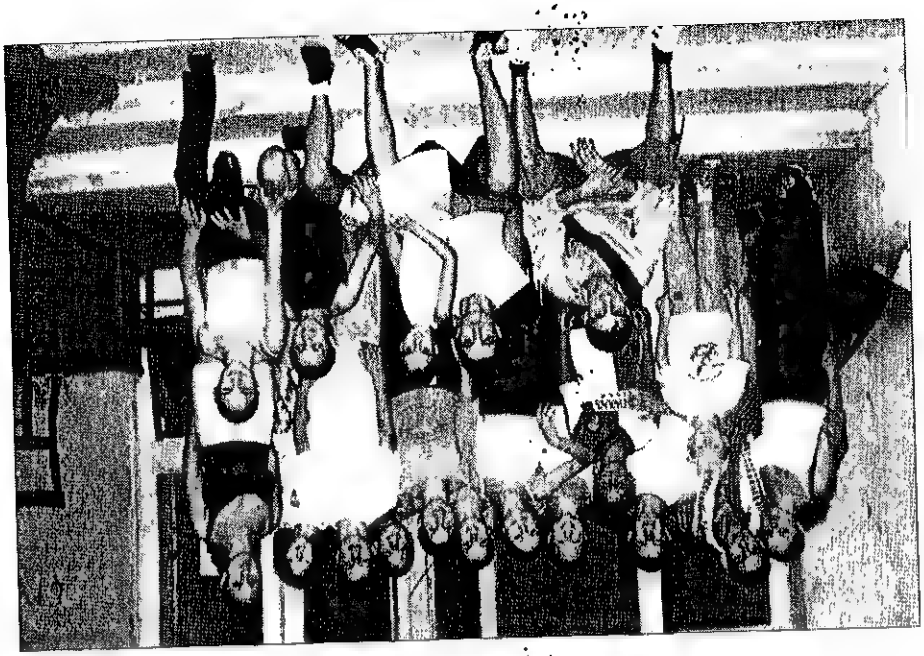

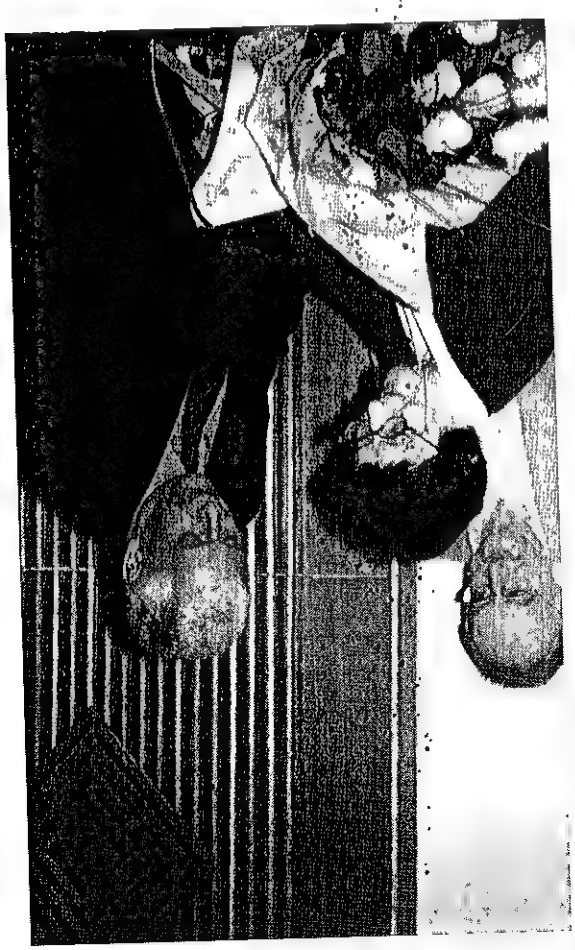

PE AICI AU TRECUT:

Alecu Russo, M. Sadoveanu, N. Iorga, S.Mehedinţi, Duiliu Zamfirescu, Al. Vlahuţa, Theodor Aman, actorul Ion Lupescu, ing. Anghel Salligny, arh. Ion Mincu, C. Olăhescu Ascanio, Gh. Aslan, Anibel Teodorescu, Ovidiu Denuşianu, C. Giurescu, Garabet Ibrăileanu, C. Bogdan Duică, D. Caian, I.M. Raşcu, Al. Sahia, Cezar Petrescu, George Vraca etc.

23 aug.1944 - Dr. Petru Groza, Gheorghe Gheorghiu-Dej, C. I. Parhon, Ştefan Voitec, Ion Gheorghe-Maurer, Dumitru Colin, Gh. Vlădescu-Răcoasa

1966 şi 1967 - Nicolae Ceauşescu

OAMENI, DESTINE, PERSONALITĂŢI

CARE S-AU NĂSCUT, CARE AU TRECUT SAU CARE ŞI-AU PUS AMPRENTA ÎN VIAŢA URBEI

Constantin Argeşanu – n. Focşani, general colonel, combatant în luptele de la Mărăşeşti;

Decebal Gabriel Bacinschi –. inginer constructor, om politic, primar al Municipiului Focşani, fiu al Mărăşeştiului;

Bărbulescu B'Arg – grafician;

Henri Mathias Berthelot - general, comandantul misiunii militare francez compusă din 1600 de membrii, care au acţionat pentru instruirea şi reorganizarea Armatei Române, contribuind la victoriile de la Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz;

Braşov Emilian - viceprimar în două legislaturi şi primar din anul 2000, cu multă grijă faţă de soarta oraşului. În timpul lui (200l) are loc cea mai mare sărbătoare susţinută vreodată pe teritoriul Vrancei, la Mărăşeşti: Manifestările Patronului Spiritual al Mărăşeştiului „Arhanghelul Mihail", cu participarea Ambasadei Franţei la Mărăşeşti şi când, tot pentru prima dată, se cinstesc oameni marcanţi din ţară şi străinătate, fiind onoraţi cu titlul de „Cetăţean de Onoare al Oraşului-Erou Mărăşeşti",printre care şi actualul Preşedinte al Franţei;

Dediu Dumitru – diplomat;

Dumitrescu Buşulenga Zoe - bunicul dinspre mamă a fost preot la

Mărăşeşti;

Constantin Ghiniţă - poet, publicist, participant activ la viaţa oraşului. Redactor la Ziarul „Milcovul Liber", la „Jurnalul de Mărăşeşti" până în 2001, secretar de redacţie la „Amfitrion", „CLIO", „Liceul Meu", „Oglinda literară". Membru fondator al Ligii Scriitorilor Vrânceni. Director al Casei de Cultură „Emanoil Petruţ" din Mărăşeşti, conducătorul celui mai important cenaclu judeţean, înfiinţat la Mărăşeşti în 1976 (POESIS, DOR DE EMINESCU). Volume publicate: Chemarea Scorpionului – 1990, Evanghelia a V-a – 1996, Nunta continuă şi Psalmi – 2003;

Grăjdeanu Adrian – n. 20.01.1945, Mărăşeşti - publicist, redactor Radio Iaşi;

Joffre Joseph - Mareşal francez, comandantul suprem al Armatelor Franceze în Primul Război Mondial. Acordă în numele Preşedintelui Franţei, la 22 August 1920, medalia CROIX DE GUERRE, Oraşului-Erou Mărăşeşti;

Traian Kogălniceanu - primul deputat muncitor ales în Parlamentul României în 1948;

Mircea Melnic - operator film documentar (n. 02.05.1937, Mărăşeşti);

Napoleon al III-lea - împărat al Franţei care a sprijinit Unirea Principatelor Române;

Nechita Corneliu Petru - general în rezervă, preşedinte UVRUV, zona Moldova, decorat de Guvernul Francez, suflet nobil care a contribuit substanţial la ridicarea Monumentului II JOFFRE din Parcul cu acelaşi nume din Mărăşeşti;

NEGROPONTES GH. ULISSES - primar în perioada anilor 1920, deţinător a peste 42.000 ha pământ, cel care împroprietăreşte ţăranii din Mărăşeşti cu pământ la îndemnul lui Cuza, care donează pământ pentru ridicarea Mausoleului Neamului, precum şi o sumă de bani foarte mare pentru acea vreme, pentru ridicarea lui. Decorat de Franţa cu LEGIUNEA DE ONOARE;

Nica Alexandru - doctor docent la Institutul de Fizică Atomică Bucureşti;

Nica Gheorghe - ofiţer superior care a luptat la Tatra;

Ionel I. Nistor - n.15.07.1936 la Mărăşeşti, ing. agronom, ziarist, redactor şef şi director al ziarului judeţean Milcovul;

Mircea Novac - scriitor şi publicist (10.12.1927, Mărăşeşti, unul din cei mai prolifici prozatori (peste 25 romane) şi care poate intra în Cartea Recordurilor (peste 300 de porturi străbătute şi navigator pe toate mările şi oceanele lumii);

Nicolae Otrocol - regizor de film documentar (n. 29.08.1919, Mărăşeşti);

Emanoil Petruţ - actor de teatru şi film (n. 8.02.1932, Mărăşeşti);

Virgil Răileanu – profesor de limba şi literatura română, om de cultură, eseist, unul dintre cei mai activi colaboratori ai Casei de Cultură;

Paul Sava - regizor şi actor (n. 22.01.1922, Mărăşeşti). Din anii '70 trăieşte în Canada. Actor a jucat la Lucia Sturdza Bulandra. Fiul lui Sava Neculai – deputat de Vrancea, mama a ţinut o cafenea în faţa Casei de Cultură unde era şi casa părintească; frate geamăn cu Petru Sava, medic la Colţea, amândoi fraţii

botezați de farmacistul Petre Ionescu din Mărășești. Un ultim descendent în Mărășești: Sava Tudose fost poștaș, văr primar cu Paul Sava;

Haret Spiru - născut în 1851, părinții se trag din Rateșul lui Haret, savant, Ministru al Învățământului;

Tătărăscu Sanda - soția lui Ulisse Gh. Negropontes și fiica Primului Ministru Liberal Gheorghe Tătărăscu;

Nicolae V. Turcu - doctor docent la Facultatea de Istorie și Filozofie din Iași;

Traian Vasiliu - actor;

Nicolae Velican - doctor docent le Facultatea de Fizică din Iași;

Constantin Vlase - fiu al orașului Mărășești, președintele Comitetului de Sprijin și Inițiativă, unul dintre sprijinitorii de nădejde și de implicare în viața orașului;

Măria (Măriuca) Zaharia - eroina Primului Război Mondial (n. 1905 la Pădureni);

Misiunea Sanitară Franceză D'Harcourt - compusă din 104 medici, din care 60 chirurgi. Unii dintre ei au căzut eroic în luptele de la Mărășești;

*

* *

COLOFON

CARTEA DE AUR

Lucrare selectivă cuprinzând file din istoria de la începuturi până astăzi a Eroicului Oraş Mărăşeşti, cu un cuvânt înainte semnat de

EMILIAN BRAŞOV,

primarul în funcţiune la data apariţiei acestei preţioase şi necesare opere de reparaţie morală, prin contribuţia căruia această lucrare a reuşit să prindă viaţă;
cu o prefaţă colectivă alcătuită de onorabilii noştri Veterani:

POPA ION, POPONETE NĂSTASE,
DURNESCU ION şi STAICU GH. ION,

iniţiatorii de drept şi purtătorii de grijă al acestui Model - Oglindă care să rămână pildă urmaşilor;
vede lumina tiparului cu deplina înţelegere şi bunăvoinţă a editorului

ION IVAN

cu dăruirea profesională a tehnoredactorului

IONUŢ ONCIOIU

şi sub îngrijirea redactorului responsabil de carte,

poetul Constantin Ghiniţă.

*

Documentaţia, strânsă cu migală pe parcursul a 25 de ani, în vederea realizării Monografiei localităţii Mărăşeşti şi din care s-a făcut selecţia pentru cele mai reprezentative pagini în memoria acestui sfânt loc aparţine lui Constantin Ghiniţă, directorul Casei de Cultură „Emanoil Petruţ".

*

Această lucrare însumează un total de 400 coli de tipar, din care 85 coli scrise cu texte şi fotografii şi 315 coli albe, pentru însemnările tuturor celor ce, colindând meleagurile noastre, cu ochii sufletului, vor retrăi neuitate clipe culese din aceste locuri devenite istorie, simţind nevoia să-şi lase amprenta unor alese sentimente de îndatorare la oprirea în Oraşul – Erou Mărăşeşti.

*

La tipărirea CĂRTII DE AUR a oraşului Mărăşeşti au lucrat - cu abnegaţia profesională cunoscută - specialiştii Tipografiei ROLAND, îndrumaţi de dl Ion Ivan care şi-au dăruit cu însufleţire efortul, talentul şi ingeniozitatea creatoare: Ştefănescu Vivia, Oncioiu Ionuţ

*

Manuscrisele au primit bun de cules la 5 mai 2004 şi bun de tipar la lucrarea, în totalitatea ei, fiind terminată astăzi, 22 iunie 2004

*

Tuturor celor care şi-au adus contribuţia la această binecuvântată lucrare:
- Emilian Braşov, primarul oraşului Mărăşeşti,

Staicu Gh. Ion, Poponete Năstase, Durnescu Ion şi Popa Ion[1], neobosiţii noştri reprezentanţi ai Veteranilor de Război,
- Casa de Cultură „Emanoil Petruţ" şi
- truditorii întru Artă şi Meserie de la ROLAND Focşani,

Cuvenitele mulţumiri şi Recunoştinţa Oraşului Mărăşeşti !

***

[1] POPA ION – inginer, preşedintele subfilialei ANVR Mărăşeşti;
POPONETE NĂSTASE – preşedintele grupei UVRUV Mărăşeşti, căruia i s-a decernat în 2001, titlul de „Cetăţean de Onoare al Oraşului – Erou Mărăşeşti";
DURNESCU ION – colonel în rezervă, veteran din Al Doilea Război Mondial, rănit, decorat cu „Virtutea Militară cl-a II-a";
STAIGU GH. ION – decorat cu „Virtutea Militară cl. a II-a" pentru fapte de arme excepţionale pe câmp de luptă pe 21 Aprilie 1945 şi cu "Crucea Comemorativă Cehă" în anul 2000.